

Nagelaten gedichten van Dirk Smits

<https://hdl.handle.net/1874/31154>

**NAGELATEN
GEDICHTEN**

V A N

D I R K S M I T S.

III. EN LAETSTE DEEL.

WAER BY GEVOEGT IS

HET LEVEN DES DICHTERS.

Instituut De Vooy
voor Nederlandse Taal-
en Letterkunde aan de
Rijksuniversiteit te Utrecht

NAGELATEN
GEDICHTEN

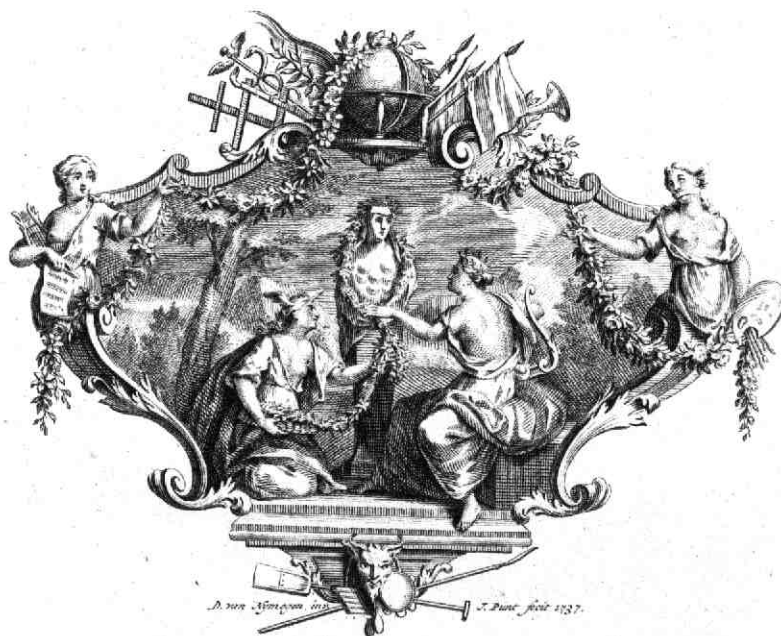
VAN

DIRK SMITS.

III. EN LAETSTE DEEL.

WAER BY GEVOEGT IS

HET LEVEN DES DICHTERS.

TE ROTTERDAM,

BY JAKOB BURGVLIE T, MDCCLXIV.

GEBOORTE
DICHTEN.

G E B O O R T E Z A N G

V O O R

D E N H E E R E

W I L L E M V A N D E R P O T .

o **V**ander POT, o eer der braven,
Thans lust het my,
Met u, het dichtspoor in te draven,
Verheugt en bly,
Om met gespeel dees' dag te onthalen:
Gelyk in 't groen
De zangerige nachtegale
De meimaendt doen.

Dees' dag, die U het eerst zag treden
Op 's levens paên,
Eischt Lofgezangen en gebeden:
Hef aen, hef aen.
Dees dag, wel waerd't dat wy hem pryzen,
Met snaer en stem,
Zag eertyds groote wereldwyzen
In Betlehem,
Op 't licht van eene nieuwe sterre,
Die voor hen rees,
En door een' heldren glans, van verre
De Heilzon wees.
Den wereld Vorst, den Heer der Heeren
Met groet op groet
En Wierook, Mirre en Goudt vereeren
In overvloedt:
Nu ziet hy my ook tot u komen
Op zulk een wys,
'k Heb ook een heldre Star vernomen
Uw Jeugd'ten prys.

G E B O O R T E D I C H T E N. 5

Die licht my voor, met reine vonken,
Zoo sterk van licht
Als ge ooit de gouden Zon zaegt pronken.
Dat is de plicht
Der zuivre vriendschap, groot van kragten
En hoog geëert
By hem die dankbaerheit blyft achten
En duur waerdeert.
Waer op ik koom om u te ontmoeten,
En breng dit liet,
Met heufche en ongeveinsde groeten.
Verfma my niet,
Noch myn gering en nedrig offer,
Dat flegt begint.
Ik breng u ook, een ryke koffer,
Myn' waerden vrindt,
Een koffer daer aen alle zijën
Uw naem in staet;
Dat is myn hart, dat veinzerijen
Verfoeit en haet.

6 G E B O O R T E D I C H T E N .

Daer heb ik schatten in geladen,

Die 't vroom gemoet

Nooit heeft versmaedt noch zal versmaden

Om 't aerdsche goet.

Daer breng ik, om aen u te geven,

Ook goudt in meê;

Dat 's vriendschap, 't leven van dit leven

In twist en vreê;

Dat 's ware vriendschap, niet te krenken

Door helsch fenyn.

Kon ik u ooit wel schatten schenken

Die schooner zyn?

Dan heb ik ook, nu 't mag gebeuren,

Een dierbre vracht

Van mirre en wierook ryk van geuren

Hier meê gebragt,

Dat zyn gebeên en gulle wenschen,

Dat uwe kunst

Uw' naem behoên mag voor 't verslensfen,

En dat de gunst

Des

G E B O O R T E D I C H T E N . 7

Des hemels op u neêr mag dalen

En uwe Jeugt

Met voorspoedt en geluk bestralen

Tot onze vreugdt:

Voorts dat gy nog een reeks van jaren,

In zoete rust,

De deugdt moogt aen de wysheit paren

Met vlyt en lust.

Laet ons dees smeekende offerhanden

Met stil gebaer

Voor Gods geheiligde oogen branden

Op 't hart altaer.

17 $\frac{1}{6}$ 28.

Out 24 Jaren.

A E N

A E N
D E N H E E R E
F R A N S D E H A E S,
O P Z Y N E N
V E R J A E R D A G.

IS 't my gegunt de HAES en mag ik thans,
Op dezen dag, zoo schoon, zoo ryk van glans,
Met myne hand, aen uw' geboortekrans,
Een takje hechten?
Ik hoor de Maes en Rotte, bly van toon,
U eeren als Apolloos waerden Zoon;
'k Zie 't Dichterdom u eene glorykroon
Ter eere vlechten.

Myn

G E B O O R T E D I C H T E N. 9

Myn Zangeres vindt hier een ruime stof,
Om wyd en breed te weiden in uw' lof,
Maer myne lier is veel te laeg en dof

En zwak van snaren;

'k Hief anders aen, genoopt door zoete vreugdt,
Hoe gy al vroeg in 't bloeijen van uw Jeugdt
Behagen schiept om wetenschap en deugdt

Aen een te paren:

En hoe 't u lust, gelyk de nyvre by
Op bloempjes aest en lente lekkerny,
Uit Nederduitfche en Roomsche poëzy

Het zoet te zuigen;

Dat kan uw geest, bezielt met heilig vier,
Dat kan uw zang, zoo aengenaem van zwier,
En 't zoet geluit van uwe gouden lier

Aen ons getuigen.

Verjaert ge een' vriendt, of vlecht ge een jeugdig Paer
Een' krans van mirt of palm voor 't Echtaltaer,
Of treurt gy om een' dooden by de baer,

In 't hart bewogen,

B

Dan

10 *G E B O O R T E D I C H T E N .*

Dan fchoeit uw zang op eene hooge leest
En wekt tot vreugdt geboorte en bruilofsteest,
Of trest het harte en mackt een' droeven geest
En weenende oogen.

Hoe wordt de ziel tot zuivre deugdt bereid,
Wanneer gy ons voor 't zalig sterfbedt leid,
Van een', wien 't heil om hoog is toegezeit,
En 't eeuwig leven;

Waerdoor gy ons het aerdsche leert versmaên
En 't oog der ziele op onzen Heer te slaen,
Om eindlyk, als dit leven is gedaen,
Naer God te streven.

Hoe vinde ik my aen uwe Jeugdt verplicht,
Uw wetenschap geeft luister aen myn dicht,
Myn lage geest, door uwen geest verlicht,
En klaer beschenen,

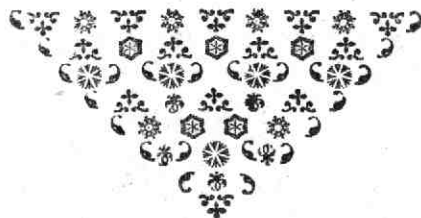
Klapt onbeschroomt, en voor geen nydt bedugt,
De wicken t'zaem, en zweeft op 't bly gerucht
Van uw gezang, u agter na, door lucht
En wolken henen.

Gy

G E B O O R T E D I C H T E N. 11

Gy van het puik der Dichtren voortgebracht,
Ontaerdt niet van uw loffelyk geslacht,
Maer volgt, langs 't spoor uws Vaders, hoog geächt,
De wakkre Branden.
Vaer voort de H A E S, volhardt in uwe vlydt,
Leef lang gezont, voor tegenspoed bevrydt,
Zoo moet ge op 't eind' van uwen levenstydt,
By Godt belanden.

17 $\frac{4}{18}$ 27.

A E N
M Y N E N G E Ä C H T E N V R I E N D
NIKOLAES VERSTEEG,
O P Z Y N E N G E B O O R T E N D A G.
K L I N K D I C H T.

IK kroon uw jeugdig hoofdt met geen' geboortekrans,
VERSTEEG, geächte vriendt , die , door uw gouden snaren,
De ziel door de ooren lokt en naer om hoog doet varen,
Wen gy op Pindus met de zangrei gaet ten dans.

Myn letterloof ontbreekt sieraet en kunst en glans,
Des is 't onwaerdig om te pronken op uw haren;
Uw kunst verdient de kroon , van onverwelkbre blaren,
Daer Febus zelf mê praelt aen 's Hemels hoogen trans.

Maer kan ik met een' wensch , uit vriendschap voortgesproten,
U vergenoegen, en my kwyten van myn' plicht?
Leef dan tot vreugdt van my en de andie kunstgenoten.

Braveer met uw gezang de nydt in 't aengezicht;
Zoo moet gy , al begeeft u 't lieve levenslicht,
Onsterfelyk leven in den rang der Lettergrooten.

OP DEN
VERJAERDAG
VAN MYNEN GEÄCHTEN
VRIENDTEN KUNSTGENOOT
DEN HEER
FRANS DE HAES.

o **E**Dle Maegdt, uit hemelsch zaet gesproten,
o Dichtkunst, o bevallige Godin,
Heeft ooit myn bede uw zoete hulp genoten,
Zoo blaes my thans uw' geest en godheit in,
En laet uw glans en luister my omringen,
Terwyl ik voor myn' Zanggenoot zal zingen.

14 *G E B O O R T E D I C H T E N.*

De Vriendſchap, 't zout van 't lichtbederfelyk leven,
De Vriendſchap vergt my gulle toonen af,
Wie kan, wie durft haer' gullen eisch weêrſtreven?
Men handelt nooit haer heusch verzoek zoo ſtraf.
Des ſta my by, o Lust der Zanggodinnen,
En help my thans een vrolyk liet beginnen.

Ik voel haer kracht, zy werkt op myn gedachten
En lonkt my toe met een goedgunstig oog,
(Zoo ſtreelt de zon met koesterende krachten,
By lieflyk weêr het aerdryk van om hoog.)
Wat ſtrooit ze, een geur van bloemen naer beneden,
Nu trede ik door een beemdt van zaligheden.

Hier lust het my een' frifſchen krans te vlechten,
Van tierig loof, en geestverkwikkend kruid,
Om dien om 't hoofd van myn' de H·A·E·S te hechten;
Hier lust het my met vrolyk maetgeluid,
Den opgang van zyn levens zon te groeten
En dezen dag al juichende te ontmoeten.

Een

Een Zanggodin, op lieffelyke toonen
En maetgezang heel kunstig afgericht,
Een Zanggodin, met de Eer van Febus zonen
Vereenigt, bragt myn' Zanggenoot in 't licht,
Die ons doet zien, daer wy hem hooren spelen,
Dat Arenden geen fimple Duiven telen.

De Lente mag het aerdryk vry belonken,
Zy fier het vry met aengenaem gebloemt,
Naerdien zy ons heeft met een' dag befchonken,
Die vrolyk op myn vriends geboorte roemt:
o Schoone dag, van elk met vreugde ontfangen,
Ik offer u de bloempjes van myn zangen.

o Kunstgenoot, die vroeg, op wetenschappen
Verflingert, en op maetgezang belust,
In 't zangperk kwaemt met onvermoeide ftappen,
Daer gy de fchoone en kuifche Dichtkunst kust,
En welig weidt met uw befpiegelingen:
Hier hebt gy ftof om rustig op te zingen.

Laet

16 *G E B O O R T E D I C H T E N.*

Laet nu uw' zang op hooge toonen klinken,
Onthael dees' dag met harp en cyterfnaer,
Onthael dees' dag, dien gy zoo schoon ziet blinken,
Strooi wierookgeur op 't dankbaer hartaltaer.
Wy vieren 't uur waerin gy zyt geboren,
Hef op, de HAES, laet blyde klanken hooren.

Maer hoe, gy zwygt, wilt gy het zingen staken?
Wat 's dit, bezwykt uw liefde tot de Kunst?
Verflaauwt uw vuur, weleer zoo fel aen 't blaken?
Veracht gy dan der Zanggodinnen gunst?
Ai zeg wat heeft uw eedle ziel bevangen,
Dat gy uw harp wilt aen de wilgen hangen?

Heeft u de zuil, de ftut van Landt en Steden,
De Koopmanschap, door haren glans bekoort,
En voelt gy tot haer nyvre bezigheden
En eerbare winst uw zinnen aengespoort,
Om in de lente en zomer uwer jaren
De noodruft voor den winter op te garen?

Dat's

Dat's pryslyk, maer men moet den boog ontspannen,
 Het woelendt brein wil ook verlustigt zyn;
 Ai volg dan 't spoor van hoogverlichte mannen,
 Geen hofgewoel kon immer Konstantyn,
 Geen staetzorg Kats, in zynen Dichtlust hinderen.
 Des laet geen zorg uw' yver ooit verminderen.

Of heeft de min u door haer zoet vermogen
 Getroffen? Zeg, vermeestert zy uw hart?
 Smelt gy in 't vuur van twee bekoorlyke oogen?
 Zyt ge in den strik der Schoonheit diep verwart,
 En doet de gloet van malsche rozekaken
 Uw frische jeugdt in reine liefde blaken?

Zulks moet uw vuur, uw dichtvuur niet verdooven,
 De Dichtkunst lokt en toovert als zy zingt.
 Zou zy een Maegdt de fierheit niet ontroven,
 Zy, die gediert, hoe woest, ja steenen dwingt!
 Des neem haer vry tot hulp in 't lieflyk minnen,
 Zoo zult ge uw Schoone al zingende overwinnen.

Of ziet gy u met bits geweld beftryden
Door Momus kroost dat kunst noch tael verflaet,
En u uw' lof nog nydig durft benyden,
Wen 't op uw werk de onzuivere oogen flaet?
Ontwyk dat woên op onbezweken pennen,
Geen Vleêrmuis fluit een' Adelaer in 't rennen.

Toon, dat gy uit van Baerle zyt gefproten,
En hoe in u het vuur der Branden blaekt,
Waer in Minerf haer lamp heeft uitgegoten,
Dat vuur wiens vlam elks oogen nog vermaekt;
Ontaert niet van den aert der wakkre Hazen,
Op wiens gezang de letterbyën azen.

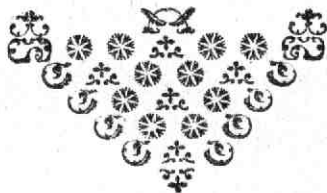
Denk hoe het de asch uws Vaders zou ontroeren,
Die om uw kunst zich zelf in 't graf verheugt,
Indien gy u lafhartig liet vervoeren,
En 't zingen staekte in 't bloeijenste uwer jeugdt,
Daer hy, dien gy vol moeds dient na te streven,
Bleef zingen tot aen 't einde van zyn leven.

Laet

Laet dan myn zang uw' tragen zanglust wekken;
Schep moedt en streel uw schoone Zanggodin;
Wil op uw lier de ontspannen snaren rekken;
Zing op, de H A E S, speel op, verheugt van zin;
Beschenk ons met uw letterlekkernijen
Zoo zult gy al wat kunst bemint verblijen.

Zoo moet de zon uws levens hier beneden
Haer' eedlen loop door ruime kringen doen.
Zoo moet het loon voor uwe bezigheden
Een eerkroon zyn van eeuwigdurend groen.
Laet de afgunst u met haer verwoedheit dreigen;
De lauwerblaên zyn uw' geslachtboom eigen.

17 $\frac{4}{18}$ 29.

T E R
V E R J A E R I N G E
V A N
D E N H E E R
K O R N E L I S V A N D E R P O T.
M Y N E N V R I E N D T E N K U N S T G E N O O T.

GElyk een landman, die de zon,
In 't goudt gedost, uit de oosterkimmén,
Langs bosch en veldt en beek en bron,
Met ongemeenen glans ziet klimmen,
Een' heuchelyken dag verwacht:
En als hy 't voorjaar ziet herleven,
Zyn boomgaerdt knop en bloesem geven,
En zynen akker met een vracht
Belaên van zwangre korcnâren,
Een' ryken oogst hoopt in te garen:

In zulk een hoop, met zulk een vreugd',
Zie ik uw jaergety herboren,
o VANDER POT, die in uw Jeugdt
De schoone Dichtkunst hebt verkoren,
In wiens aantrekkelyk gelaet
Iet nitblikt, dat uw hart kon stelen;
Wiens zang uw ooren weet te streelen,
Met keur van toonen klank en maet:
Wiens zuivre deugdt en lieve lonken,
Uw' boezem doen in min ontfonken.

Met welken luister zien wy thans
Uw levens zon in 't oosten pralen!
Met welken aengenamen glans
Verspreit zy hare morgen stralen;
Waerdoor de nevels, die den geest
Bezwaken en bedroeft doen kwijnen,
Terstondt vervliegten en verdwijnen;
Waerdoor het treurig hart geneest.
Heeft ze in den tuchtenstondt die krachten,
Wat zal men op den dag niet wachten!

Wat zien we uw jeugdig lentefaiſoen
Aen ons een' ryken oegst beloven!
Hoe gaet uw letterloof het groen,
't Verwelkbaer lentegroen te boven!
Hoe bloost de bloefem hier! wat ooft
Vol lekkerny ſtaet ons te hopen!
Hier gaen gewyde rozen open,
Wier gloedt het purper zelf verdooft.
Is dit de lente van uw leven,
Wat voordeel zal de herfst niet geven!

Dat nu geen ſtormwindt of orkaen
Van tegenspoedt uw' lust verdrukke,
En telg en bloefem, knop en blaên
Met nors geweldt ter neder rukke.
o Neen, dat keer de Hemel zelf.
Zoo moet uw yver altoos groeijen,
Uw zoete dichtlust welig bloeijen,
Uw lof tot boven aen 't gewelf
Der tintelende Starren ſtygen,
En uwe kruin een' eerkrans krygen.

Leef

Leef lang, o Kunstgenoot, leef lang
In voorspoedt, leef nog vele jaren!
Zoo moet ik aen uw' zang myn' zang,
En aen uw snaren myne snaren
Nog dikwyls huwen bly van toon,
Door geen gebas der nydt te storen.
De Godheit wil myn' wensch verhooren,
En de onverwelkbre glorykroon,
Aen 't eindt der loopbane opgehangen,
U na dit leven doen ontfangen.

17 $\frac{2}{7}$ 27.

OP HET
VERJAREN
VAN MYNEN WAERDEN
KUNSTGENOOT EN VRIENDT
NIKOLAES VERSTEEG.

MYn Dichtnimf, sel bestreden

Door 't rusteloos gewoel

Der drokke bezigheden,

Die ze altoos staet ten doel,

Bevondt zich veel te teeder

Voor 's vyands dol bestaen,

Des waegde zy niet weder

Om hem te keer te gaen,

Maer

Maer staekte haer gezangen;
 En in die ledigheid
 Hadt haer de slaep bevangen,
 En zachtjes neêrgeleit
 Daer heur de droomgodt streeldde
 En reis op reis bedroog;
 Nu dacht haer dat ze speelde
 En hare lier bewoog;
 Dan weêr, dat zy, met zingen,
 Naer Febus Lauwer dong
 En, met zyn gunstelingen,
 Naer zynen tempel gong;
 Maer dat ze op reis ontmoette
 Haer' vyandt, Aerdsbelang,
 Die haer heel nors begroette
 En stuitte in haer gezang,
 En haer al te ongenadig
 Te rug dreef naer zyn' lust.
 Dus tobdde zy gestadig.
 Haer rust was ongerust.

Juist toen ze eens half ontwaakte

Vernam ze een zoet geluid,

Dat haer allengs genaekte,

Door geen gedruis gestuit;

Dit zingen, zoo liefallig,

Zoo net van zwier en maet,

Als geestig en bevallig

Van kunsten en sieraedt,

Deedt fluks haer' slaep verdwynen.

Zy opende 't gezicht

En zag het daglicht schynen,

Doch ongemeen van licht.

Zoo wordt een Veldnimf wakker,

(Wanneer de min haer kwelt

En volgt door beemdt en akker.)

En in een bloemryk veldt

Of lommerryke dalen,

Daer zy lag uitgestrekt,

Door 't koor der nachtegalen,

Uit haren slaep gewekt.

Zy

Zy zag twee Zangerinnen,
 Gedost in feest gewaedt,
 En sprak: o Hartvriendinnen,
 Hoe bly staet uw gelaet!
 Wat kon u herwaerts sporen?
 Waer toe hier met u tveen?
 Waer zyn, ei laet ik 't hooren,
 Onze andre Zusters heen?
 Ei stel uw hart geruster,
 (Sprak de eene, bly van zin:)
 Onze eene lieve Zuster
 Dient thans de zoete min;
 Zy zingt verliefde wyzen,
 Om 't Huwlyks heilgenot
 Een schoonheit aen te pryzen,
 Ten dienst van *Vander Pot*.
 Maer de andre ligt gebogen,
 Met plechtig feestgebaer,
 En neêrgellagen oogen,
 Voor 't hooge dankaltaer;

En helpt, met blyde klanken,
 VERSTEEG, haer' voedsterheer,
Den milden Hemel danken
 En loven keer op keer.
De dag, die, met verlangen,
 En eenen lieven lach,
Hem heeft op aerde ontfangen,
 Verjaert op dezen dag.
Dit 's de oorzaak van ons spelen,
 De bron van onze vreugd';
Dit kan 't genoeg en telen,
 Dit maekt ons hart verheugt.
Deel in die vrolykheden;
 Toon hoe ge uw' vriendt gedenkt;
Volg ons met blyde schreden,
 Zie hoe de Vriendschap wenkt.
Myn Dichtnimf, opgetogen
 Door hare zoete reên,
Verachtte fluks 't vermogen
 Der slaeffche bezigheên,

En

En liet zich vrolyk hooren:
 o Dag! o Jaergety!
 Ter goeder uur herboren,
 Hoe zoet verheugt ge my!
 Men zegt, dat gy, voor dezen,
 Wanneer myn Vriendt verscheen,
 De Wynmaendt, bly van wezen,
 Naer zyne wieg zaegt treên,
 Die zy met Wyngaert bladen
 En ranken, groen van jeugdt,
 Wou sieren en beladen;
 Ten blyk van hare vreugd';
 Maer dat de Zanggodinnen
 Haer stuitten in heur vaert,
 En riepen, bly van zinnen:
 Dit kindt is lauwers waerd;
 Wy zullen 't naerstig hoeden,
 De Dichtkunst zal het teêr
 Met haren nektar voeden;
 Zoo sterft het nimmermeer.

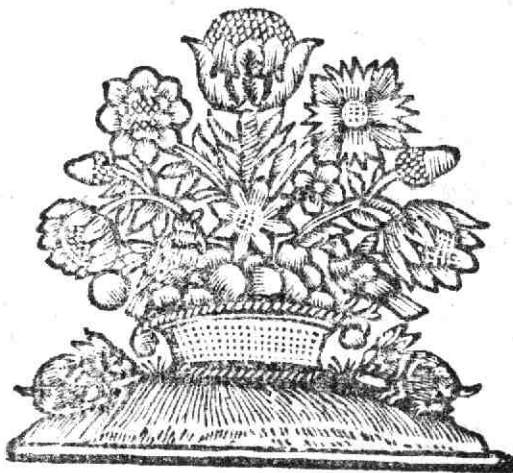
30 *G E B O O R T E D I C H T E N .*

o Dag, vol glans en klaerheit,
Hoe vrolyk ziet ge nu
Die blyde tael bewaerheit!
Wy zien het nevens u.
VERSTEEG, tot kunst genegen,
Die moeite kost en zweet,
Zoekt roem langs hooge wegen,
Daer nooit de geldzucht treedt.
VERSTEEG bemint de Wysheit,
En kust haer schoon gelaet,
Zoo tart zyn jeugdt de grysheit,
Die wetenschappen haet.
Nooit moet die min verminderen,
o Brave Jongeling;
Dat u geen rampen hinderen,
Door snoô belediging,
Uw kunst houde u in waerde;
Zy kroone uw' naem met lof,
En voere uw' geest van de aerde
In 't blinkendt starrenhof,

VER-

VERSTEEG, dus groet ze u teeder,
Dit's 't offer, dat ze u biedt;
Leg 't by uw reukwerk neder,
Versmaed heur gaven niet.
Ai hecht myn dichtfieraden,
Al fiert hen luttel glans,
Aen de eeuwig groene bladen
Van uw' geboortekrans.

17¹⁰/₁₁29.

VER.

VERJAERWENSCH

AEN JUFFROUW

FRANSINA BEZOOIEN

WEDUWE VAN DEN HEER

HENDRIK BRAKEL.

Op 's levens glibberige baen,
Waer langs veel rampen zweven
En dolle golven overflaen,
Een reeks van jaren pal te staen,
Is weinigen gegeven.
Doch die met lust zyn' plicht betracht,
In 's Hemels doen te loven
En Gods alwyze wetten acht,
Wordt fieren moedt en levens kracht
En magt verleent van boven.

o Brave

o Brave Vrouw! o vreugdt der deugd!
 Dat heil is u beschoren;
 Gy leeft nog fris tot ieders vreugdt;
 Dees dag, die al uw kroost verheugt,
 Kan mynen geest bekoren.
 Zou ik, op 't dankbaer hartaltaer,
 Den offerwyn zien plengen
 Voor den alwyzen Zegenaer,
 En niet met nederig gebaer
 Een handt vol wierooks brengen?
 o Neen, dat lydt de vriendschap niet,
 Dat kan de plicht niet lyden;
 My lust, daer elk u zegen biedt,
 U met dit laeg geboorte liedt,
 Dees wenschen toe te wyden:
 De Zon der zielen, al uw' lust,
 De vreugdt der Cherubynen,
 Wil u, in uwe zoete rust,
 Daer gy de deugdt en godvrucht kust,
 Met heldren glans beschynen.

E

Dat

34 G E B O O R T E D I C H T E N .

Dat u de Hemel gunstig zy;

Hy wil uw dagen rekken;

Zyn hulp sta u bestendig by.

Zoo zal uw heuchlyk jaergety

Nog dikwyls vreugdt verwekken.

Lang moet gy uwen dierbren schat

Van Telgen schoon zien blinken,

In naem noch faem door nydt bekladt.

Dat elk zyn' kelk hier vry op vat'

Om rustig leeg te drinken.

17¹⁰/₂₃28.

V E R .

VERJAERZANG
AEN MYNE NICHTE
AGATHA BRAKEL,
HUISVROUW
VAN MYNEN NEEF
PIETER VANDER WALLEN
DEN JONGEN.

UW verjaerdag, thans herboren,
AGATHA, eischt dankbaerheit:
Laet nu blyde toonen hooren.
Prys de hoogste Majesteit.

Prys den Schepper aller dingen,
Die u, uit het hemelshof,
Overstroomt met zegeningen.
Geef de Godheit eer en lof.

36 G E B O O R T E D I C H T E N .

Van den aenvang van uw leven
Bleek Gods gunst u keer op keer;
Nooit heeft u zyn hulp begeven.
Roem den grooten Hemelheer.

Hy schonk u, naer uw behagen,
Een' getrouwen Wedergaê,
Om het echtgareel te dragen.
Dank Gods goedheit vroeg en spaê.

Hy schonk u vier lieve Spruiten,
Parels die zich om de kroon
Van uw zalig huwlyk fluiten.
Loof den Godt op 's hemels troon.

Hy besproeit uw' echt met zoetheit,
En vertoont u blyk op blyk
Van zyn nooit volprezen goedheit.
Eer den Vorst van 't hemelryk.

G E B O O R T E D I C H T E N. 37

Drie en twintig vlugge jaren
Zaegt gy dus met vreugd vergaen.
Volg de klanken van myn snaren.
Vang van 's Hemels goedheit aen.

Nimmer moet u onheil hinderen.
Leef nog lang, in rust en vreê,
By uw' Echtgenoot en Kinderen.
Hemel, dat's myn wensch en beê!

17 $\frac{7}{4}$ 8.

E 3

A E N

MYNE NICHTE
AGATHA
VANDER WALLEN,
OP HAREN
GEBOORTEDAG.

HOe ydel is 't besluit der menschen
Als 't met den will' der Godheit strydt,
Dan zien wy al 't vermaek verflensfen;
Dan raekt de vreugdt haer zoetheit kwyt.
o Nicht, dat zien wy thans gebeuren;
'k Begon voor u een vrolyk liet,
Maer onder 't zingen hoorde ik treuren,
Myn zang weêrhieldt het sterflot niet.

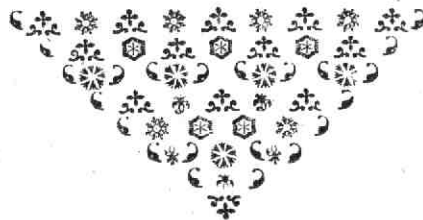
Ter-

G E B O O R T E D I C H T E N. 39

Terwyl ik uw' Verjaerdag eerde
En 't bloemgewas, dat ik verkoor,
Tot eenen blyden krans schakeerde,
Vlocht daer de doot Sipresfen door.
Daer ik uw Jaerfeest dacht te vieren,
Met uwe Vrienden bly en frisch,
Zie ik den doot rondom u zwieren,
En waren om den blyden dis.
Dees dag, die u het leven baerde
En voerde in 't lieve levenslicht,
Bestelt uw jongste Spruit ter aerde,
En voert ze weg uit uw gezicht.
Die u dien zegen heeft gegeven,
Dat ge uw' Verjaerdag weder ziet,
Geeft aen uw Kindt het eeuwig leven
En bergt het vroeg uit al 't verdriet.
Hoe dit verlies uw ziel mag treffen,
Het noopt ons, om, vol dankbaerheit,
En hart en handen op te heffen
Tot lof der hoogste Majesteit.

Des

Des loven wy den Albehoeder,
 Die u zoo heuchlyk houdt gepaert;
 Die u, die u, o trouwe Moeder,
 Tot nut van uwe kindren spaert.
 Ai laet de rouw uw' plicht niet storen,
 Gods liefde eischt blyk van wedermin,
 Des offer haer uw' Jongstgeboren,
 Met een gelaten hart en zin.
 Zoo moet geen rouw u leet verwekken.
 Zoo moet dees zang, schoon laeg van toon,
 Uw Kindje voor een' doodkrans strekken
 En u voor een geboortekroon.

17 $\frac{7}{4}$ 30.

WIEG-

W I E G Z A N G,
T E R E E R S T E
V E R J A R I N G E
V A N
ELIZABET VANDER WALLEN.

BEvallig Wichtje, eenjarig Lysje,
Ik heb uw kindsche onnoozelheit,
Op dezen dag, dit vrolyk wysje
En eenen heilwensch toebereid.

Ei slaep niet, houw uw oogjes open,
De goede Hemel lacht u aen;
Gy moogt op Jezus liefde hopen,
En spelend aen zyn zyde staen.

Kost uw begrip myn' zang bevatten,
Ik leerde u hoe gy hier beneên
De deugdt moet boven de ondeugdt schatten,
En welken weg gy moet betreên.

Ik leerde u 's weerelds strikken myden,
(Wy zien toch verder dan gy ziet)
Ik zong wat frydt hier valt te fryden,
Nu met geluk dan met verdriet.

Maer gy zyt nog te jong van dagen,
Uw redezon schuilt nog te laeg,
Des wyden we u Gods welbehagen,
Dat die u in zyn armen draeg'.

Laet Hy u hier beneên in 't leven;
Hy wil u een geleider zyn,
Doet hy u 't leven vroeg begeven,
Hy maek van u een Cherubyn.

Wil nu gerust uw oogjes sluiten,
Slaep, lieve Lysje, slaep toch dra:
De Hemel flaet zyn teêre Spruiten,
Met eene wacht van Englen gaê.

V E R J A E R Z A N G ,

VOOR MYNE NICHTE

A G A T H A
V A N D E R W A L L E N .

o **A**GATHA, wy leggen weder,
Met u, voor Gode 't offer neder
Van ware vreugd en dankbaerheit ;
Terwyl wy uw' Verjaerdag vieren,
En u met dezen dichtkrans sieren,
Dien u myn vriendschap heeft bereid.

De zeeman lacht als de onweêrvlagen
De landman als de winterdagen
Met al hun leet zyn doorgestreên.
Zoo mag ons hart thans spelemeijen
Wy zagen u van God geleijen
Door wintertydt en onweêr heen.

Een winterweêr van ziekte en pynen,
 Holp u te derelyk aen 't kwynen
 En wierp u op het krankbedt neêr;
 Een storm van koors kwam u beloopn
 En deed ons flaeuw eene uitkomst hopen,
 Ja bitter zuchten, keer op keer.

Denk hoe uw rampen 't leven stoorden
 Der vriendschap, die, met vaste koorden,
 My aen uw trouwe Weêrhelft bind.
 't Zy 'k op uw Kroost myn oogen wendde,
 Dat zyn genakend leet niet kende;
 Het zy ik treurde met myn' Vrind.

Maer de Allerhoogste, die hier boven
 Gezeten is in 't Hof der hoven,
 Sloeg onze diepe zuchten gaê,
 En deed, door teêre gunstbewyzen,
 U uit het kwynend ziekbedt ryzen.
 o Liefde! o gunstige genaê.

Triömf! Godt heeft u opgeheven;
Geluk, met uw herlevend leven;
Geluk met uw Verjaergety;
Geluk, o AGATHA, wy danken
Gods liefde en gunst met blyde klanken.
En voegen 'er dees bede by:

o Heilfontein, laet hier uw stralen
Van heil en zegen nederdalen.
Schenk AGATHA uw' vrede en rust.
Vervul de wenschen die hier klinken.
Laet heure jaerzon spade zinken.
Geef haer gezontheit vreugdt en lust.

Bewaer, behoê, o Albehoeder,
Dees nutte en zorgetende Moeder,
Tot welstandt van haer huisgezin.
Wil haer hier met uw gunst verzaden
En eens haer ziel omhoog doen baden
In 't heilgenot van uwe min.

TER
VERJAERINGE
VAN MYNEN NEEF
EN BOEZEMVRIENDT,
PIETER VANDER WALLEN
DEN JONGEN.

MYn waerdste Hartvriendt, myn Getrouwe,
Naest Godt, myn beste Toeverlaet,
Die my, in blydschap en in rouwe,
Met uwe vriendschap komt te baet.
Hoe wordt myn hart tot zang bewogen,
Terwyl ik uw' Verjaerdag groet,
Met vreugde tranen in myne oogen
Ten blyke van myn teêr gemoedt!

Myn

Myn teêr gemoedt waerin de stappen
Van uwe trouw en gulheit staen,
Die door haer hemelsche eigenschappen
Ons bly op 't levenspadt doen gaen;
Dat padt waer we in ons' kindsche jaren
Op liepen spelen handt aen hand',
Onkundig van de doods gevaren
Waer door men hier word aengerandt.
Nu zien wy, uit heel andere oogen,
Daer 't redenlicht zyn' glans verspreit,
Hoe licht de ziel hier word bedrogen
En wat verdriet in 't leven leit.
Maer laet ons t'faem op Godt vertrouwen,
't Alwys en eeuwig Albestuur,
En onze Vriendschap op Hem bouwen,
Opdat ze door alle eeuwen duur.
Myn Vriendt, myn trouwe VANDER WALLEN,
Godt maek' uw leven vry van kruis,
Godt doe u nooit in onheil vallen.
Gods zegen overstroom' uw huis.

Zoo moet' gy hier nog vele jaren,
Met uw liefallige AGATHA,
Den wellust smaken van het paren.
Zoo kome uw trouw my lang te staê.
Zoo moeten we eens, in 't ander leven,
Elkaer den kusch der Vriendschap geven.

17⁸/₂₈33.

VER.

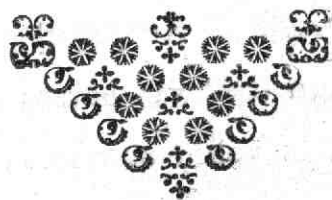
VERJAERGROET
A E N
DEN HEERE
A N T O N I
VAN VOLLENHOVEN.

DE Vriendschap zet myn Poëzy'
Thans vriendelyken zanglust by;
Des roer ik keel en snaren,
En zwaei u, gul en bly te moê,
Het reukwerk myner wenschen toe,
Op uw gewenscht verjaren.

o VOLLENHOVEN, die uw vlyt,
Der Deugd' en Koopzorg' hebt gewydt,
Gods zegen dael' van boven,
Op u, in vollen overvloed,
En schenk' u al het levenszoet,
Uit 's hemels volle hoven.

Zoo waerlyk hoede een frifche maegdt,
 Wiens jeugdt en deugdt uw' geest' behaegt,
 Uw' ftamboom voor 't verflenfen;
 Zoo zett' de min u leven by,
 Want zonder Vrouwe aen onze zy'
 Zyn wy maer halve menfchen.

'k Rek, op die hoop, met blyden zwier',
 De fnaren van myn bruiloftlier,
 Om u, met blyde reijen,
 Eer ons dees waerde dag weêrom,
 Met lach op lach begroeten kom',
 Naer 't bruiloftbedt te leijen.

17²/₁₈40.

A E N

A E N
D E N H E E R E
W I L L E M
V A N Y S E N D O R E N .

OP ZYN ED: DRIE EN TACHTIGSTEN

V E R J A E R D A G .

o **Y**SENDOREN, die, hoe grys,
Hoe hoog van jaren, 't killig ys
Des ouderdoms als vuur doet gloeijen,
En, door Gods bystandt zonder leet,
De dorens, die alom op 's levens paden groeijen,
Nog met een' fieren moed' betreedt:

Een heilige yver voert myn' geest
Naer u, op uw geboortefeest,
En doet my met verwondring' staren
Op 't heilgesteent', dat blinkt en leeft
Aen uwe levenskroon', waer, drie en tachtig jaren,
De hemel aen gearbeid heeft.

Voorwaer een wonderbare deugd
Heeft uwe vroege en Kindfche jeugd
Gezoogt, gevoedt en gaê geslagen;
Zy heeft gewis uw' lentetydt,
Uw eerbare jonglingschap en mannelyke dagen,
Den Allerhoogften toegewyd.

Dat blykt, want u ten dienste klom
Het zaligende Geestendom
Van 't hemelsche in dit aerdsche leven,
Waer 't ver van smert en zielverdriet,
U op dees' hoogen trap van jaren heeft verheven
Van waer ge al 't weereldfche over ziet.

Van

Van deze hoogte aenschouwt gy thans,
 Door dikken damp en ydlen glans,
 Den waren aert der aerdsche dingen,
 En hoe al wat hier 't licht ontfangt
 Uit wufte onzekerheên en beurtverwisselingen
 Bestaet, en ydel famen hangt.

Van daer ziet gy verbaest te rug,
 Wanneer gy merkt hoe snel en vlug
 De tydt hier alles voert naer 't ende.

Ge aenschouwt 'er, met een dankbre ziel',
 Hoe Godt, daer duizenden versmoorden in elende,
 U door zyn teedre zorg behiel.

Gy ziet 'er waer uw huwlykzon
 Haer' heuchelyken loop begon,
 Waer ze op haer' vollen middag praelde,
 En uwe Spruiten wasdom schonk,
 Ook waer ze, tot uw smert, ontydig nederdaelde,
 En in een zee van tranen zonk.

54 *G E B O O R T E D I C H T E N .*

Maer alle stof tot droefheit zwicht,
Zoo ras ge uw vriendelyk gezicht
Op 't voetspoor van uw kroost laet dalen;
Dan ziet ge uw' Zoon, met vlyt en deugd',
U uwe kinderliefde en trouwe zorg betalen,
En leven tot uw nut en vreugdt.

Dan ziet gy hoe *Marije* uw Spruit,
Zich, met een' bant, die eeuwig sluit,
Heeft aen haer' *Montauban* verbonden,
Die, ryk van oordeel en beleit,
Uw' hoogen ouderdom, in 's levens avondstonden,
Door 't licht van zynen geest vermeit.

Dan schept ge uw' wellust, vreugdt en troost,
Uit de edle gaven van hun kroost
Dat, door uw liefde als opgetogen,
Van uwe deugden niet ontaerd,
Maer u omärmt en kust, en, met aendachtige oogen,
Uit volgzucht, op uw voorgang staert.

Dus

G E B O O R T E D I C H T E N. 55

Dus leeft ge uw braef geslacht tot nu.
Dus blyft uw Grysheit nog een stut,
Die Zeelands zeegezag helpt schoren.
Dus word uw oude trouw' en vlyt,
Die 't oog van groot en klein verheugen en bekoren,
Elks achting vrolyk toegewyd.

Wie weet met welk een vreugde uw ziel,
Om 't heil, dat u te beurte viel,
Gods liefde en eeuwige genade,
In haer bespiegelingen kust?
Wie weet hoe welbereidt en vast zy, vroeg en spade,
In 's Hemels wyzen wil berust.

Styg, door uw' yver aengespoort,
Op uwe heirbaen rustig voort;
Gy komt allengs den hemel nader.
Maer ach! wy hielden met gebeên,
Tot vreugdt van uw Geslacht en elk, o gryze Vader,
U graeg nog langen tydt beneên.

Dan

56 G E B O O R T E D I C H T E N .

Dan onze wensch geleid uw' geest
Naer de eindelooze Vreugdefeest,
Waer de Englen uwe komst verbeijen
En Gods algoede gunst ten prys'!
U eene kroon van eer' en glory' toebereijen,
In 't eeuwigbloeiend paradys.

17⁹/₂₀41⁵

VER-

V E R J A E R Z A N G
V O O R
J O N G K V R O U W E
M E I N A R D A
KATHARINA HULSHOUT.

Die op 's levens eersten trap,
Onder spel en handgeklap,
Leven, buiten aerdſch verdriet,
Kreunen zich der weerd' niet:
Zy, die op den tweeden treên,
Staan ten doel' der ydelheên,
Volgen ligt de heerſchappy
Van de weelde en hovaerdy'.
Op den derden ligt beleit,
Oordeel en Voorzichtigheit,

Voor wier magt de wuftheit zwicht,

Ons de vliezen van 't gezicht:

Die des op den vierden klimt,

Ziet, het zy de weerdlt grimt,

Lacht, of vleijende ons beloert,

Wat zy in haer' boezem voert,

Slact, indien hy voor 't geluidt

Van Gods stemm' 't gehoor niet sluit,

's Hemels Wysheit, vroeg en spaê,

In haer wyze werken gaê;

Ziet hoe nietig en onwis

't Ondermaensche leven is,

Acht het vleijen van 't geluk

Noch het brullen van den drukk';

Houd met een gerust gemoedt,

Gaet de zee van tegenspoed,

Of van voorspoed laeg of hoog,

Altydt rustig Godt in 't oog.

Dus draegt zich MEINARDA thans,

Die, by 's levens zonneglans,

Hoe gezwindt die 't oog ontsnelt,
Heden veertig jaren telt.

Wie haer ydle schatten wenscht,
Of gebloemt, dat ras verslenst,
Thans tot een' verjaerkrans bied,
Trest in 't minst haer oogmerk niet.

Kuisheit en liefdadigheid,
Die haer' geur alöm verspreit,
Deugdt, die helder blinkt en viert,
Is 't gebloemt dat haer versiert.

Rein van maegdelyke zeên,
In haer Slaepvertrek alleen,
Godt te dienen met ontzag,
Is haer wellust dag aen dag'.

Daer drinkt zich haer kuisch gemoedt
Heilig dronken aen het zoet,
Waer de Godheit, onbeperkt,
't Heilbegerig hart meê sterkt.

Daer omärmt, daer kuscht de Maegdt,
In 't geloof, dat God' behaegt,

60 G E B O O R T E D I C H T E N .

Doof voor 's weerelds wuft gebrom,
Haren Hemelbruidegom.

Daer beschouwt haer stille geest
Welk een hemelsch bruilofteest
Haer, in 't hof der zaligheid,
Door dien Bruigom word bereit;

Welk een krans vol glans en zwier,
Haer van paradyslauwrier,
Die in eeuwigheit niet dort,
In Gods ryk gestrengelt word.

Na een' langen levens tydt,
Van al 't aerdsch verdriet bevryd,
Moet' haer geest, van 't vleesch ontdaen,
Op die feest ten reije gaen;

Sluit' die kroon, haer deugd' beloofst,
Vast om haer verhemeld hoofdt,
Met een' glans', veel schooner dan
Myn Verjaerzang melden kan.

TEN VERJAERDAGE

VAN DEN

WELÉDELEN GESTRENGEN HEER

MR. OTTO GROENINX
VAN ZOELLEN,

*HEER VAN RIDDERKERK, BURGERMEESTER
EN RAEDT DER STAT ROTTERDAM,
ENZ. ENZ. ENZ.*

„ o **R**otte! o Maesstat! 't belg' u niet
„ Of uwe dankbre Burgerfcharen,
„ Dat we, uit ons dobbrend froomgebiedt,
„ Uw' achtbren GROENINX bly verjaren.
„ o Ridderkerk! o Huis ten Donk!
„ Dat myne vreugdt uw vreugdt vermeere!
„ Zoo ooit myn froomzang vrolyk klonk
„ 't Is thans, uw' braven Heer ter eere.

H 3

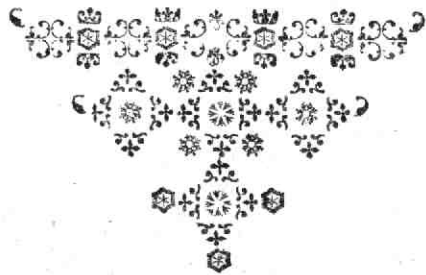
„ Myn

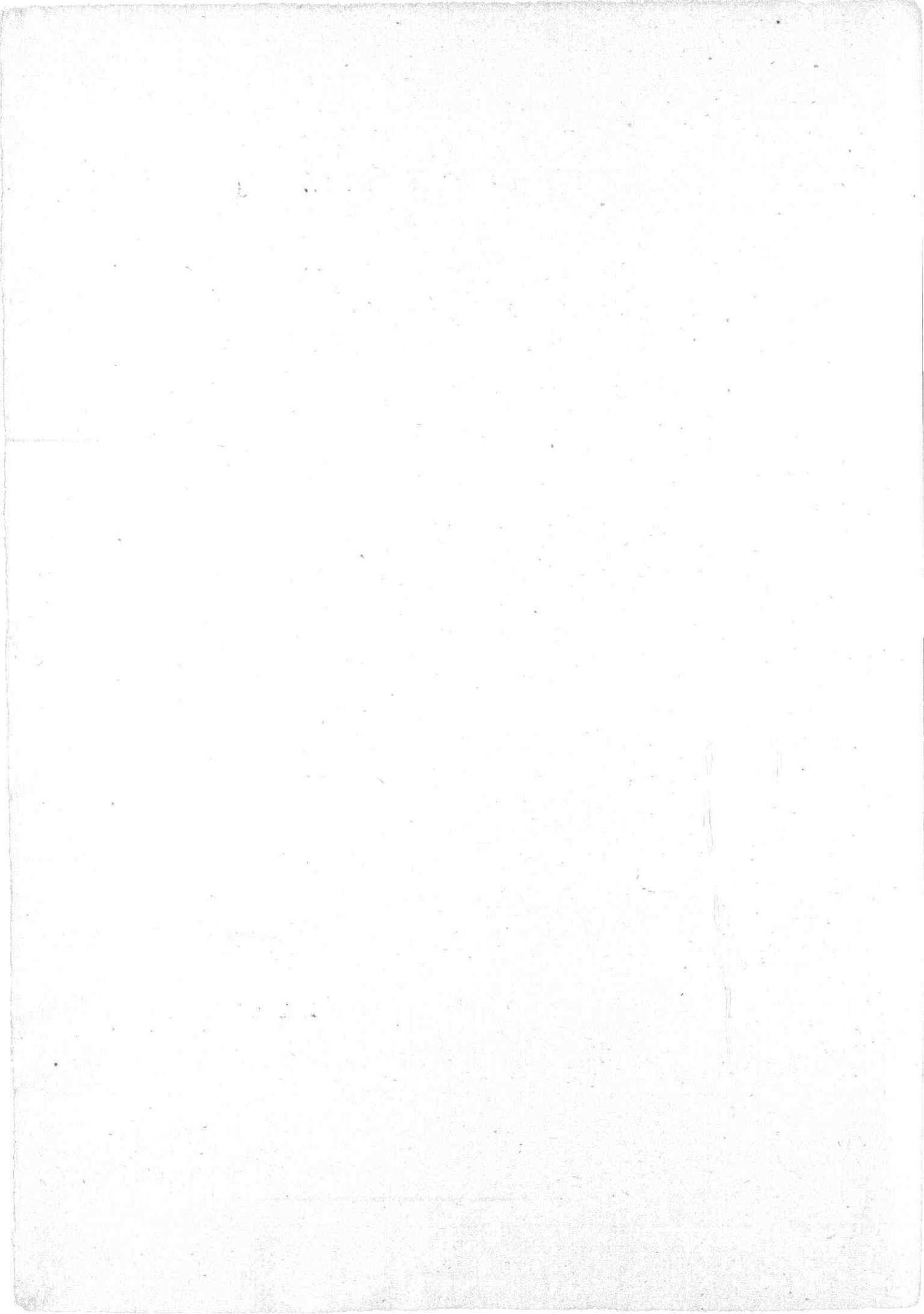
- „ Myn Waternimfen, dartelt bly
„ Rondöm de trotsche Zeekasteelen
„ Der achtbare Oostermaetschappy',
„ Opdat ze in ons genoeg en deelen;
„ Wilt met uw ebbe- en vloedgeruis
„ Den wakkeren Bewindheer groeten;
„ Strooit, in 't vervrolykt Helvoetfluis,
„ Uw stroom geschenken voor zyn voeten.
„ Roemt, eert langs myn kristallen paën
„ Dien steun der Groote Vischerye;
„ Roept Nereus Vischrei herwaerds aen,
„ Dat die de beste vangst hem wye.
„ Doch meer dan de edelste oosterchat,
„ Vergult door 't licht der morgenstralen;
„ Ja meer dan al de Zee bevat
„ Moet' op zyn' schedel nederdalen
„ Uit 's Hemels blinkend hofpaleis!
„ Zyn vreugdt, zyn heil moet' staeg vermeeren,
„ En dus zyn Jaerdag, reis op reis,
„ Nog dikwerf vrolyk wederkeeren.

„ Zoo moet' hy lang in Rotterdam
„ De Koopmanschap en Zeevaert staven!
„ Zoo bloei', zoo groei zyn achtbre stam
„ Tot heil des Lands en vreugdt der braven.
o GROENINX! eedle Burgerheer!

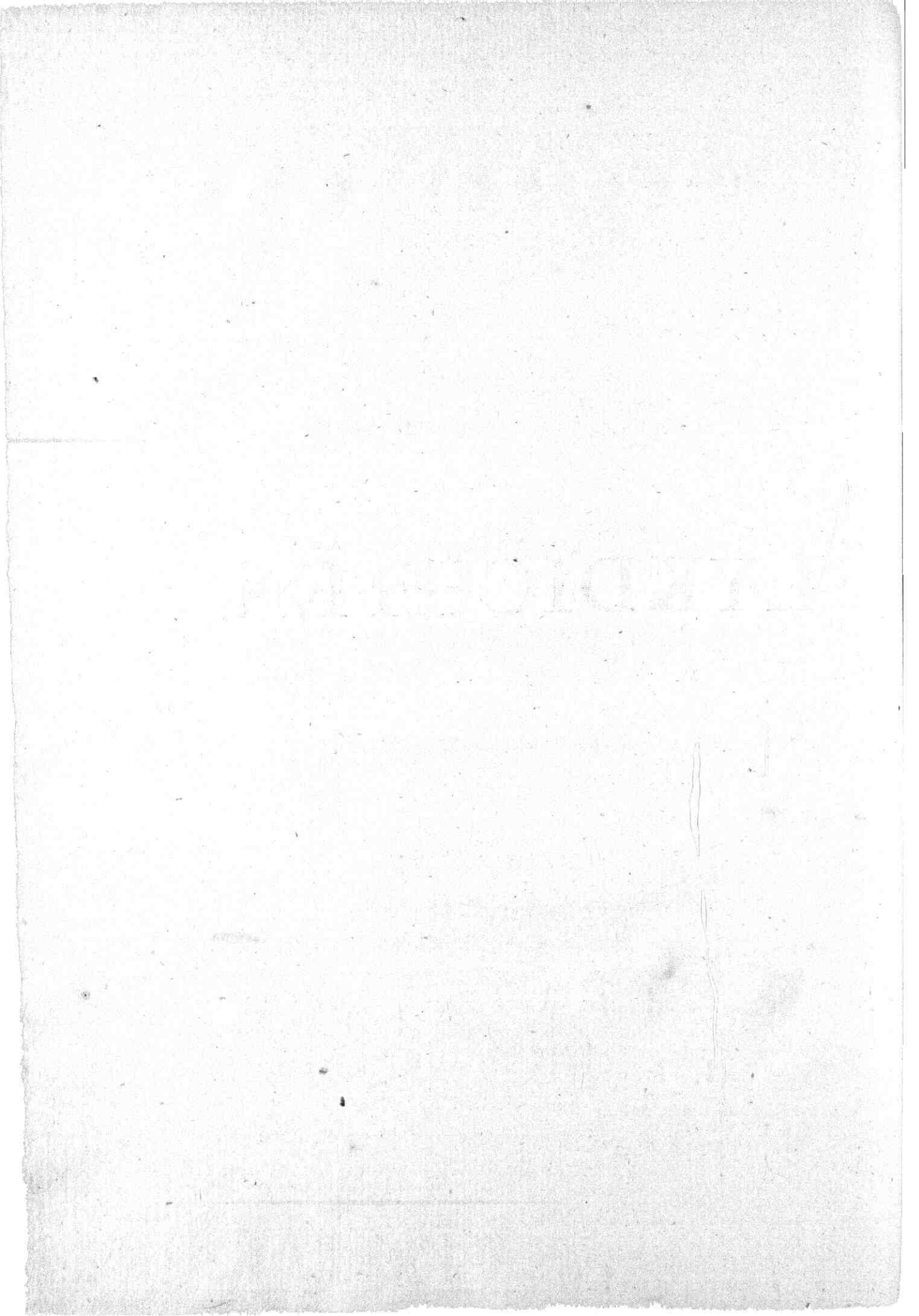
Dus hoorde ik voor de Golvelingen
Dees' dag', uw jaergety ter eer',
Den moedigen Flakkeestroom zingen.
Zyn gulle wensch heeft my voldaan,
Ik hang 'er bly myn zegel aen.

17¹⁰/₁₄50.

LYKDICHTEN.

U I T V A E R T

VAN MYNE GROOTMOEDER

J U F V R O U W

I N G E T J E Z O R G ,

WEDUWE VAN WYLEN

D E N H E E R

D I R K M E E U W E L S .

WY zien dan 't lyf ten grave varen!

Dat lyf, dat twee en tagtig jaren

Tot vreugd der vromen heeft geleefd,

Dat lyf, dat, met een ziel beschonken,

In Godsvrugt, Deugd, en Liefdevonken

Als eene star geblonken heeft.

Zou ik met tranen op de wangen

En stamelende Lykgezangen

Dit lichaem volgen naer het graf,

En treuren, om dat de Albehoeder

Myne afgeleefde Grootemoeder

Rukt uit het leven van ons af?

Neen, 'k zing, daer de andre vrienden schreijen,

Nu ik haer lyk naer 't graf help leijen,

Ik zing, om dat ik 't koude lyk

Van pyn en smerte zie ontheven,

En dat haer ziel een beter leven

Geniet in 's Hemels Koninkryk.

Myn Lykcymbael zal hier niet melden

Wat krachten deze vrouw verzelden

In haren hoogen ouderdom,

En hoe zy, vry van pyn en smerte

Zoo zuiver van gemoed en herte,

In 't Jaergetal al hooger klom:

Hoe zy, gepaert met deugd en zeden,
In Kristelyke bezigheden
Haer levensuuren heeft besteedt,
En, om haer' Schepper te behagen,
Tot in haer laetste levens dagen
Als eene Kruisheldinne streedt.

'k Besprei haer graf met Lykçipresfen,
Tot dankbaerheit voor al die lesfen,
Die zy van 't ziekbedt tot my sprak,
Terwyl de zwakke woorden glippen
Langs bleeke en half besturven lippen,
Met pyn en smert en ongemak:

„ Myn kindt, dus sprak zy teer bewogen:
„ Houdt altydt uwen Godt voor oogen,
„ En dient Hem met een bly gemoedt,
„ Wil de aerdsche schatten weinig agten,
„ Maer steeds naer hooger rykdom tragten,
„ Sta pal in voor- en tegenspoedt.

L Y K D I C H T E N.

't Was in het leste van haer leven,
 Pas voor zy 't leven hadt begeven,
 Dat zy, doch zeer met angst belaën,
 De stem verzwakt, 't gezigt gebroken,
 Voor 't laetst dees woorden heeft gesproken:
 Heer! neem myn ziel genadig aen.

Die ziel, die eerst aen 't lichaem paerde,
 Verlaet daer op terstondt deze aerde,
 Van waer zy door de wolken vloog,
 Daer ons vernuft niet door kan dringen,
 Ver boven Maen- en Starrekingen,
 Daer Godt de Schepper woont om hoog.

Het lyk, met tranen overgoten,
 Wordt in een enge bus besloten
 En met een linnen kleed bekleed,
 Om in het duister graf te dalen:
 Haer deugd blyft op deze aerde pralen,
 Terwyl de worm het lichaem eet.

N A G E D A C H T E N ,

OVER HET AFSTERVEN

VAN MYNEN VADER

M I C H I E L S M I T S .

Overleden den 4den der Oegstmaend's Jaers 1725.

AL leg ik thans de treurgewaden af,
De rouw, o neen, de rouw is niet versleten:
Al rust uw lyk gerust in 't stille graf,
o Vader, 'k zal u echter nooit vergeten:
Nooit zal uw zorg uit myn gedachten gaen,
Uw teedre zorg, zoo trouw aen my gebleken,
Zoo lang alhier myne oogen open staen,
Zoo lang myn tong een dankbre tael kan spreken.

En

En 't levenslicht my toeftraelt van om hoog,
Zal uwe deugdt in myn gedachten leven.

De tydt wist' vry de tranen van ons oog,
Geen tranenvloedt kan u het leven geven.

De ziel keert nooit door lykmisbaer weêrom,
Wanneer zy eens van 't lichaem is gescheiden:

De norsche doodt staet voor al 't zuchten stom,
Des baten 't niet, dat wy met Moeder schreiden,
Daer 'k u den doodslaep slapen zag.

Hoe kan de doodt de Vaderliefde smoren!

Schoon ik vol rouws, riep Vader! Vader! ach!
Gy waert te doof om myn geroep te hooren:

'k Zag uw gezicht van 't levenslicht ontbloot;
Uw mondt, zoo vaek tot myn vermaek ontfloten,

Was sprakeloos, och, onverbidbre doodt!
Nooit heeft uw schicht myn hart zoo diep doorschoten!

Nooit hebt gy my een waerder schat ontruk!
Nooit deedt uw komst my zoo veel tranen plengen!

Een oogenblik zag al myn vreugdt verdrukt!
Wat kan een uur veel druks en onheils brengen!

Ach,

Ach, Vader, ach, wat was ik droef te moê,
Toen ik uw lyk ten grave hielp geleijen;
Hoe floot my 't hart in mynen boezem toe,
Toen ik het zandt zag op uw doodbus spreijen.
Wat keerde ik traeg, toen ik uw graf verliet,
En wat viel 't hart dus zonder u te keeren.
Hoe lag al 't huis gedompelt in verdriet,
Daer 't u en alle uw voorzorg moest ontberen.
Doch dat 's voorby, de droefheit wykt voor 't licht
Der reden, dat die nevels op doet klaren,
Des zal ik door geen treurig maetgedicht,
Myn hart op nieuw met rouwe en leet bezwaren.
Nu streelt de Hoop myn' geest, zy ziet u thans,
Terwyl 't Geloof haer opheft van beneden,
In 't midden van Gods heerlykheit en glans;
De Hemelstat, in volle vreugd, betreden.
Daer ziet ze uw ziel steeds baden in het zoet
Der zaligheid, dat nimmer zal verdwynen;
Daer ziet zy u ontlast van tegenspoed
En rampen, die u vaek op aerd' deên kwynen.

o Eedle ziel, 'k verheug my in uw vreugd.
Ik zal u hier stantvastig liefde dragen;
En reis op reis van uwe zuivre deugd,
Zachtmoedigheid en eedle trouw gewagen,
Tot dat ik, in den eindeloozen dag,
U weder zien en teêr omhelzen mag.

1726.

LYK-

L Y K K L A G T

OVER DEN EERWAERDIGEN

H E E R

S E B A S T I A E N
V A N D E R L A N E N ,

Leeraer der Remonstranten te Rotterdam.

TReur vreêgemeente, en stort een vloet van tranen,
Terwyl gy weêr uw' oudsten Leeraer derft,
Nu veldt de doot den braven VANDER LANEN,
Die veel te vroeg, en veel te ontydig sterft:
Die veel te vroeg uit dit vergankbaer leven,
De reis aenvaert naer 't eeuwig zalig goedt,
Zyn' Amptgenoot VAN ARKEL na gaet streven,
Zyn' waerden Bos, in 't eeuwig licht begroet,

De dood ſchynt van den oudſten aen te vangen,
 En rukt geſtaêg, den eerſten Leeraer neêr;
 Korts zong de kerk, bedroefde Lykgezangen,
 Om Arkels doot, nu zucht, nu treurt ze weêr,
 O VANDER LAEN, nu zy u ziet verſcheien:
 Zy ſtarooft u met treurige oogen na,
 En valt in 't eind, by 't koude lyk aen 't ſchreien;
 Waer by ik ook, dees' droeven treurtoon ſla,
 O VANDER LAEN, o eer van Gods gemeente!
 O Kerkkleinoot zoo ongemeen van glans!
 Hel blinkende als Aärons borſtgeſteente,
 Verlaet gy dus, den hoogen tempeltrans?
 Zult gy niet meer het kerkgewelf beſchlynen,
 En is uw licht voor eeuwig uitgedoof?
 Hoe zal, helaes, het treurig hart nu kwynen,
 Van uwe zorg, en hulp, en troost berooft.
 Is dan uw mondt, voor eeuwig toegeloten,
 Waer uit het oor gewyde leſen dronk?
 En zwygt die tong, met honig overgoten?
 Wiens ſchel geluid, zoo lief, zoo hemelſch klonk,

Waer

Waer door gy met een Goddelyk vermogen,
De ziel van de aerd, kon heffen hemelwaerd,
Wanneer ze vaek door aendagt opgetogen,
Al 't aerds vergat in zulk een snelle vaert.
o Ja, en 't zal ons nu niet meer gebeuren,
Hem aen te zien, daer hy van yver blaekt,
Om 't zondig hart zyn kwaet te doen betreuren,
Wanneer het is van 't regte spoor geraekt.
Dan luste 't hem, Gods wetten uit te donderen
Met kragt van tael, de schyndeugt te weêrstaen,
Het hardste hart, hoe hardt, moest zich verwonderen
En als een Lam zyn lesfen ondergaen.
Geen zagte zalf, kan ooit zoo heilzaam wezen,
Wanneer de wond, vervuult is, en verrot,
Des nam hy, om den zondaer te genezen,
Felbytendt kruidt, uit 't heilzaam woordt van Godt.
Maer ach! wat geur, wat balsen deedt hy vloeien,
Zoo lieffelyk, zoo minzaam uit zyn' mond,
Een hemeldaeuw kwam 't vroom gemoed besproeien,
Met troostael uit het Oude- en Nieuw Verbondt.

Als hy zyn stem zyn heldre stem wouw paren,
Aen 't zoet geklank der Evangelifluit,
Of aen den galm van Davids gouden snaren,
Zoo Godlyk, zoo hoogdravendt van geluit.
Hoe wist hy 't fchoon des hemels af te malen,
Waer naer hy ons het regte heilspoor wees?
Wie luste 't noch in 't duister om te dwalen?
Daer zulk een licht, zoo heuglyk opwaerts rees.
Dan perste hy de tranen uit ons oogen,
Wanneer hy sprak, hoe wy Gods wil weêrstaen,
Dan wist hy die weêr teeder af te droogen,
Gelyk de Zon de morgendaeuw van blaên,
En bloem, en krujdt, en velden weet te halen,
Op dat het als op nieuw herleven zou,
Zoo kwam zyn geest het droef gemoed bestralen,
Een voorbeeld van zyn ongeveinsde trouw.
Maer 'k moet voor 't laetst zyn lyk nog eens genaken,
Al valt het bang hem in dien staet te zien,
Daer 't alles treurt, met bleek bestorven kaken,
Ach! was 't Gods wil, dat dit niet moest geschien!

En dat ik dus myn' plicht niet moest volbrengen,
 Dien laetsten plicht, die my te bitter smart:
 Dan zou de Kerk geen zee van tranen plengen,
 Dan viel de rouw het droevig hart niet hardt.
 O VANDER LAEN! hebt ge ons zoo vroeg verlaten,
 In 't beste van uw' dierbren levenstyd?
 Wat kermen zal nooddruftigen nu baten,
 Zy mischen u, en zyn uw voorzorg kwyt,
 Uw milde handt zal nu geen voedsel schenken,
 Daer weeuw, en wees, in bittere armoê zugt,
 Die afgetreurt, nog op uw goetheit denken,
 En klagen met erbarmelyk gerugt.
 Wie zal voortaan de zoete rust bewaren,
 Wanneer zich by geval, een storm opdoedt?
 De Vrede, en Rust der kerk is opgevaren,
 Zoo rustig, en zoo vreedzaam van gemoedt,
 En leeft om hoog: nu baten ons geen klachten,
 Daer blinkt hy als het zonlicht hier beneên,
 Dus past het ons, zyn lesfen te betragten,
 Hem na te gaen, gelyk hy voorging treên.

Zyn brave naem en onuitspreekbre gaven,
Zyn gouden deugd, die gansch onsterfelyk is,
Blyft eeuwig in 't Godvrugtig hart begraven,
Daer viert men best des mans gedagtenis.

17^{II}/₁₈26.

TER

T E R
G E D A G T E N I S S E,
VAN MYNE
W A E R D E M O E J E
ADRIANA MEEUWELS.

NU meng ik Lykçipresfeblären
En Lauwerieren onder een,
En 'k stel (al fchynt het ongemeen)
Triömf- en Lyktoon op myn fnaren.
Dus zal ik de gedachtenis
Van myne Moei' met eerbied' vieren;
Dus zal myn dicht haer grafzerk fieren,
Terwyl haer ziel verhemelt is.

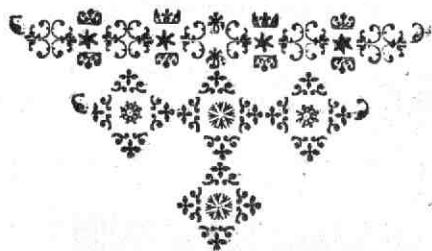
't Herdenken van haer eedle gaven
En trouwe vriendschap, die zy teêr
Aen elk bewees, en al wat meer
Met haer te ontydig is begraven,
Perst my de tranen uit het oog
En doet my zuchten, en verlagen,
Met rouwgeluid, haer dood beklagen:
Maer denk ik weêr, dat zy om hoog
Het eeuwig Leven heeft verkregen,
En dat zy moedig hier beneên
Den bangen srydt heeft doorgestreên
En in triömf is opgestegen
Naer Godt, haer toeverlaet en vreugdt,
Dan vlecht ik groene Lauwerkroonen
En zing op blyër maet en toonen;
Triömf! triömf! nu wordt haer deugdt
Beloondt; zy vaert met de Englereijen
Naer 't zalig Cherubynendom
En ziet naer 't weereldsch niet meer om,
Noch hoort ons, die haer lyk beschreijen.

Ik oog haer na, en 't lust my thans
Haer zuivre deugden af te malen,
Nu zy haer spiegelt in de stralen
Van 's Hemels Goddelyken glans.
De weerdlt kon haer niet bekoren;
Zy zag door 't blinkende vernis,
Hoe schadelyk haer vriendschap is,
Daer de eedle ziel door gaet verloren.
Zy toonde een afkeer van 't genot
Der weitsche pracht en ydle dingen,
De vreugdt der meeste stervelingen,
En sloeg het oog alleen op Godt;
Hem liefde en eerbiedt toe te dragen
En zynen tempel te betreên
Met stille zuchten en gebeên,
Was al haer lust en welbehagen.
Het denkbeeldt, dat zy agterlaet,
Kan steeds een nutte les verstreken.
Haer deugd kan elk tot weldoen wekken
En af doen schrikken van het kwaet.

De Hovaerdy mag zich verhoogen,
Door eigen min, te ver verleidt;
Haer ongeveinsde nedrigheit
Blonk eens zoo helder in Gods oogen.
Geen haet heeft haer gemoed ontrust;
De twist zocht zy altoos te schuwen;
De vyandschap kon haer doen gruwen;
Maer vrede was haer vreugdt en lust.
Zoo schiep zy altoos haer behagen,
In vele menschen dienst te doen
En in noodrustigen te voên;
Dus fleet zy hare levensdagen
Met vreugd, tot Godt haer, onverwacht,
Van aerdsch verstandt en spraek beroofde
En al haer levensgeesten doofde,
Waer na de ziel haer stil en zacht
Ontweek, om haren Heer t'aenschouwen,
Den wellust van haer rein gemoed,
Daer zy, in voor- en tegenspoed,
Haer hoop op stelde en vast vertrouwen.

Nu leeft zy vry van aerdsch verdriet
En hoort het heiltriömfliet zingen,
Terwyl zy met de Hemellingen
De vreugd der zaligheid geniet.
Schoon gy de weereidt hebt begeven
o ADRIANA! schoon de doodt
Ons van uw byzyn heeft ontbloot,
Gy zult in onze harten leven,
Tot ons dit leven zal ontvliên,
Dan hopen wy u weêr te zien.

17⁵/₂₁27.

OP HET AFSTERVEN

VAN

M E J U F F R O U W E

MARGARETA DEINOOT,

E C H T G E N O O T

VAN

D E N H E E R

JOHAN VAN MIEROP.

ZOo breekt, zoo rukt de doodt de rechterhanden,
Verwoedt van een, en scheurt de liefdebanden
Hoe vast geknoopt, voor 't heuchlyk echtältaer,
Door zyne magt aen stukken van elkaer,
En schroomt geenszins den drempel te genaken,
Daer reine Liefde en zuivere Eendragt waken.

Dat

Dat ondervindt de brave MIEROP thans,
Nu hy MARGREET, die parel, die vol glans
Zyn huis bescheen, van zyne zy ziet rooven,
En met dat licht al zyne vreugdt verdooven.
Hy zag, schoon zy gewillig en bereidt
Den wil volbragt der Hemelmajesteit,
Hoe noô de ziel het lichaem kon begeven;
Als zocht zy nog om zyne min te leven,
Zoo was haer ziel met zyne ziel vereênt,
Dan trok de doodt voor zyn gekerm versteent;
Dan trok, helaes! dan trok de liefde weder;
In 't einde sloeg de doodt zyn hoop ter neder,
Trok van zyn hart de trouwe weêrhelst af,
En dompelde zyn zielsvriendin in 't graf,
In 't aengenaemste in 't bloeijenst van haer dagen.
Dus mist hy 't geen hem 't meeste kon behagen,
Waerom hy zucht vol kweeling en verdriet;
Doch hoe hy zucht, MARGRETA hoort hem niet.
Zoo worden vaek de beste trouwverbonden
Het allereerst verbroken en geschonden;

En de eêlste bloem op 't onvoorzienst vertreên.
Wat mischt men hier een' schat van minzaamheên!
Nu ligt, helaes! dat huisjuweel ontluistert,
Dat zoet gezicht, vol vriendlykheit, verduistert.
Oprechte deugdt, die onwaerdeerbare schat,
De zuivre trouw, en 't geen zy meêr bezat,
Dat dierbaer was en yder kon bekoren,
Gaet met haer lyk tot yders smert verloren:
Haer roem nochthans, zal nu noch ooit vergaen.
My dunkt, ik zie hoe de Eendragt traen op traen
Ter neder stort, daer haer dees rampen drukken;
Zy ziet met smert het huwlyksjuk aen stukken,
Dat MIEROP zoo bereidt en willig droeg,
Met zyn MARGREET, die 't nooit te lastig woeg.
Zy ziet vol rouw het trouw en teêr beminnen,
Ondanks haer' wil, door 't sterflot overwinnen,
Waerom zy kermt en hare handen wringt;
Terwyl de Liefde een' naren lykzang zingt,
En door deez' slag tot in de ziel bewogen,
Met MIEROP zucht, uit enkel mededoogen,

Geheel bedeeft, met tranen in 't gezicht,
 De Vreê, die ook zyn' zetel hadt geficht,
 En standt hieldt by die lieve Trouwgenoten,
 Vindt zich met leet en droefheit overgoten,
 En smaelt vergramt op 't wreedt en stuursch geval;
 Zoo klaegt, zoo zucht, zoo weent, zoo steent het al.
 Maer wie, wie kan des Hemels wil weêrstreven?
 Al wat Godt neemt, heeft hy ons eerst gegeven,
 En 't hoort hem toe; hy rukt, om wyze reên,
 Ons waerdste pandt veelyds het vroegste heên,
 En doet ons niet dan leet en onheil smaken,
 Mischien om ons der weerd wars te maken,
 En rein van hart en zuiver van gemoed,
 Te lokken naer het onvergankbaer goedt.
 Ei wil dan vry uw zilte tranen sparen,
 Ô MIEROP, laet uw droefheit wat bedaren,
 Verban de smert en zie niet meêr bedrukt:
 Is MARGAREET uw armen hier ontrukkt,
 Zy wacht u in den rang der zalige Englen;
 Om u in bei haer armen vast te strenglen;

Daer stygt zy op de zegekoets der deugd;
Daer smaekt haer ziel een onuitspreekbre vreugdt,
Daer heeft zy met geen rampen meêr te sryden;
Daer zult gy u altoos met haer verblyden.
Dat gun u Godt, tot loon van uwe trouw.
Dat zalve uw wondt, dat trooste u in den rouw.

17¹⁰/₃₀ 27.

L Y K.

L Y K K L A G T

O V E R

M Y N E N

W A E R D E N O O M

HENDRIK MEEUWELS.

AL rollen my de tranen langs de wangen;
Al is myn ziel bevangen
Van rouw en naer bekneelt;
Terwyl my 't hart in leet en droefheit smelt.
Nog wil de plicht, ô OOM, ô tweede Vader!
Dat ik uw doodbaer nader,
Hoe bang, hoe droef te moê,
En aen uw lyk de laetste schuldt voldoe;

M 2

Dat

Dat eischt uw zorg, zoo trouw en onbezweken
Aen myne jeugt gebleken;
Dat eischt dat teêr gemoedt,
Waer mê gy my hebt, als uw' zoon, behoedt.
Maer hemel och, wat ramp hebt ge ons beschooren!
De vriendschap gaet verloren,
Hoe hoog by elk geächt!
Nu legt de stut, de zuil van ons Geslacht
Omver gerukt en gansch ter neêr geslagen,
En geeft ons stof tot klagen.
Zoo keert, als 't Godt gebiedt,
De vreugd in smert en de ydle hoop tot niet.
Zoo gaet het ons, als wy op 't aerssch vertrouwen,
En op dit leven bouwen.
Dat leert ons elke dag:
Dat leert ons thans dees doodelyke slag.
Met hem, dien wy al zuchtende beweenen,
Is onze hoop verdwenen;
Met hem zinkt onze vreugd.
Niets blyft 'er, dan de stralen van zyn deugd;

Die blinken in de harten zyner vrinden,
Die hem zoo teêr beminden.
Och! met dit scheiden is't,
Dat de arme weeuw een hulp en rader mist:
Het weesje, ontbloot van vader en van moeder,
Mist hier een' trouwen hoeder.
De Raedt der Kerke treurt
En ziet zyn hulp te vroeg naer 't graf geseurt;
En groot en klein zien hem met smert verdwynen
En slaen by 't lyk aen 't kwynen.
o Slag! o droef geval!
Hoe dootsch, hoe naer klinkt thans het lykgeschal.
Hoe ras verkeert de galm der bruiloftwyzen,
In zang, die 't hart doet yzen.
Hoe bitter wordt het zoet.
Maer och! 't is Godt, 't is Godt alleen, die 't doet.
Rust dan in vrê, myn klagen kan niet baten,
o OOM, 'k moet u verlaten!
Ik schei, nu 't zoo moet zyn;
Ik schei van u, doch met verdriet en pyn;

En

En heb ik my naer eisch niet kunnen kwyten,
Dat is den rouw te wyten.
De droefheit stoort den lust,
En 't dichtvuur wordt door tranen uitgeblust.
En gy, o MOEI! die, door dit droevig sterven,
Uw' echtgenoot moet derven;
Uw leet gaet my aen 't hert;
My deert uw ramp; my deert uw bittere smert:
Hoe bleek uw trouw! hoe drukte uw mondt zyn lippen!
Toen zyne ziel, aen 't glippen,
Allengskens opwaerts rees;
, Terwyl ge aen haer den weg ten Hemel wees,
En op een wolk van heilige gebeden
Om hoog zondt van beneden.
Ei treur niet om zyn doot.
Godt is de hulp der weduwen in noot.

17⁹/₂₂27.

A E N D E N
H E E R E
MARINUS OUDENAERDE,
OP HET OVERLYDEN
VAN MEJUFVROUWE
AGNES GARGON,
HUISVROUWE VAN DEN HEER
PIETER MURATEL.

W At deert den Zangberg thans? hoe laet Apol het hoofd
Zoo droevig nederhangen?
Hoe word zyn cyterklank zoo onverwacht verdooft
Door nare lykgezangen?
Of rand de bleeke doodt den kuifchen zangrei aen
Om glory te verwerven?
Gewis, niets blyft 'er thans voor zyn verwoedheit staen;
De Zanggodinnen sterven.

Katryna, op wiens fluit en hemels maetgedicht,
En schelgetoonde noten,
De Vechtstroom ging ten rei, heeft spoedig haer gezicht
Voor eeuwig toegeloten.
Gansch Utrecht staet bedrukt by hare grafzerk stom;
De blydschap is verschoven;
Het nare treurgeluid kan 't dreunende gebrom
Der Domklok zelfs verdooven:
Waer door de Visfers buurt een droevig strandgerucht
Doet klinken langs de stroomen:
En al het herderdom, vol droefheit, klaegt en zucht
By beek en veldt en boomen.
Terwyl wy aen de Maes dien galm, die 't landt ontrust,
Niet zonder droefheit hooren,
Klinkt AGNES droeve doot ons van de Zeeusche kust
Gansch onverwacht in de ooren.
't Schynt of de Nieuwsbodin thans niets dan onheil meldt.
De Dichtkunst valt aen 't schreijen.
Heel Zeelandt roept, door rouw en druk om 't hart bekneelt,
Ach! AGNES is verscheijen!

Neptuin, de watervorst, dien zy met al zyn' stoet
Aen haer gezang kon kluistren,
Reed met zyn stroomkaros veel rasfer langs den vloedt
Om naer 't gezucht te luistren,
Maer dook op 't lykgeschal weêr spoedig in zyn kil.
Nu AGNES is verdwenen
Weêrgalmt de zee van rouw; de Tritons zwygen stil;
De Zeegodinnen weenen.
Die Saffo, die al 't landt, door lieffelyk geluid,
Kon troosten en verkwikken,
Doet alles, nu de doodt haer koude lippen fluit,
In zilte tranen stikken.
Heeft zy door haer gezang u meenigmael verblydt,
Gulhartige OUDENAERDE,
Wie weet wat harteleet en droeffenis en spyt
U haer verscheijen baerde!
Gy zult voortaan den klank van hare zuivre lier
Niet met uwe ooren vangen,
Noch aen haer poëzy, vol vinding, geest en zwier,
Verwondert blyven hangen.

Het sterflot stoort die vreugd, verdooft die zoete wys,
En breekt haer zachte snaren.

Zy zwygt, en is van de aerd' naer 't zalig Paradys
Ten starren in gevaren:

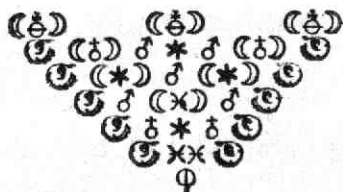
Daer klinkt, daer rolt haer zang nog eens zoo trots en schoon
Door diãmante zalen:

Daer huwt zy hare keel aen den verheven toon
Der hemelsche koralen.

Wil nu met letterloof, daer 't lyf in 't stof vergaet,
Haer zerk en graf versieren.

De dichtkunst kroont de deugd veel schooner dan sieraedt
Van marmer of lauwrieren.

1728.

TER

TER GEDACHTENISSE,
VAN DEN EERWAERDIGEN,
GODVRUCHTIGEN EN GELEERDEN
H E E R
MATTHEÛS GARGON,
LEERAER VAN GODS KERKE EN RECTOR
DER LATYNSCHE SCHOOLE
TE VLISSINGEN.

EEn edle ziel die, in bespiegelingen,
Ondanks het vleesch, al de ydelheit vergeet,
Naer boven stygt, op gouden starren treedt,
En zich door 't licht der Godheit ziet omringen,
Vindt hier beneên geen' aengener dag,
Geen grooter vreugdt, geen wenschelyker stonden,
Dan als de bandt des lichaems wordt ontbonden,
En zy zich zelf naer Godt verheffen mag.

Dan dryft zy op haer hagelwitte vlerken,
 Van rein geloof en deugd, door de open lucht,
 Gelyk een Duif of Arendt snel ter vlugt,
 En overschryd haer naeuw bepaelde perken.

Dus stygt GARGON, die zuil van Jezus kerk,
 Die gulden mondt belust Gods naem te loven,
 Op Gods bevel al juichende naer boven;

Dus valt zyn deugd 't geweld des doods te sterk.
 Dus volgt die heldt, door 's hemels starrebogen,
 Zyn *Agnes*, zyn geliefde Dochter na,
 Zyn *Agnes* die, met hare *Wedergaë*
 En teedre *Spruit*, hem pas is voorgevlogen.

Al woedt de doodt hier wreeder dan voorheên,
 Om 't droevig hart in tranen te versmoren,
 De droefheit moet den laetsten plicht niet storen;
 Men pryst geen deugd met krachteloos geweên.
 Laet ons Gods heldt een prachtige eerzuil stichten,
 Die hem beware in 't binnenste van 't hart;
 Een eerzuil die de schoonste grafnaeldt tart;
 Zoo eert men best die eer der Tempellichten.

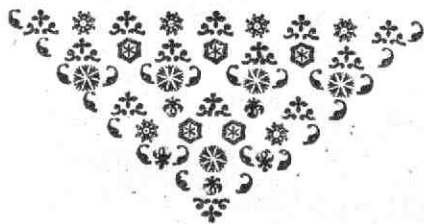
De Wysheit kroont zyn zerk met lauwerblaên,
 En eert 's mans naem, daer 't lichaem ligt begraven,
 De Godsvrucht roemt zyn goddelyke gaven,
 En vangt by 't graf van zyne deugden aen.
 En zou zyn lof hier niet onsterfelyk leven,
 En de eeuwigheit altoos zyn toegewydt,
 Daer hy zich zelf, door onvermoeide vlyt,
 De onsterfelykheit voor eeuwig heeft gegeven?
 Dat tuigt zyn werk, dat tuigt een ryke fchat,
 Van fchriften, die het rein gemoedt ontvonken,
 En met zyn' geest en hemelkennis pronken;
 't Zy hy de tael, die 't uitverkoren Vat,
 Tot stigting van Timotheüs liet hooren,
 Zoo klaer ontvouwt, zoo goddelyk verklaert,
 En wysheit uit gewyde fchriften gaert,
 Om elk tot deugdt en weldoen aen te sporen.
 't Zy hy Gods Zoon aen 't heilloos kruis vertoont,
 Of daer de doot hem in het graf doet dalen,
 Of daer hy ryst om trots te zegepralen,
 Met majesteit en heerlykheit gekroont.

't Zy

't Zy hy, belust op zuivre hemelwyzen,
Den hoogen toôn van Sions harpenaer,
Zoo hemelsch volgt, op harp en Cyterfnaer,
Dat hy de ziel van de aerde om hoog doet ryzen.
Zoo hoort men hem, op 't spoor van Salomon,
Godsbruit ter eer de bruiloftsnaren roeren,
Geen ydelheit kon hem tot zang vervoeren,
Gods woordt alleen was zyne hengstebron.
Geen Febus help hem ooit zyn' zang beginnen,
Noch gaf zyn klank bevalligheit en zwier,
De ware Godt beschonk zyn zuivre lier,
Met rein geluid: hy riep geen Zanggodinnen.
Geen Erato, geen Kliö, om zyn dicht,
Met ydlen glans en luister te beschynten,
Zyn dichtgeest werdt gesterkt door Cherubynen,
En van omhoog bestraelt met heilig licht.
Dus leerde hy de ziel haer heil betrachten;
Dus zong hy God' en zynen Zoon ten prys,
Of wees het spoor naer 't zalig paradys,
Als hy, vervult met hemelsche gedachten,

De kudde, hem van boven toevertrouwt,
Zoo teeder hoedde en voedsel deed verkrygen,
(Laet de oudheit hier van Orfeus snaren zwygen,)
Hy heeft Gods huis met tong en pen gebouwt,
Doch zonder 't vuur der Tweedracht aen te steken,
Verzelt van haet noch snoode muitery,
Maer met de Liefde en Eendragt aen zyn zy,
Dus is 's mans trouw, in 's hemels dienst gebleken.
Nu zyne ziel in hooge kreitsen zweeft,
En Nederlandt blyft hangen aen zyn toonen,
Verheugt de Kerk zich in zyn wakkre zonen,
Drie helden daer zyn groote geest in leeft.

17-28.

O

O P

O P H E T
Z A L I G O V E R L Y D E N
V A N D E N H E E R
P I E T E R V A N D E R W A L L E N .

MEn hoeft geen gloryzuil, geen prachtig graf te maken,
Voor VANDER WALLEN, noch te treuren om zyn' doodt,
Wyl hy voor ydle prael altydt zyne oogen floot,
En met een bly gelaet zyn sterfuur zag genaken.

Zyn' Godt ten dienst te staen, en 't aerdsche te verzaken,
Was al zyn vreugdt, daer hy den armen bystandt boodt,
En, op het voetspoor van zyn' grooten Naemgenoot,
Zyn hooge jaren fleet met vasten, bidden, waken.

Voor 't rusteloos gewoel, verkoos hy de eenzaamheit,
Daer hieldt het wonderwoordt der Hemelmajesteit,
Zyn ziel aendachtig in bespiegling opgetogen.

Wie dan dien gryzen Heldt, om zyn godsdienstig werk,
Wil eeren, stelle alleen de Godvrucht op zyn' zerk,
In diepe aendachtigheit ootmoedig neêrgebogen.

L Y K Z A N G,

OP HET ONTYDIG AFSTERVEN

*VAN MYNEN HOOGGEÄCHTEN
VRIENDT EN KUNSTGENOOT,*

D E N H E E R

KORNELIS VANDER POT.

WAt is de weg van 't wisselvallig leven,
Waer langs wy door 't gewoel der weereld gaen,
Met vreugd en rouw belaên!

Wat zien we in 't gras al nare slangen zweven!
Dan treên wy op flutweel
Van bloemen zacht en eêl,
Dan weêr, daer ons veel scherpe distels steken,
In akelige streken.

Hier groeit de palm, daer 't vael cipreseloof,
Gints klinkt de toon der blyde bruiloftreijen,

Hier hoort men droevig schreijen

By grafgewelf en lykbus, veel te doof

Om zucht of klagt te hooren.

Wat is den mensch beschoren!

Al de aerdsche vreugdt is bros en kort van duur.

Al 't zoet gemengt met zuur.

Een zwarte wolk van droevige gedachten

Omringt my thans met nare droeffenis,

Nu ik myn' hartvriendt mis,

En noopt myn' geest tot bittere jammerklagten,

Daer alles zucht en treurt.

De bandt der vriendschap scheurt;

Myn Pylades, myn *Kunstgenoot* is henen,

En uit myn oog verdwenen.

Hy die weleer met my een' lyktoon zong,

En meenig graf met bloemsieraedt deedt pronken,

Is zelf in 't graf gezonken.

Nu zwygt, helaes! nu zwygt die zoete tong.

Hy

Hy die zoo geestig kweelde,
En korts nog vrolyk speelde
Aen myne zy, ligt hier voor eeuwig stil.
Hoe hart valt 's hemels wil!
De Dichtkunst, thans met druk en leet beladen,
Om VANDER POT haer voedsterling en zoon,
Schendt hare lauwerkroon,
En scheurt van rouw' haer prachtige gewaden.
De Wysheit, al zyn vreugdt,
Betreurt zyn frische jeugdt,
En met haer treurt de Maes, die aen zyn zangen
Zoo vaek verrukt bleef hangen.
Hoe eël, hoe kuisch was altydt zyn geluid;
Nooit trachte hy het rein gemoedt te ontfichten,
Door dartele gedichten,
Waer voor de Deugdt haer zuivere oogen sluit.
Wat deedt hy kloeke stappen
Op 't spoor der wetenschappen!
Wat kweet hy zich in zynen lentetydt!
Zyn werk getuigt zyn vlyt.

Het hoog Tooneel zal van zyn' yver wagen,

Wen Thezeus * eens te voorfchyn treedt,

Door zyne kunst verkleedt

In duitsch gewaedt, dat kenners zal behagen.

Dus tradt hy langs de baen

Der Agrippynfche zwaen

Kloekmoedig voort, om glory te verkrygen

En naer 't gefarnt te ftygen.

Dus tradt hy ook met ons den Zangberg op,

Waer in men nooit zyn' yver zag vermindert,

Maer in zyn' loop verhindert,

Week hy ter zy dicht aen den steilen top;

Niet moedloos neêrgezegen,

Noch tot het goudt genegen,

Dat Atalant verleidde van het fpoor,

Toen zy den prys verloor:

o Neen, maer om de loopbaen op te rennen,

Die regelrecht naer 't zalig Siën leit,

Daer de Oppermajesteit,

Door geen begrip of fterflyk oog te kennen,

Zyn

* *Thezeus Prins van Athenen Treurspel, door den overledenen uit het Fransch vertaelt.*

Zyn zuivre deugdt beloont,
En hem met heil becroont,
En op gestarnt en zon en maen doet treden.
Dat troost ons hier beneden.
Men kusfe dan voor 't laetst zyn' kouden mondt,
En gunn' zyn lyk een zachte rust in de aerde;
Men houw' zyn' naem in waerde,
Zoo zal zyn deugdt, die steeds onwrikbaer stondt,
Een heldre star verftrekken.
Laet ons zyn' zerk bedekken
Met lauwerloof, o Kunstgenootendom,
Zoo blink' zyn lof alöm.

17^B/₂₅ 28.

A E N D E N H E E R E
K O R N E L I S V A N D E R P O T,
STUDENT IN DE RECHTEN.
O P H E T A F S T E R V E N V A N Z Y N E N V A D E R
D E N H E E R
J A K O B U S V A N D E R P O T.

Wien voegt de rouw zoo wel, wien past het droevig klagen
Ooit beter, dan een Kindt by 's Vaders koudt gebeent?
Des treur vry, VANDER POT, 't is billyk dat gy weent,
Nu gy uw' Vader mist, uw' steun uw welbehagen.

Maer zoudt gy treuren nu zyn ziel, van leet ontflagen,
't Gemartelt lyf verlaet en bly met God' vereendt?
Neen treur niet, VANDER POT, het voegt niet dat gy steent,
Uw Vader slaept gerust, Hy kent verdriet noch plagen.

Maer hoe, wat zoek ik u het schreijen af te raên!
Wie stuit de kracht van 't bloedt! wie kan natuur weêrstaen!
Beween zyn deugd, gy moet den plicht eens Zoons betrachten.

Doch zoo gy troost begeert in uw benaeuwt verdriet,
Zoo zie met uw Geloove op 't heil dat Hy geniet,
Dan zal zyn Hemelvreugdt uw' aerdſchen rouw verzachten.

D E
D O O D B A E R
V A N
D E N H E E R
JAN VANDER WALLEN.

Wie zou by deze baer niet klagen!
Der braven lust en welbehagen,
Wordt naer het nare graf gedragen.
Och VANDER WALLEN is verscheijen!
Wie zal den rouw van 't lichaem leijen?
De troost begint hier zelf te schreijen.

P

Wat

Wat leggen hier al heufche zeden,
En ongeveinsde minzaemheden,
Door 't dol geweldt des doods vertreden!

Nu is dat vriendlyk licht der oogen,
Met zwarte wolken oertogen,
Zyn vriendschap mist haer zoet vermogen.

Nu is uit dat liefstallig wezen,
By elk geërt, geächt, geprezen,
Geen vrome oprechtheit meer te lezen.

Nu zal het zandt dat lichaem dekken,
Dat flus een woonplaets mogt verftrekken,
Voor vele deugden zonder vlekken.

Ai hoor de Huwlyksliefde ftenen;
Wat doedt de koude doodt haer weenen!
Hoe noô wil vuur met ys vereenen!

Hier moet de ziel haer ziel begeven,
Hoe vast zy aen elkander kleven,
Zoo krachtig trekt het eeuwig leven.

Wensch

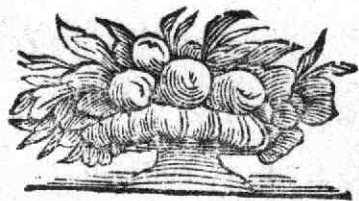
Wensch dan uw Wederhelft niet weder,
Kornelia, Gods oog ziet teeder,
Op Weduwen en Weezen neder.

o Jeugdig Zestel, kom, treed nader,
Hier legt uw steun, uw hulp en rader,
Kom kus voor 't laetste uw' dooden Vader.

Schoon gy zyn lyk in 't graf ziet zinken,
Zyn lof blyft in uwe ooren klinken,
Zyn deugdt blyft in uwe oogen blinken.

Schoon gy zyn zorg zoo vroeg moet derven,
Gy kunt zyn lesfen nog verwerven,
Om meê te leven na uw sterven.

17-29.

T R O O S T
AEN MYNE NICHTE
A G A T H A B R A K E L,
E C H T G E N O O T
VAN MYNEN NEEF
P I E T E R V A N D E R W A L L E N.
D E N J O N G E N ,
O V E R H E T A F S T E R V E N
VAN HARE DOCHTERTJES,
E L I Z A B E T H E N K O R N E L I A .

Laet de Kinderkens tot my komen Matth: 19.

Zucht, zucht niet, A G A T H A ,
Ai wil uw tranen droogen;
Zie met geen weenende oogen,
Uw lieve Wichtjes na.
Wat smaelt gy op den doodt;
Waer toe al 't droevig kermen;
Zy vliegen uit uwe armen,
De Godheit in den schoot.

Ont-

Ontwyken ze uw gezicht;
Zy worden met gezangen,
Van de Engelen ontfangen,
In 't ongenaekbaer licht.
Schoon gy ze trouw en teêr,
Gehoedt hebt met behagen,
En liefde toegedragen,
De Hemel schenkt ze meer.
Hier zaegt gy hen in pyn,
En zwakheit licht bederfelyk,
Daer zullen zy onsterfelyk,
Twee Cherubyntjes zyn.
Uw LYSJE, die haer stem,
Zoo lief aen de uwe paerdde,
Zingt thans, ontlast van de aerde,
In 't nieuw Jeruzalem.
Zy blinkt in 't Engeldom,
En heet, met kusje op kusje,
Haer lieve en jongste Zusje,
Blymoedig wellekom.

Uw KEETJE omhelst haer bly:
 Dus leven zy hier boven,
 In 't eeuwig hof der hoven,
 Verhemelt zy aen zy.
 Dus zien ze al 't Hemelsch schoon,
 Op aerd' nooit recht te kennen;
 Dus zweven ze op haer pennen,
 Al juichende om Gods troon.
 Des wensch haer niet beneên,
 Met uw bedrukte klachten;
 Wat is hier toch te wachten,
 Dan rampen en geweên?
 Zy zyn de zonde ontgaen,
 En all' haer snoode lagen,
 Die ziel en zinnen plagen,
 En 't zwakke vleesch verraên.
 Loof dan, o AGATHA,
 Den wil van 't Alvermogen,
 En zie met vrolyke oogen,
 Uw lieve Wichtjes na.

G R A F S T E D E

VAN MYNE MOEIJE

ALETTA MEEUWELS.

ARduin- noch toets- noch marmersteen,
Noch 't alleredelste metael,
Verstrekt der vromen graf tot prael,
Maer de overschoone Deugdt alleen.

De Deugdt tart tydt en eeuwigheit,
Daer zy in vollen luister blaekt-
En met haer' stoet den zerk bewaekt,
En siert met glans en majesteit.

Dus eert zy thans, met blyden zin,
Het graf waerin ALETTA rust,
ALETTA, al haer vreugdt en lust,
Haer speelgenoot en hartvriendin.

ALET.

ALETTA, die al vroeg verkoor,
Uit schrikk' voor 's weerelds woesteny',
Met Deugd en Godvrucht zy aen zy,
Te treên op 't steile hemelspoor.

ALETTA, die haer hoogste vreugdt
In Eer' en Trouw' en Kuisheit vondt,
En pal voor 't heir der driften stondt;
Ten spiegel voor de wulpsje jeugdt.

ALETTA, die haer' wellust schiep,
In Christus, Gods gezalften Zoon',
Die haer, van zynen hoogen troon',
Zoo onverwacht naer boven riep.

Al riep Hy onverwacht en ras,
Zy was met feestgewaedt bekleedt,
Hy vondt dees wyze Maegdt gereet,
Wiens lamp gevult en brandend' was.

Dus tradt zy Jezus te gemoet;
Wie weet hoe bly haer zuivre ziel,
Dien Bruidegom in de armen viel!
Wie weet hoe Hy haer heeft begroet!

o Maegdenreijen, rein van geest',
Die uwen dierbren levenstyd
Den Hemelbruigom hebt gewydt,
Komt, viert dit hemelsch bruilofffeest.

Blyft vry voor onze droefheit doof,
Opdat uw vreugdt ons leet doe vliên,
Terwyl we aendachtig opwaerts zien,
Met de oogen van een vast geloof.

17 $\frac{7}{17}$ 30.

Q

OP

O P H E T
O V E R L Y D E N
V A N
M E J U F V R O U W E
ALIDA VANDER POT.

GY, die, op 't klinken uwer snaren,
By 't juichen van de vrolykheit,
En 't huppelen der bruiloftscharen,
De maegden naer de trouwzael leidt,
Laet nu gewyde toonen hooren;
Een Maegdt, getroffen door Gods min,
Treedt, op 't gejuich der englenkoren,
De bruiloftzael des hemels in:

't Is

't Is ALIDA, die, rein van zeden,
 Het hart der deugdgezinden won,
 En door haer kuifche aenminnigheden
 Gods heilig oog bekoren kon.
 Wat troffen haer veel minneschichten,
 Die in haer rein en jeugdig hart
 De sterkfte liefdevlammen fichtten
 En fmertelyke minnesmert;
 Geen fchichten, die het hart ontvonken,
 Door vuur waer 't vleesch zich in vermaekt,
 Wanneer 't, door kufchen, freelen, lonken
 En zoete minnedriften, blaekt;
 Maer die, met doodelyke wonden,
 Haer borst doorboorden ftuurs en wreet,
 En 't jeugdig maegdelichaem fhonden,
 Door bange pynen, fmert, en leet.
 Dus moest zy duizend dooden lyden,
 Doch fchoon haer zulks te lastig viel,
 De liefde deed haer moedig ftryden;
 De pyn was balfem voor haer ziel.

Die vast in hemelliefde blaekte,
En minnezuchten opwaerds zondt,
Tot die gelukkige uur genaekte,
Die haer van 't pynlyk vleesch ontbondt.
Nu ziet zy wie haer' boezem griefde,
En hoe de Minnaer haer ontfangt,
Nu smaekt zy 't zoet van zyne liefde,
Terwyl zy in zyn armen hangt.
Aerdsengelen en Serafynen,
Vervrolyken, met hun geschal,
De feest, wiens blydschap nooit verdwynen,
Maer eeuwig eeuwig duuren zal.
Laet ons nu maegdepalmen vlechten,
Met bloemen, die de herfst nog spaert,
En om 't gemarteld lichaem hechten,
Het heeft een schoone ziel bewaert.
Wien 't lust mag haren doodt beschreijen,
De Reden keurt die droefheit af;
De Godvrucht treedt met blyde reijen,
Al zingende om haer zalig graf.

. Waer

Waer op de Zeden wierook branden,
 De Deugdt den zerk versiert en tooit,
 Myn dichtkunst, met gewasfchen handen,
 Dees bloempjes uit haer hofje strooit.

*Hier is 't gefolterd lyf begraven,
 Van ALIDA, de bloem der jeugd,
 Die, ryk versiert met de eélste gaven,
 Van kuisheit, zedigheit en deugd,
 Door rampen, norsse tegenbeden
 En scherpe dorens van verdriet,
 Blymoedig is naer Godt getreden.
 Men floor' 't vermoeid gebeente niet.*

17¹⁰/₁₇30.

L Y K Z A N G
OVER DEN EERWAERDIGEN
H E E R
K O R N E L I S D E W I T,
*LEERAER DER REMONSTRANTSCHÉ
KERKE, TE BERKEL.*

DE WIT, zoo wit van ziel, ja witter,
Dan wit van haer op 't breinryk hoofdt,
Wordt ons op 't onvoorziest ontroofst;
Wat valt dit scheiden wrang en bitter!
o Doodt, wat rukt gy door uw magt
DE WIT in uwen zwarten nacht!

DE WIT, die de allerwitste zeden,
En witste deugden ryk bezat,
Om met dien stoet, langs 't enge padt,
Den hoogen hemel in te treden.
Wat licht verliest de weereldt niet,
Daer zulk een heldre star verschiet!

Men

Men hoort de Dicht- en Speelkonst weenen
En zuchten om haer' toeverlaet.
De Wysheit treurt. de Oprechtheit slaet
Op hare borst en valt aen 't stenen,
Haer zedig aengezicht besterft,
Nu zy haer' stut en voorspraek derft.

Geen minnares kan droever schreijen,
Daer zy by 't lyk haers minnaers zit,
Dan de eedle Deugdt, nu zy DE WIT,
Haer lief, haer' minnaer ziet verscheijen,
Die nimmer uit hare oogen week;
Noch in zyn trouwe min bezweek.

De Godvrucht stort bedrukte klagten
En scheurt haer wit en heilig kleedt.
De Vrede roept vol rouws en leet:
Wat naerder nacht staet my te wachten,
Als zulke zonnen ondergaen!
Wie zal den twist nu wederstaen?

Maer

Maer och! de rouw treft boven allen,
Gods Kerk te Berkel in 't gemoedt,
Nu 't beste van haer tydlyk goedt,
Nu haer haer Herder is ontvallen.
Wie weet hoe zy verflagen stont
Toen haer de Maes die tyding zont.

Nu steent het alles door haer stenen,
Daer ze in een' tranenvloed' verdrinkt;
't Gekerm van haer Gemeente klinkt
En loeit door de omgelegen venen,
Waer de armoê, die haer tranen stort,
Door zynen doot eerst armoê wordt.

Is 't dan niet billyk dat wy klagen,
Nu gy voor eeuwig van ons scheidt,
DE WIT, o beeldt der vriendlykheit,
Myn vriendt, myn vreugdt, myn welbehagen?
o Hoop, o wellust van myn jeugdt,
Wat krenkt uw doot myn levensvreugdt!

Gy zult myn' geest' niet meer bekoren

Door uwe minnelyke tael:

Die tael, die my zoo meenigmael,

Geleerde lesfen heeft doen hooren,

Die alle op eer en deugdt gegrondt,

Als honig vloeiden uit uw' mond'.

Gy zult nu uwe zuivre snaren

Nooit weder huwen aen myn fluit;

Wy zullen nooit, op dat geluid,

Met onzen geest' weêr spelenvaren,

Of vrolyk azen zy aen zy,

Op eedle letterlekkerny.

o Neen. uw speeltuig ligt vertreden,

Ontstelt en achteloos ontsnaert;

Uw boekfalet, die rozegaerd,

Weleer zoo vol bekoorlykheden,

Staet doodsch en eenzaam vol verdriet:

De levenwekker leeft 'er niet.

R

Uw

Uw schoone zangnimf, die voor dezen
 Zoo lieffelyk, zoo hemelsch zong,
 En de allerstugste zielen dwong,
 Zit, naer en bleek en doodsch van wezen,
 Op uwen zerk, in diepen rouw',
 En treurt, gelyk een weduuvrouw.

Gy zult myn Dichtkunst niet meer noopen,
 Noch aendacht geven als zy speelt,
 Of vrolyk zingt of droevig kweelt;
 Die blyde stonden zyn verlopen;
 Des zingt ze, in dezen bangen nood',
 Een' groven Lykzang op uw' doodt.

• Zielärts, kan ze u dus nog streelen,
 Daer ge in den duistren grafkuil' rust,
 Of daer uw ziel zich bly verlust,
 In Gods gewyde Lustpriëelen?
 't Zal haer verkwikken daer ze steent.
 De Hemel troost' wat om u weent.

A E N M Y N E N
GEÄCHTEN KUNSTGENOOT
NIKOLAES VERSTEEG,
OP HET OVERLYDEN VAN ZYNE
NICHTEN EN LIEVE HARTVRIENDINNE
S O F Y A K R U I T.

IS 't niet genoeg voor 't jeugdig hart,
Met minnepyn en liefdesmart,
In 't worstelperk der min te stryden?
o Neen. de mingezinde jeugd
Moet nog verwoeder plagen lyden.
Hoe diep verbergt de min haer vreugd!

Schoon ons de liefde al lieflyk streelt,
En met haer heuchlyk heil bedeeft,
Tot balsam voor de minnewonden:
Hoe haestig wordt dat zoet genot
Door 't vreeslyk woên des doods verslonden,
o Droevig, o onzalig lot!

VERSTEEG, dit zaegt gy in uw min,
Daer ge uw SOFYE, uw Zielvriendin,
U voelde ontrukken uit uwe armen,
Toen ge aen haer lippen hangen bleeft,
En, op 't geloei van angstig kermen,
In eene zee van tranen dreeft.

De reine liefde kermde teêr,
Zy zuchtte en viel in onmagt neêr;
Zoo kon uw leet haer' boezem prangen.
Haer bloemkrans hong verflenst om 't hoofdt,
De rozen storven op haer wangen,
Haer heldre toorts was uitgedooft.

Maer wie zou uw bedeedst gelaet
En droefheit, in dien droeven staet',
Met dichtpenfeel of veder treffen:
De dichtkunst kent hier zelf geen spoor,
Geen mensch kan zulken rouw beseffen,
Ten zy hy zelf zyn lief verloor.

Schep moed. ik zie uw kwelling zwicht,
Terwyl de reden, door haer licht,
Den nacht der droefheit op doet klaren.
Ik hoor hoe gy uw gorgel roert,
En op de klanken van uw snaren,
Uw Levenszon ten hemel voert.

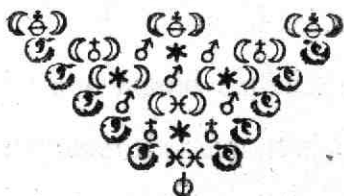
Bekrans uw Liefstes grafzerk vry,
Maer wil de zalige SOFY,
Toch in haer' zoeten slaep niet storen.
't Is tydt dat gy den rouw vergeet,
De vreugdt is voor de jeugdt geboren,
Verslyt uw jonkheit niet in leet.

Tree weder, met een' fieren zinn',
Den hof der liefde vrolyk in,
Waerin nog schoone bloemen bloeijen,
Daer zal nu juist geen stroom van gal,
Maer eer een nektar beekje vloeijen,
Dat uwen geest verkwikken zal.

Zoudt gy van minnelust ontbloot,
 Dat lelywit en rozeroot,
 Der maegdewangen en de lonken
 Van twee schoone oogen zien? o neen:
 'k Zie u eerlang op nieuw ontvonken;
 Gy zyt toch ys noch marmarsteen.

Ei wil met een bedaert gemoed,
 Het brullen van den tegenspoed'
 En 't lachen van 't geluk verdragen.
 Men moet zoo fier op 's levenspaên,
 Door blixemvuur en donderslagen,
 Als door den glans der zonne gaen.

17-31.

UIT-

U I T V A E R T
V A N D E N H E E R
A L E W Y N K O N I N K,
A E N M Y N E N N E V E
P I E T E R V A N D E R W A L L E N .

MYn waerde VANDER WALLEN,

Wat vreugdt is ons ontvallen!

Myne trouwe Pylades,

Zie my dees uitvaert vieren,

En KONINKS lykbus sieren,

Met kransfen van fipres.

De lust van 't vrolyk leven,

Die elk vermaek kon geven,

En drukk' en boezempyn',

Tot troost en balsfen strekte;

De vreugdt, die vreugdt verwekte,

Versterft met ALEWYN.

Daer

Daer flus de blydfchap zweefde,
En meenig lachje leefde,
En danste op 't bly gebaer,
Is 't nu vol droeve zuchten,
En bange lykgeruchten,
Of filte dootsch en naer.

De vreugdt valt zelf aen 't fchreijen,
Om dit te vroeg verfcheijen;
Zy werpt haer nektarfchael
En rozekrans ter neder,
En klaegt bedroeft en teeder,
Met jammerende tael.

In 't allerblydste wezen,
Is nu de rouw te lezen.
Elk weent om onzen Vrindt,
Die yder kon verblijên,
Door kuische boerterijên,
Van groot en klein bemint.

Gy zyt dees lykeer waerdig,
o KONINK, die goedaerdig,
Vol vrolykheit en vreugdt,
Zoo vreedzaem en zachtzinnig,
Zoo vriendlyk en aenminnig,
Een yder hebt verheugdt.

Men zal aen u gedenken,
Waer ons de vreugdt zal wenken;
En eeren, bly te moê,
Uw graf en grafgesteente,
En roepen uw gebeente
Dees gulle wenschen toe:

Rust zacht, rust zacht in de aerde,
Wy houden u in waerde,
o KONINK, yders lust,
Zaegt gy uw vreugdt hier rooven,
Wy wenschen u hier boven,
De hoogste vreugdt en rust.

A E N D E N H E E R E
M R. N I K O L A E S M U L D E R,
A D V O K A E T, E N Z. E N Z.
O P H E T O V E R L Y D E N
Z Y N E R T W E E J O N G S T E Z O O N T J E S,
A D R I A N U S E N N I K O L A E S.

Wie weet, o M U L D E R, hoe gy waert in 't hart gestelt,
Toen ge A D R I A N U S J E, u door 't sterflot voelde ontrukken,
En al den bloemhof van uw kroost zaegt nederbukken,
Daer 't allerjongste Bloempje ontydig lag gevelt.

Maer och! nu lyd natuur en kindermin geweld,
Gy ziet uw N I K O L A E S J E ook door den doot verdrukken,
En sleuren naer het graf. o smertlyke ongelukken!
't Is billyk dat gy in uw tranen stikt en smelt.

Een rouwvolk dekt uw huis en wykt voor geen vertroosten,
Uw morgenzonnetjes verdwynen in het oosten,
Met hun bevalligheên en lieve aantreklykheit.

Doch zoo uw droefheit nog niet blindt is door heur treuren,
Zoo laet zy, op myn beê, het hoofdt eens opwaerds bouren,
En zien wat troostlyk licht de Redenzon verspreid.

E E R T O M B E

VOOR DEN

GODVRUCHTIGEN EN GELEERDEN

J O N G E L I N G ,

J U S T U S K R I G H O U T .

ZOu uwe nyvre jeugdt, dat helder uchtendlicht,
Die schoone morgestar, die zon, die elks gezicht,
Daer ze uit den ooste rees, verkwikte met heur stralen,
Niet op 't geluid van ons gezucht ten grave dalen!
Zou uwe zuivre ziel, op wieken van haer deugd,
Blymoedig stygen naer 't Paleis der ware vreugd,
En wy, terwyl zy stygt en opdryft in den hoogen,
Heur vaert niet gadeslaen met opgeheven oogen;
Gy zyt den diepsten rouw en eelsten lykplicht waerd;
o K R I G H O U T , 'k heb voor u myn Lyksymbael besnaert.

Ik zal op uwen zark een groven lykzang kweelen,
 En zingen uwe ziel naer 's hemels lustpriëlen.
 o Jongelingen, die aen uwen Schepper denkt,
 En hem de lentevrucht van uwe Jonkheit schenkt,
 Brengt hier sipresfenloof en heilige lauwriëren;
 Heft lykgezangen op, en helpt dees uitvaert vierën.
 En gy, o Jeugdt, die u aen ydelheên vergaëpt,
 En in den schoot' van weelde en dartien wellust slaëpt,
 Ontwaek, wil uw gezicht aendachtig herwaerds keeren,
 Gy kunt by dezen zark den plicht uws levens leeren.
 Al daelde *KRIEHOOT*, in dit natbeweende graf,
 De glans, de luister, dien zyn leven van zich gaf,
 Verspreid hier, na zyn' doodt, nog hart ontvonkbre vonken.
 Gelyk de gouden zon, in 't westen neêrgezonden,
 De kim met goud bestrooit en gloeiend inkarnaet,
 En eenen schoonen glans en luister na zich laet.
 Men zwyg' van *Herkules*, hoe hy de deugdt betrachte,
 En boven 't snood genot van weelde en wellust achte,
 Hier geld geen fabeltael, wy treên op vaster grondt,
 Myn Christen *Herkules*, die als een pyler stond,

Daer

Daer de ondeugdt en haer stoet de zwakke jeugdt bespringen,
 Wist zyne tochten met den knods der reên te dwingen.
 Hier geld Ulisfes niet, die zich met koorden dwong,
 Wanneer 't Sireenendom verleibre zangen zong:
 o Neen. myn JUSTUS, vroeg op 's levens zee bedreven,
 Kost, zonder koord of wasch, den vleizang wederstreven,
 Hy vestte de oogen op 't kompas van Gods gebodt,
 En stelde zyne koers dus regelrecht naer Godt.
 Kom dan, o Jonkheit, kom, wil spoedig herwaerds treden,
 Hier stortte een nieuw gebouw, bewoond van de eêlste zeden.
 Hier rust een Minnaer van de hagelwitte deugd.
 Hier ligt een eedle baek, een spiegel voor uw jeugd.
 Hier slaept een Jongeling om andren op te wekken.
 Hier sluimert K R I G H O U T, laet die naem u herwaerd trekken.
 't Verbaze u niet, zoo gy hier eenen grooten stoet
 Van wetenschappen in het rouwgewaedt ontmoet,
 En hemeldeugden vindt, die zelden t'famen paren,
 By 't jeugdig Lyk, ja schaers op 's Grysaerds graf vergaren.
 De naerftige yver, die van hemelvlammen blaekt,
 Vind zich met reden in 't leerzuchtig hart geraekt,

no LYK D I C H T E N.

Nu zy, door 's doods geweldt, die voeten ziet gevleugelt,
Die, door geen vadzigheid of aerds belang beteugelt,
Het padt berende dat naer 't hof der wysheit leid.
't Verbaze u niet, dat hier de Taelgeleertheit schreit,
En stom zit van verdriet, hier is die tong bevroren,
Die de eêlste talen in haer eigenschap deed hooren,
En van liefstalligheid en zoeten honig droop.
De Doorzichtigkunde mist in hem haer' wensch en hoop;
Zy werpt haer kykglas neêr en ziet, van rouw' bewogen,
Met tranen in 't gezicht zyn heldere arends oogen
Voor eeuwig toegeklemt en zonder licht of vuur,
Die oogen, die, met haer, de altelende Natuur,
In haer verborgenheên en diepsten nacht' doorgrondden
Daer zy de stappen van de wyze Godheit vonden;
Terwyl hy mug en mier en myt en 't kleinst gewas
Onmeetbre grootheit gaf, door 't juist geslepen glas.
Dit doet Natuurkunst hier van rouw de handen wringen,
Nu hy, die vaek, met haer, in zyn bespiegelingen,
Door 's weerelds dampkring vloog en, in dien klaeren dag',
't Gestarnte en maen en zon klaer van naby bezag,

In dezen duistren kuil' voor eeuwig is gevaren.
 De Zang- en Speelkunst, door wiens stem en zuivre snaren
 Hy zyn' vermoelden geest somwyl verkwikking gaf,
 Ontspannen keel en veel en zuchten by dit graf.
 De stille Nedrigheit strooit hier gebloemt en lover,
 En bukt van droefheit op dees' kouden steen voorover,
 De Kuisheit, overkropt van rouw' en harteleet,
 Stort hier heur tranen langs haer rein en sneeuwit kleedt.
 De Liefde, de eeuwige eer van Jezus kerkgespelen,
 Komt hier met reden in ons leet en droefheit deelen;
 Het tranennat, dat uit haer zuivere oogen vloeit,
 Bluscht schier de onbluscbre vlam, die op haer' boezem gloeit,
 Nu zy dat edel hart, dat allen twist verbande,
 En, door haer heilig vuur, gedurig blaekte en brande,
 Hier koud en levenloos en zonder liefde ziet.
 Mildadigheit versmelt in tranen van verdriet,
 Omdat die handen hier voor eeuwig zyn gesloten,
 Waer uit Nooddruffigheit verkwikking heeft genoten.
 Hoe zelden ook de Jeugdt die hemelgaef bezit,
 Wat Jezus wel geviel was al zyn wensch en wit!

Maer

Maer niemandt achte 't vreemd, dat wy by deze reijen
 De Godvrucht niet bedroeft en bitter hooren schreijen,
 Daer hy zyn hart altoos op haer gevestigd hiel:
 Zy wenscht zyn lichaem rust en moeit zich met de ziel,
 't Onsterffelyke deel, dat dikwyls, opgetogen,
 Met haer in 't blinkend licht der Heilzon is gevlogen;
 Maer door den last van 't vleesch onwillig nederzong,
 Dewyl Gods luister haer zoo schoon in de oogen blong.
 Die ziel, thans van den band der sterfflykheit ontheven,
 Vaert met haer Leidsvrouw op naer 't eeuwigdurend leven;
 Zy juicht en kwinkleert en klapt, in Jezus naem',
 Gelyk een witte duif, de vlugge wieken t'faem,
 Tot ze aen de heilbron by den boom des levens rusten
 En zich oneindig in die zaligheên verlusten,
 Waerop zy al haer hoop en yver had gegrond,
 Zoo lang ze als vreemdëling, zich hier op aerd bevond.

o KRIGHOUT, eedle roem en bloem der jongelingen,
 Wy kuschten uw gebeente eerbiedig, onder 't zingen,
 En staren vlytig op uw onbesproken deugdt,
 Die onbeweegbre zuil waer op uwe eedle jeugdt,

Al hare wetenschap en nutte kunste sichte,
 En naer wiens voetspoor zy haer vaste gangen richtte.
 Uw vredelievendheit verkwikt nog 't stil gemoedt,
 Hoe zeer de snoode twist, met nyd en laster woed,
 Die thans op wet, geboôn, noch recht noch regel pasfen,
 Maer tegen regel, recht, geboôn en wetten basfen.
 Gy hebt uw leven nooit tot iemands leet besteed,
 Maer wist, gelyk een schoone en eedele magneet,
 De Jonkheit tot de deugd en wysheit op te trekken,
 En zelfs den ouderdom tot eene spoor te strekken.
 Al misfen wy met elk dat zalige genot,
 't Voegt onze liefde niet te morren tegens Godt;
 Des moeten wy uw lot en zyn besturing loven,
 Dien Godt het meest bemint roept hy het eerst naer boven.

17-32.

T

UIT.

U I T V A E R T

V A N

HUBERT KORNELISZOOM
P O O T,

FENIX DER NEDERDUITSCHER
DICHTKUNSTE.

W At staen de zilvre starren duister,
In 't deftig hemelblaeuw gewaedt,
Der Dichtkunst'! och! hoe taent haer luister!
Een rouwvolk dekt haer schoon gelaet,
En onverwelkbre lauwerblaren;
Zy roert haer allergroffte snaren
En kweelt een brommend treurmuzyk,
Om, met haer zanggezinde reijen,
Des wakkren POOTS gelauwerd lyk
Naer 't eeuwig stille ryk te leijen.

't Is

't Is billyk dat zy nokt en hygt,
De doodt vernielt haer zeldsaem wonder.

De Nachtegael van Abtswoud zwygt.
Hier gaet een zon des zangbergs onder.

De lykasch dekt hier heilig vuur,
Dat van de eenvoudige Natuur
Zyn' gloedt en luister heeft ontfangen.

Het sterflot sluit dien zoeten mondt,
In wiens zielfreelende gezangen

Het kiesch gehoor iet hemelsch vönd.

Dees Zanger ging de kunst niet zoeken

In scholen of 't gewoel der steên.

POOT doolde in geen' Labrinth van boeken

Noch zworf naer Romen of Atheen,

Om wysheit en uitheemsche talen:

Hy zag, in schyn' van nachtegalen,

Apol en 't heilig Negental

In Abtswoud dalen, bly te moede,

Terwyl zyn jeugdt, in veldt en stall',

Zyn 's vaders koeijen melkte en hoedde.

Men zegt, dat Abtswouds velden toen,
Daer zooveel hemelzangers zongen,
Veel edeler gebloemt en groen,
Dan Helikon ooit droeg, ontfongen;
En dat de zangerige vlucht,
In eene hartverkwikkbre lucht',
Om 't hoofd des jongen Landmans zweefde
En hem een' wondren geest inblies,
Een' geest, die geestig in hem leefde
En in vernuft en zanglust wies.

Behaegde 't hem toen aen te vangen,
Straks kreeg de boersche eenvoudigheid,
Van zyn laegzwevende akkerzangen,
Een' edlen zwier en majesteit;
De wildzang zweeg, het veldt kreeg ooren,
Om zyn' verkwikkren zang te hooren.

De Schienimf klom ter stroomkille uit,
Door 't geestig roeren zyner vingeren.
Zyn lier deed op haer kunstgeluid,
De Rotte en Maes en 't Y verslingeren.

De Min dronk nektar van zyn tong',
 En sprong en juichte en lachte en danste,
 Daer hy zyn Minnedichten zong,
 Terwyl zy hare kruin bekraste,
 Met bloempjes van zyn Poëzy',
 Vol hemelval en lekkerny;
 En hare toortfen kwam ontsteken
 Aen 't vier van zyn verliefde lier;
 Nu weent zy, daer hy ligt bezweken;
 Het ys zyn 's monds verkoud haer vier.

Men ziet de bruiloftreijen treuren
 En, by dees Dichters koud gebeent,
 Hun blyde feestgewaden scheuren.
 De droefheit, die de doôn beweent,
 Vergeet haer tranen aftewisfen,
 Nu zy zyn' zang en troost moet misfen.
 Zyn Zanggodin zit stom van rouw'.
 't Gevogelt kwynt, de velden zuchten,
 Dees winter baert hun eene kouw,
 Die voor geen' lentetyd' zal vluchten.

De Bybeldichtkunst zit bedrukt,
Daer hem het sterflot overrompelt,
De snaren van zyn ceter rukt,
En 't speeltuig in den grafkuil dompelt.

Wie smaek in lekkre zangen vind
Beweent der Zanggodinnen Vrindt,
Wiens zang van zoetheit overvloeide,
Bevallig schilderde voor 't oog,
De ziel aen zyne toonen boeide
En op zyn galmen voerde omhoog.

De Zanggodinnen komen neder,
Door dit verlies in 't hart gewondt,
Elk kuscht en drukt, bedrukt en teeder,
Zyn handen en bestorven mondt,
En valt, met haer gebloemte en lover,
In flaeuwte op 't zielloos lyk vooröver;
Doch, schoon 't haer' rouw' aen magt ontbreekt,
Om hem naer waerde te bekransfen,
Het dichtvuur, dat hy heeft gekweekt,
Bestraelt zyn graf met zonneglansfen.

o POOT,

L Y K D I C H T E N. 149

o POOT, o Lust van Nederlandt,
o Roem des velds, o Vreugdt der steden,
Uw lyk geniete rust in 't zand,
Uw ziel omhoog de zaligheden.
Wy weiden in uw kunst' en lof.
Al stygt gy naer het starrenhof,
Gy laet, in de aengename paden
Van uwen dichthof, overlaên
Met bloemen, eêl van geur' en bladen,
Uw loffelyke stappen staen.

17¹²/₃₁33.

LYK-

Q47 L Y K Z A N G

VOOR DEN

HEERE

ADRIAEN SLEGHT.

o **A**chterhof, o hof der rust',
o Landpaleis, vol vreugd' en lust,
o Lustpriëel, dat steeds elks ooren,
Uw blyden voglenzang liet hooren,
Wat slaekt gy thans een naer gerucht!
Met welk een heesch en bang gezucht,
Schreeuwt gy ons toe, langs beemdt en weijen,
Dat SLEGHT, uw Landheer is verscheijen.
Waerom uw smert niet opgekropt,
Het schel gerucht den mondt gestopt,
En uw rivier van zilte tranen
Bepaelt door uwe groene lanen.

Zoo

Zoo waenden we, onbewust van 't leet,
 Dat thans door uwe paden treed,
 Dat gy dien gryzen Man nog streele
 En versche levenskrachten teelde.

Dat hy, verkwikt door uwe vreugdt,
 Eerlang, in een vernieuwde jeugd',
 Omstuwt van zyne oprechte zeden,
 De beurs der Maesstat zou betreden.

Maer och! wat baete zulk een waen?
 Hoe duur zou ons dat hopen staen,
 Daer wy, belust om hem te groeten,
 Niet hem, maer slechts zyn lyk ontmoetten.

Schrei, schrei dan vry uwe oogen uit;
 Beroof u van uw lachend kruidt;
 Schud af uw loof en frische blaren,
 En maek bedroefde lykmisbaren.

Gy zult voorzeker niet alleen,
 Met bitter nokken en geweën,
 Vol diepen rouw, de laetste plichten,
 Aen 't lyk van Vader SLECHT verrichten.

o Neen: een roodbekreten rei,
Helpt, door een troosteloos geschrei,
De blonde en schoone Maes aen 't wenen,
En doet de bruine Rotte stenen.

De Vreêkerk, overfelp't van rouw',
Verliest zyn hulp en raedt en trouw,
En weent, dewyl ze, door zyn sterven,
Haer oudsten Ouderling moet derven.

De Koopmanschap, hoe zwak, word zelf
Nog zwakker, nu zy 't beursgewelf,
Dat zooveel zwarigheden drukken,
Dees' sterken pyler ziet ontrukken.

Haer Staetjongkvrouw, de Koopvaerdy,
Haelt al haer zwarte vlaggen by,
En laet, in aller kusten ooren,
Nu reis op reis een' noodshoot hooren.

Och! (klaegt ze, met bedrukt misbaer;)
Myn wakkere Verzekeraer,
Door wien myn' moed' word magt gegeven,
Is zelf op 's levens zee gebleven.

De Mededeelzaamheit beweent,
 Zyn mildheit, by zyn koud gebeent,
 Daer zy die handen ziet gesloten,
 Waernit alle armen troost genoten.

Veel weezen schreijen, vroeg en spaê,
 Hem als haer' tweeden Vader na,
 En pogen door onnoozel smeeken,
 't Versteende hart des doods te breken.

De vreugdt legt haren rozekrans
 By 't zielloos lyk des braven Mans
 Neêrslachtig neêr, en valt aen 't klagen;
 Hier (zegt ze) ligt myn welbehagen:

Hier ligt de lust van oudt en jong,
 Hoe styf is nu die gladde tong,
 Die vaek een zweep der droefheit strekte,
 En my in elks gemoedt verwekte!

Wat derft nu meenig vriendemael,
 Het zout van zyn gezoute tael!
 Helaes! hoe weinig lust my 't leven
 Als zulke mannen my begeven.

Wie schreit niet daer de vreugdt dus schreit?
Wie kan een' man vol kloek beleid,
Vol zooveel nuts, voor eeuwig derven,
En niet van rouw' om 't hoofd besterven.

o SLECHT, o aller braven vriendt,
Gy hebt den besten naem verdient;
Men zal, hoe hoog gy zyt gezeten;
Uwe eedle gaven nooit vergeten.

o Neen: uw ongekrenkt gemoedt,
Die rots in voor- en tegenspoed,
Uw vriendschap, uw gulaertigheden,
Uw oordeel, uw doorwrochte reden;

Uw nedrigheit, uw reine vreugdt,
Uw vlyt, uw trouw, uw eer en deugdt,
Doen op uw graf eene eerzuil stichten,
En blyven hier als sterren lichten.

OP HET OVERLYDEN
VAN MEJUFVROUWE
ADRIANA VANDER TOOREN,
ECHTGENOOTE VAN
MYNEN KUNSTGENOOT
FRANS DE HAES.

DE HAES, die, door 't geluidt van zyne zuivre snaren,
De woeste driften temt en de ondeugdt doet bedaren,
Verliest, ondanks zyn kunst' en vastgegronde minn',
Zyn Lief, zyn levensvreugd, zyn Hart- en Bedvriendin,
Die, sints haer huwlykszon in 't oost begon te klimmen,
Zich door veel kwalen, smert en pynen zag begrimmen
En voelde sleuren naer den oever van den dood,
Doch, door het troostmuzyk van haren Echtgenoot,
Gedurig werd versterkt met nieuwe kracht' en leven:
Ja hadd' de Hemel, wien geen mensch mag wederstreven,
Niet vast besloten om hare afgematte ziel,
Na zooveel suklers, uit de ontstelde levenskiel,
Te voeren naer omhoog, zy zou nog, als voor dezen,
De luister van haer seks', de lust zyns huwlyks wezen,
En zyn gewyde lier viel' 's doods geweldt te sterk;
Houw des Euridicé en Orfeus op haer' zerk.

17⁹/₂₅37.

V 3

LYK-

L Y K Z A N G

OVER MYNEN NEVE

D E N H E E R

H E N D R I K S C H U T .

ZYNER WEDUWEN EN ZONEN
TOEGEZONGEN.

Gods Liefde en Vrouwe- en Kinderliefde,
Streên, in het eerbaer hart van SCHUT,
Een' strydt, die, door zyn deugdt gestut,
Zyn ziel en zinnen hevig griesde:

Gods Liefde stelde hem het schoon
Der hoogste Zaligheid voor oogen,
En poogt, met hemelzoet vermogen,
Hem op te voeren naer Gods troon;

De Vrouwe- en Kindermin, hier tegen,
 Schoon geen van haer zyn heil benyd,
 Vergaren magt en kracht en vlyt,
 Om hem tot blyven te bewegen.

Hy voelt hoe vast zyn waerde Vrouw,
 Met bleeke en nat bekreten wangen,
 Hem in heur armen houd gevangen,
 Ten blyk' van hare huwlykstrouw.

Hy hoort zyn trits van lieve zonen,
 Staêg roepen, met benaewwt verdriet,
 Och! Vader! och! begeef ons niet!

Blyf ons uw liefde en zorg betoonen.

Hy ziet de vriendschap, die haer' lust
 En blydschap vind in zyne zeden,
 Gedurig voor zyn sponde treden,
 Bedroeft, bedceest en ongerust.

Dit brengt zyn teêrste boezemtochten,
 In rep en roer en hoop en vrees;
 De vlotte geest bevecht het vlees,
 En word gestaêg door 't vlees bevochten.

Men denk' eens hoe die brave Man,
In wien de vrede was te lezen,
In 't vreedfaem hart gestelt moet wezen,
Dat kryg noch twist verdragen kan:
Is 't wonder dat men hem ziet stryden,
Op 't bange ziekbedt, nat van 't zweet:
Met ongenuchten, smert' en leet;
Ja byna duizendt dooden lyden?
Nu trekt Gods onweêrstaenbre min,
Zyn ziel omhoog, in vast vertrouwen;
Dan voelt hy zich beneden houwen,
Door zyn bekreten huisgezin.
Nu spoeit hy zich, met welbehagen,
Naer 't eeuwig juichend Vreêpaleis;
Dan staekt hy weêr zyn hemelreis,
Uit liefde tot zyn trouwe magen.
Doch eindlyk, moede en afgestreên,
Door folteringen en elenden,
Besloot hy 't naer omhoog te wenden,
En troostte zich met deze reên:

Zou

Zou ik Gods liefde wederstreven,
 Daer zy my 't hoogste heilgoedt biedt;
 Neen: neen: dat past een' Christen niet,
 Wat 's 't aerdſche by het hemelſch leven.
 'k Weet dat myne Echtgenoot en Kroost
 Veel aen myn byzyn is gelegen;
 Maer 't zwaerſte dient het zwaerſt te wegen:
 Godt laet geen' droeven ongetroost;
 Hy zal een man en hulp en rader,
 Voor myn geliefde Weêrhelft' zyn,
 En dus myn Kroost, ſchoon ik verdwyn,
 Verſtrekken tot een' trouwen Vader.
 Dit ſtelt myn ſtervend hart geruſt,
 Dat nu de doodt my fluks ontbinde,
 Opdat myn ziel haer ruſtplaets vinde,
 By-u, myn Godt, myn vreugdt en luſt:
 Ik hoor u aen myn zieldeur kloppen,
 o Allerzielen Bruidegom,
 Ik kom, o Jezus, ach! ik kom;
 'k Zal voor uw ſtem 't gehoor niet ſtoppen;

Ik spoei my naer uw hoogste feest,
Om Gods volkomenheên te loven:
Al 't aerdsche ontzinkt my, 'k vaer naer boven,
'k Beveel uw liefde mynen geest'.
Met dees verhemelde gedachten,
Ontweek uw Echtgenoot uw oog,
HENDRYNE, en voer zoo snel omhoog,
Als waer 't op Cherubyne schachten.
Dus toog uw lieve Vader heên,
o Brave Zoons, die zyn verscheijen
Misfchien naer eisch niet kunt beschreijen,
Al flect ge uw leven in geweên:
Maer zoo gy hem oprecht wilt eeren,
Slaet dan zyn' vromen wandel gaê,
Zyn voetspoor zal u, vroeg en spaê,
Veel Christelyke deugden leeren:
Zoo zal uw Moeder, in uw jeugd,
Uw' vromen Vader zien herleven;
Zoo zult ge aen elk den nasmaek geven
Van zyne vriendlykheit en deugd'.

Dat

Dat op die zoete hoop, HENDRYNE,
o Teêr bedroefde Weduwwrouw,
De zwarte wolk van uwen rouw
Allengskens opklare en verdwyne.
Ontfang hieröp myn lykgedicht;
Myn vriendschap had dit lauerlover,
Voor 't graf uws Mans driedubbeld over,
En was uw' rouw' dees' troost verplicht.

17-38.

L Y K Z A N G,
OP HET ONTYDIG AFSTERVEN
VAN V R O U W E,
M E V R O U W E
ANNA MARIA ZEGERS,
GEMALINNE VAN DEN
WELEDELEN GESTRENGEN
H E E R
MR. JAKOB BISDOM,
RAEDT EN PENSIONARIS DER STAT DELFT
EN WEGENS HUN HOOG MOG: GEDEPUTEERT
NAER DE PROVINTIE VAN GRONINGEN
EN OMMELANDEN.
ENZ: ENZ: ENZ.

IS ANNAES geest omhoog gevaren?
Mist gy dat Beeldt van 't Huisbeleid,
Die Dochter der Godvruchtigheid,
Die vreugdt der Christenvrouwefcharen,
o Delf, zoo schielyk uit uw' schoot',
In 't afzyn van haer' Echtgenoot?

Ter-

Terwyl uw Mondt in 't Hof der Staten,
 Die wyze en wakkre Staetgezant,
 Haer in uw hoede heeft gelaten,
 En u ontrest ten dienst' van 't Landt?
 Is dit zyn Echtjuweel behoeden?
 Maer och! wie keert den dood in 't woeden?

Wie kan 't geweld des doods weêrstaen?
 Gy kost, gy kost haer niet beschermen.
 Doch smoor uw zuchten, laet uw kermen
 Hem in zyn wichtig ampt niet schaên.
 Maer schoon gy smoorde al uwe klagten;
 Hoe durft gy uwen Raedsheer wachten?

Het bitter schreijen van zyn kroost,
 't Genok van zyn bedeesde magen,
 Wier droefheit duizend zuchten loost,
 Zal van zyn ongeval gewagen,
 En roepen hem van verre toe,
 Hoe bang zyn huisstaet is te moê.

L Y K D I C H T E N.

Help, Godt! ik zie hem 't huiswaerds komen.

Keer, achtbre BisdOM, keer, ei keer!

Hier woont uw tweede ziel niet meer;

De hemel heeft haer opgenomen.

Hoe doof is zyne Huwlykstrouw!

Hoe haekt hy naer zyn dierbre Vrouw!

Hy hoort noch lykmisbaer noch kermen,

Maer waent, dat zy hem nader treed,

En reeds van ver, met open armen,

En teedre woorden, welkom heet.

Helaes, hoe is zyn hoop bedrogen!

De blydschap van zyn hart vervlogen!

Zyn Kroost valt snikkende om zyn hals,

En kermt: „ och! Vader! hoort ons schreijen!

„ Och! Moeder! Moeder is verscheijen!

„ Wy worstlen met veel ongevals.

Hoe dit geschrei zyn' wensch moog' storen,

Zyn Huwlykstrouw mistrouwt zyn ooren.

My dunkt hy vliegt ter slaepzale in,
 En roept: „ Waer toeft myn welbehagen?
 Maer laes! zyn lieve Bedvriendin,
 Het leven van zyn levensdagen,
 Ligt dood op de echtkoets uitgestrekt;
 Doch 't blyft noch voor zyn oog bedekt:

'k Zie hem haer koude lippen kusen;
 Dit 's edik in zyn boezemwond';
 Zyn mondt besterft op haren mondt,
 Wiens ys zyn vuur schynt uit te blusfen.
 Ach! hy bezwykt. men stutt' zyn leên.
 Aertsgoedheit, zend uw' troost beneên;

Dat de Englenrei met hemelgeuren
 Het hart des braven Mans verkwikk',
 Eer, onder 't nokken, zuchten, treuren,
 Zyn eedle ziel van droefheit suk'.
 Ei zie, zyn kwellling schynt te minderen.
 Outwaek, o BISHOP, om uw kinderen!

Red,

Red, red hen uit hun leet en rouw'!
 [Maer zacht, dit baert hem meer bezwaring.]
 Ontwaek, om Hollands Staetsvergaëring
 Te dienen met uw hulp' en trouw'!
 Dees tael doet zynen geest herleven.
 Welaen, den rouw nu bot gegeven:

Schrei, BisdOM, schrei uw' boezem uit;
 Uw Egaê is uw tranen waerdig:
 Zy toonde, op Gods alwys befluit,
 Zich tot de hemelreis wilvaerdig,
 Doch had ook u, haer' wensch en lust,
 Nog graeg voor 't laetst vaerwel gekust.

't Scheen, in het einde van haer lyden,
 Als of zy dus haer' jongste groet
 Wou uiten aen uw' magenstoet',
 Wiens hulp haer sterkte in al haer stryden:
 „ Groet myn' geliefden Echtgenoot,
 „ Doch zwyg, voor hem een poos myn' dood':

„ Zeg

„ Zeg, zeg hem niet hoe ik moest kampen.

„ vertroost hem als hy om my schreit,

„ Zeg, dat ik, vry van alle rampen,

„ Ten reij' ga in Gods heerlykheit.

„ Hy blyf' myn Viertal teêr bewaken,

„ Doch daer zyn staetzorg niet om staken.

„ Hy waek' voor Delf en Neêrlands Staet',

„ Dat hem zoo teeder ligt aen 't harte.

Hieröp verdween haer nacht vol smarte,

Voor 's Hemels blyden dageraed'.

Ligt kwam haer ziel nog om u zweven,

Eer ze opvoer naer het eeuwig leven:

Ligt kuste ze u in Grunoos Stat,

In 't midden uwer Staetbelangen.

Maer och! gy zyt van 't schreijen mat.

Ei-droog de tranen van uw wangen,

En leef, door 's Hemels zorg beschut,

Uw Kroost, uw Stat en 't Landt tot nut.

D E R U S T
DES HOOGGELEERDEN HEEREN
ADRIAEN VAN KATTENBURG,
*OULD HOOGLEERAER IN DE GODGELEERDHEIT
ONDER DE REMONSTRANTEN.*

DE Zon, die aen de maes de vredekerk verlichtte,
En aen het Y het licht voor 't heilgeloof ontstak,
Werd door haer' nyvren loop en milden luister zwak,
En daelde eer haer de nacht tot ondergaen verplichtte.

De Godsheldt voor wiens magt de zonde schaemrood zwichtte,
't Zy hy de deugdt verhief, of steenen harten brak,
Werd, hoe vol moeds, vermoeit, daer hy orakels sprak
En yvrig voor Gods geest' bezielde tempels stichtte.

De groote KATTENBURG, in Kerkdienst' afgeslooft,
Zocht rust voor zynen geest' en tong en breinryk hoofd,
Die vyftig jaren lang Godsvolk ten dienste stonden.

Wat rust de Vredekerk dien Vredenvader gaf,
Zyn lichaem heeft het loon des arbeids in het graf,
Zyn geest de ware rust in 't Vrederyk gevonden.

A E N D E N
HOOGELEERDEN HEERE
MR. PIETER BURMAN,
OP HET OVERLYDEN
ZYNER ECHTGENOOTE, VROUWE
MARIA ELIZABETH
VANDER STRENG.

IK smelt van teeder mededoogen,
Daer gy my toeschreidt, uit uw' nood';
o BURMAN! dat de stuursche doodt
MARIA, 't heillicht uwer oogen,
Van 't licht des levens heeft ontbloot.
Dus sterft de hoop, die ge onlangs stelde
Op 't Spruitje, dat uw echtboom droeg;
Naerdien een graförkaen, zoo vroeg,
Niet slechts 't bevallig telgje velde,
Maer zelfs den boom ter neder sloeg.

Wie weet hoe uwe Wetenschappen
Haer godspraek, op uw rouwgeklag,
Hervormden in helaes! en ach!
Ja beefden op haer glorytrappen,
Door 't dreunen van dien zwaren slag.
Toen 't jonge Wicht van de aerde scheidde,
En opvoer naer het eeuwig licht,
Geloof ik, dat een blixemschicht
Zich door uw boekfaet verspreidde,
Dat gy verbleekte in 't aengezicht.
Dan toen MARIE, uw hoop, uw leven,
Wiens deugd uw hart gekluistert hiel,
Uw armen, uw gezicht ontviel,
Begon uw gansche huis te beven,
Bestormde een donderslag uw ziel.
Och! had ge, o Orfeus onzer dagen,
In dien verschrikkelyken stond',
In 't onweêr, dat uw rust verflond,
Uw handen aen de lier geslagen!
Wie weet....? maer 't hart was u gewond.

Uw gladde tong, die harde klippen
 Vermurwt, als zy van honig vloeit,
 Hadd' licht de magt des doods besnoeit;
 Maer och! de schrik hield wis de lippen
 Van uw Welsprekendheit geboeit.
 Intusfen steeg uw Gaê naer boven,
 Omstuwt van eenen Englendrom,
 Doch zag, terwyl zy opwaerds klom
 Van 't kraembedt naer het hof der hoven,
 Naer u, haer helst, wel driewerf om.
 Nu juicht zy in de hemelbogen,
 Daer ze, in haer Kroost, uw liefde kuschet,
 Zich in den heilzonglans verlust,
 En u verbeid met vrolyke oogen.
 Dit stell' uw' wyzen geest gerust.

17³/₁₂45.

TR O U B E K L A G,

AEN DEN EERWAERDIGEN HEERE

PIETER FONTEIN,

WEGENS DEN DOODT ZYNER ECHTGENOOTE.

MYn Hartvriendt, och! vergeef het my
Dat myn bedrukte Poëzy
U spaê koomt troosten en begroeten!
Wat zeg ik, troosten? daer zy zwygt,
Aen uwen hals' besterft, en, zuchtend', voor uw voeten
In onmagt' nederzygt.

Uw noodkreet, die myn hart doet beven,
Weêrhield haer t'uwærds heen te streven,
Wat spoor de Vriendeplicht haer gaf.
Haer teêrheit kon u niet zien schreijen,
Noch haer meêdoogen u naer 't onmeêdoogend graf
Van uw JOZINA leijen.

Veel

Veel minder mogt het haer van 't hart
Te aenschouwen met wat wrange smart
Gy 't lyk van uwe Liefste omärnde;
Te hooren, met wat bang geluid
Die deugdrike oude stam, haer trouwe Vader, kermde,
Om 't sterven van zyn Spruit?

Dit onheil, dat den boezem griefde
Der Huwlyktrouw' en Kinderliefde,
Bewoog de zalige Englen zelf;
Deed hen, met u uw Gaê te onthalen,
Te ontvoeren in triömf door 't blinkend stargewelf,
Schier vyf paer weken dralen.

FONTEIN, als ik herdenk wat vreugdt;
Wat wederliefde en reine deugdt,
Wat echtjuweel u is onttogen
In uw JOZYNE, uw levenszon;
Herschept, om uwen wil, 't waerächtig mededoogen
My in een tranenbron;

'k Zette, om uw smert te doen bedaren,
 Een' zachten toon op myne snaren;
 Maer och! myn eigen rouwgerucht,
 Om 't bitter leet, uw ziel' beschoren,
 Ontfelde staêg myn lier, en deed, door zucht op zucht,
 Myn hart zyn' troostgalm smoren.

Ik vlocht, tot stilling uwer pyn',
 Cypresen, tym en roosmaryn,
 Om uw JOZINAES lyk te tooijen;
 Maer al myn vlyt en overleg,
 Al 't bloemwerk, dat ik op haer doodbus dacht te strooijen,
 Smolt in myn tranen weg.

Bedroefde Vriendt, wil, in uw klagten,
 Van my des geenens bystandt wachten.
 Dat Fenixdichters, kloek van hart',
 Met troostmuzyk uwe ooren streelen:
 Ik, ik vermag alleen te treuren om uw smart,
 In uwen rouw te deelen.

't Schaed

't Schaed uw JOZINAES grafroem niet,
Dat haer myn kunst geen' lykkrans bied;
Haer Deugden fieren haer gebeente.

De tranen, die uw Liefde schreid,
Verstrekken haer een kroon van blinkend puikgesteente,
Welks glans haer' lof verbreid.

Maer och! is dit de hoop, de weelde,
Waer meê haer zwangerheit u streelede,
De vrucht, die ge uit uw huwlykstrouw'
Verbeidde met verlangende oogen?.....
Myn hart en Poëzy bezwyken om uw' rouw.
Godt trooste u uit den hoogen!

17³/₂₈+6.

Z

OP

O P V A E R T
V A N M E J U F V R O U W E
K L A R A G H Y B E N,
E C H T G E N O O T E V A N M Y N E N V R I E N D T
J O A N N E S B A D O N.

o **Z**Angrei, die omhoog
Den starrelichten boog
Betreedt met vlotte schreden,
Ontluit uw zalig koor;
Een nieuwe Zangeres genaekt u van beneden,
Langs 't steile hemelspoor.

De reinste deugdenstoet,
Dien ge immer hebt ontmoet,
Ontvoert met vlugge vlerken
Ons KLARA, rein van geest',
Uit 's weerlds dikken damp' en al te naeuwe perken,
Naer uw volzalig feest.

My

My dunkt ik zie haer thans,
 Gehult met heilzonglans,
 Vergeestlykt en herboren,
 Als eene Serafyn,
 Reikhalzen naer de vreugdt, die, in uw schelle koren,
 Noch droefheit kent noch pyn.

Uw blydschap belg' 't zich niet
 Dat zy vaek ommeziet,
 En, luistrend naer het schreijen
 Van alles wat bedroeft,
 Bedrukt, de kleeders scheurt, om haer te vroeg verscheijen;
 Als in haer opvaert toeft.

Haer vriendlyke Echtgenoot,
 Half dood door haren doodt,
 En afgemat door 't kermen,
 Daer 't al in tranen smelt,
 Houd, hoe Gods Liefde trekt, in zyn bestorven armen,
 Haer teeder vastgekneelt.

Zyn kunst, die wouden temt,
En stroomen effen kemt,
Speelt, op bekreten snaren,
Haer treurig hemelwaerd;
Doch kost ooit aerdsch muzyk uw hemelsch evenaren,
Gy kreeg haer niet van de aerd',

Zy ziet haer minlyk Kroost,
Dat duizend zuchtjes loost,
Zyn traentjes t'samen mengen:
Dees tracht, van rouw' vermast,
Zyn teedere armpjes om haer' kouden hals te strengelen;
Die houd heur kleeders vast:

Die staert, in 't hart gewond,
Op haer' bestorven mondt
En opgeheven oogen;
Dees roept haer, doch zy zwygt;
Een ander schreit haer na, terwyl zy naer den hoogen
Allengskens henen flygt.

De reine huwlyksmin,
 De zucht voor huisgezin
 En teêrgeliefde Kinderen,
 Standvaste zorg en trouw,
 Zyn sterke kluisters, die de hemelreis verhinderen
 Der Godverloofde Vrouw'.

Wie ooit den nektar vong
 Van haer fluweele tong',
 Wat ooit het zoet mogt smaken
 Van heure Poëzy',
 Zoo kunstig afgericht op stichten en vermaken,
 Roept: „ KLARA, blyf ons by!

Dan 't ware heilgeloof,
 Voor de aerdsbelangen doof,
 Haer drift om Godt te ontmoeten,
 Te doen 't geen hy begeert,
 Ja zelfs Gods Liefde bind haer vleugels aen de voeten,
 Boeit wat haer opvaert deert.

Galmryke Hemelstoet,
 Dewyl 't dan wezen moet,
 Dat wy haer eeuwig derven,
 Zoo stilt haer huisgeween;
 Zingt voor heur Gade en Kroost, die schier van droefheit sterven,
 Gods bystandt naer beneên.

o KLARE! al spoeit ge uw reis
 Naer 't hemelhofpaleis,
 'k Zal van uw' lof niet zwygen
 Zoo lang... Maer zie! wat licht?
 Gods glans omstraelt haer reeds... My dunkt ik zie haer stygen!
 Daer vaert ze uit ons gezicht!

17²/₂₅47.

OP DEN DOODT
VAN
DEN HEER
HENDRIK
SAMUËL CHATELAIN.

AEN
HULST.

o **H**Ulst! verander nu in eeuwigen Lauwrier;
Laet zich uw Zandberg thans in marmersteen verkeeren,
Wil dappren CHATELAIN met heldengrafpraël' eeren;
Zyn jeugdt, zyn heldenmoedt heeft zich in 't oorlogsvier,
Zyn deugdt in yders hart de onsterfelykheit verworven,
Hy streedt voor 't Vaderlandt, en is voor u gestorven.

TOEGEPAST OP HET
ONTYDIG AFSTERVEN
VAN MYNE NICHTE
J U F V R O U W E
FRANCINA
VANDER WALLEN,
ECHTGENOOTE VAN
DEN HEER
JAN VAN VOLLENHOVEN.
KORNELIS ZOON.

T Erwyl ik zilvren lovers mengel,
En lachend herfstgebloemte strengel,
Om uwer Oudren zilvren feest
Myn kunstfestoenen te bereijen,
Verneemt myn vreugdgezinde geest,
Dat uw FRANCINA is verscheijen.

Ligt

Ligt liegt die doodelyke maer.
 Zou 't Echtlot haer, schier binnen 't jaer,
 Als Bruidt, als Vrouw, en Moeder eeren,
 En teffens doôn? zou zulks geschiên?
 Zou Godt dat ongeval niet keeren!
 Men doe my zelf de waerheit zien.

Ik koom, al boeit de schrik myn voeten,
 O VOLLENHOVEN, u ontmoeten,
 Om... och! .. ik zie hem zelf half doodt;
 Met bleeke en natbekreten wangen,
 Op 't lyk van zyne Bedgenoot,
 Van rouw' gemat, vooröver hangen.

Hoe ras is 't bruiloffeestfieraedt,
 Hier overdekt met rouwgewaedt!
 Is dit het blymael, dat wy wachtten,
 In 't opgetooide kraemfalet,
 Thans een spelonk vol jammerklagten,
 Waer elk de doodverf heeft gezet.

My dunkt 'k hoor, op de lykgeruchten,
 Het pasgeboren Wichtje zuchten;

'k Zie traentjes in zyn teêr gezicht,
 Als wilde 't zyn verlies bekryten,
 En 't onmeêdoogend levenslicht,
 Zyn vroege moederloosheit wyten.

o Slag! o onherstelbre schaê!
 Hoe moet gy 't hart van AGATHA,
 En mynen Boezemvriendt niet treffen!
 Hoe ga ik best hunn' rouw te keer?
 Helaes! wil ik hunn' druk beseffen,
 Dan zyg ik zelf in onmagt neêr.

Zy, door Gods zegen opgetogen,
 Verlangden, om met vrolyke oogen,
 Op hunnen zilvren bruilofdag,
 FRANÇINA en haer' Gaê te ontfangen,
 En, ver van leet en lykgeklag,
 Gods gunst te loven met gezangen.

Zy

Zy wenschten om, met bly geluid,
 Haer oudste en jonggehuwde spruit,
 Als blyde moeder, te begroeten.

Maer och! zoodra hun wensch gelukt,
 Zoodra zy 't lieve Zoontje ontmoeten,
 Word haer FRANÇINE in 't graf gerukt.

Ver van den hoogtydt te beleven,
 Waer toe haer Ouders zyn verheven,
 Sterft ze in haer groene huwlyksjeugd':
 Voor harer Oudren feest te vieren,
 Viert zy, in de eindelooze vreugd',
 Gods feest, in schaêuw van heillauwrieren.

Daer kuscht de Hemelbruidegom,
 Haer driewerf teeder wellekom,
 Als Burgeres van 't hof der hoven.
 Misgun uw Gaê dien heilstaet niet,
 O VOLLENHOVEN! zie naer boven;
 Ach! matig toch uw zielverdriet.

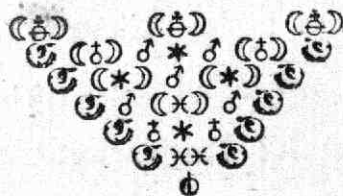
O AGATHA! O VANDER WALLEN!

Laet 's Hemels wil u welgevallen.

Ei wilt Hem, op uw zilvren feest,
 Uw oudste spruit ten offer wyden,
 Zoo zal Hy, door zyn' goeden geest,
 U vriendlyk troosten en verblyden.

Wischt dan, uit liefde en Ouderplicht',
 Uw' Zoon de tranen van 't gezicht.
 Godt zalf' zyn hartwonde ondertusfchen,
 Met balsen van genade en troost;
 En doe hem zyn FRANÇINA kusfchen,
 In 't minlyk wezen van haer Kroost.

17¹⁰/₂₁48.

L Y K Z A N G,
OP HET ONTYDIG AFSTERVEN
VAN DEN
WELEDELEN GESTRENGEN
H E E R
J O H A N G E Ö R G
V A N R I C H T E R N ,

*LUITENANTKOLONEL VAN HET VIERDE
REGEMENT ORANJE NASSAU, TEN
DIENSTE VAN DEZEN STAET.*

GY teedre Minnewichtjes,
Verbreekt, verwerpt uw fchichtjes,
Vernielt gebloemte en kruidt,
Waer meê gy de echtkoets tooide,
En 't bruiloftpadt bestrooide
Voor R I C H T E R N en zyn Bruid'.

Hy heeft, tot min bewogen,
Vergeefs door uw vermogen,
By zynen krygslaurier,
Den liefdemirt gewonnen;
De doot dooft, onbezonnen,
Zyn krygs- en liefdevier.

Die Heldt, die, onverschrokken,
Zoo vaek, te veld' getrokken,
Begruiet met stof en bloed,
Zyn 's vyands woede keerde,
En 't oorlogsvuur braveerde,
Sneeft in den minnegloed'.

De doot rukt, ondanks 't kermen
Hem uit de klemmende armen
Van zyn geliefde Bruid',
Die, op haer bleeke lippen,
Zyn ziel, in 't henen glippen,
Door duizend zuchten stuit.

Hy

Hy wil, maer kan naeuw scheijen,
Zoo boeit zy hem met schreijen.

o Droevig Bruiloftuur!

Wat zyn dees bruidsgewaden
Met tranendaeuw' beladen!

Wat smaect dees feestwyn zuur!

Wat jammeren misverwen
De schoone Bloem van TERWEN,

In 't prilste van haer' tyd'!

Zy is de zon haers levens
En met dat heillicht tevens

Haer hoop, haer' wellust kwyt.

Zy zygt in onmagt neder.

Zie hier by lenteweder

Een roos, bedekt met saeuw.

Koomt, droeve speelgenooten,

Troost, vlytig toegeschoten,

Dees maegdelyke Weêuw.

En

En gy, o Nydverpletster,
 o Heldenloftrompetster,
 Voert, met triömfmuzyk,
 Den Krygsgedrochtverwinner
 En Kuifchetrouwbeinner
 Naer 't hemelheldenryk.

Zyn Hellededugt, wiens luister
 Blinkt, als een star by duister,
 Zal, tot een eeuwig merk,
 Zyn tombe met laurieren
 En krygstrofeên versieren,
 En pralen op zyn zerk.

Een zwerm van Minnewichtjes
 Zal, met geknakte fchichtjes,
 Beschreide mirteblaên,
 Cipres en palmfestoenen,
 Die 't zyner eere groenen,
 Zyn Bruigomsgraf belaên.

E E R T O M B E

V O O R D E N

W E L E D E L E N G E S T R E N G E N

H E E R E

KORNELIS ESSELINCK,

*KOLLONEL VAN EEN REGEMENT VOETKNECHTEN
TEN DIENSIE DEZES LANDS, EN COMMAN-
DEUR VAN DE STAT BRIELE EN DE
FORTRES HELLEVOETSLUIS,
ENZ. ENZ.*

REchtſchapeu Trouw en Minzaamheit,
Gepaert aen ſchrander Krygsbeleid;
Beproefde Deugden, Heldenmoedt,
Voor oorlogsdonder, blikſemgloedt,
Noch vuur noch ſtael noch loot vervaert;
En de eêlſte Heldenfaem, vermaert

Bb

Door

Door muurbres, veldslag, zwaerd en klingk,
 Bekroonen 't graf van ESSELINCK;
 Na dat die Heldt, die nimmer laf,
 Of bleek van vrees' zyn wagt begaf,
 Op Gods bevel zyn' post' onttoog,
 En naer den Helden hemel vloog.
 Dus blinkt 's Mans glory hier beneên!
 Al hoort hy kermen noch geweên,
 Der Braven Vriendschap schreit, en kuscht
 De plaets daer zyn gebeente rust.

 $17\frac{2}{15}51.$

KLAGT

K L A G T
OVER DEN DOODT ZYNER DOORLUCHTIGE
H O O G H E I T
WILLEM DEN VIERDEN,
E R F S T A D H O U D E R
D E R V E R E E N I G D E N E D E R L A N D E N .

A E N D E N W E L E D E L E N
G E S T R E N G E N H E E R E
M R . J A N D E B A C K ,
G E H E I M E N R A E D T , S E C R E T A R I S E N R E Q U E S T -
M E E S T E R V A N Z Y N E H O O G V O R S T E L Y K E
D O O R L U C H T I G H E I T , H O O G L O F F E L Y K E R
G E D A C H T E N I S S E , E N Z . E N Z . E N Z .

*o Scherpziend Oog! o Rechterhandt
Des Vaders van ons Vaderlandt,
Des grooten FRISOOS! wiens beleid
Zich huwde aen uwe waeksaemheit,
Terwyl zyn zorg voor Neérlands Staet
Zich diende van uw penne en raedt,
Toen gy die Zon des Lands, elks hoop,
Verzeld in zyn' verheven Loop';*

Bb 2

o Treue

o Treurende DE BACK! ontfang
 In uwen rouw' myn Lykgezang,
 Gezongen aen 's Lands tranenbron,
 By 't dalen dier ORANJEZONN'.
 Verbieft gy in zyn gunstryk licht
 My en myn vrolyk Stroomgedicht,
 Verbef nu myn bedrukte Kunst
 In 't stralend licht van uwe gunst',
 En luister hoe myn klaegtoon klinkt
 Nu ons dat Licht des Lands ontzinkt.

o **T**uinmaegdt, ween! och! wring van rouwe uw handen!
 Scheur uw gewaedt, ruk uwe vlechten los!
 o 's Gravenhaeg! treur met uw treurend Bosch,
 Wek met uw klagt' de klagt der Zeven Landen!
 Oranjezael! Paleis vol ongeneugt!
 Korts 't lustvertrek van Neêrlands Lust en Vreugd',
 Nu 't sterfbedt van 's Lands Liefde, Hulp en Rader,
 Och! waerom my uw' bangen rouw gemeldt?
 o Felle slag! och, Vaderlandt! uw Vader,
 Uw FRISO ligt door 't sterflot neêrgevekt!

Al 't hofgezin ligt in het stof gebogen.

Uw AERTSPRINSES bezwymt voor 't oog van 't volk;

Zy fchynt een zon, die door een donkre wolk,

Een jammerwolk van tranen is omtogen.

De Vorstenbloem, de fchoone KAROLYN,

Treurt, als een roos, die door geen' zonnefchyn

Gekoestert word, maer kwynt in regenvlagen;

De Jonge PRINS fchynt een oranjetak,

Die van zyn' ftamm', ontydig neêrgeflagen,

Word afgefcheurt, en zucht met krakk' op krak.

't Oranjeloof, dat flus zoo vrolyk bloeide,

Verdort in fchaêuw' van lykçipresfeblaên.

Daer flus myn Rotte, omringt van ftroomnajaên,

In 's Vorsten gunst' door all' den hofstoet vloeide,

Heerscht thans de rouw, ftroomt nu een tranenzee,

Wier naer geruisch het ruisfchen der Flakkee

Verdooft, en my by 't dankaltaer doet treuren,

Waer op myn Nimf den VORST' myn Offer bied.

Terwyl zy 't vuur steekt in de wierookgeuren

Herfchept de rouw haer in een' tranenvliet.

o Veege hoop! die korts myn zinnen freelde,
 Heet dit naer wensch in FRISOOS lof en gunst'
 Ten reije gaen met myn verheugde kunst',
 Thans vol van wee na die gedroomde weelde?
 Myn Zangdrift sterft en kweelt, van leet omringt,
 Gelyk een zwaen, die haer verscheijen zingt.
 Lig daer, myn lier! ten prooij' van windt en baren,
 Of vindt op 't strandt, op 't doodsche strandt uw graf,
 Berooft van klank' en eertydschelle snaren;
 Hy storf die u het lieve leven gaf!

Wat baet het thans dat ik, door vreugdt gedreven,
 De woestheit in dit kunstloos oordt bedwong,
 De golven temde, al 't duin aen 't hupplen zong,
 Toen FRISOOS gunst myn' dichtlust deed herleven?
 De maer zyns doods, die zich alöm verspreit,
 Baert hier opnieuw een droevige aekligheit,
 Doet duin en dal van myn geschrei gewagen,
 De zee, die door myn klagt onstuimig woelt,
 Met droef geruisch 't verlies des Lands beklagen,
 Daer zy van 't strandt myn brakke tranen spoelt.

En och! troff' slechts de rouw my aen dees stranden!

Och! troff' dat leet my, my alleen in 't hart!

Maer neen! 't gevoel, de werking van die smart'

Verspreit zich ook door all' de Zeven Landen;

Die storten thans met jammerend geluidt,

Om 's Vorsten doodt, hun tranenbeken uit,

Die weenend tot een zee te famen vloeijen,

En, door 's volks klagt en zuchten voortgeprest,

Niet slechts den grondt van Nederlandt besproeijen,

Maer stroomen van geweste tot gewest.

Geen kroost heeft ooit zyn' lieven Vaders sterven

Met meer verdriets, met grooter rouw' beweent,

Dan 't zuchtend volk, dat om zyn' FRISO steent,

Zyn' Vader, dien 't, helaes! te vroeg moet derven,

Zyn' Vorst, zoo eël als teeder van gemoedt,

Zyn' Heilvorst, die 't voor onheil heeft behoed,

Met reên betreurt om zyn roemwaerde zeden,

Zyn zorg, zyn trouw, zyn liefde en vriendlykheit,

Zyn' heuschen aert en zyn weldadigheden,

Te kort gesmaekt, doch nooit te lang beschreit.

't Hoog-

't Hoogmogend Hof weêrgalmt van 't droevig klagen,
 De rouwgalm bromt en rolt van transf' in trans,
 's Lands Raedt verliest den Vorstelyken glans,
 Dat licht gaet schuil om nimmer weêr te dagen.
 's Lands Krygsmagt roert, in 't heldenhart ontzet,
 Noch schorre trom, noch schelle veldtrompet.
 De Zeeraedt, dien we in 's Lands verlies zien deelen,
 Strykt thans, berooft van zyne waerdste prael',
 De vlaggen op zyn dryvende kasteelen,
 Om 't sterven van 's Lands Opper-Admirael.

Al de aerdt, helaes! waegt van 's Lands jammertoonen.
 Europe mist, uit haren halskarkant,
 In Nasfaus P R I N S den schoonsten diâmant;
 Het rouwfloers dekt om Hem haer koningskroonen;
 Zyn zuivre Deugd, die, als de dagstar, schein,
 Ontvonkt het hart der aerdsche Mogendheên;
 Zy, starende op haer luisterryke stralen,
 Verheffen staêg Vorst F R I S O O S lof in top;
 Ja rechten Hem in hunne gouden zalen,
 Zichzelf' ten spoor', een duurzaem praelbeeldt op.

Zoo blinkt, zoo klinkt zyn lof in alle landen;
 Zoo roemt al de aerdt zyn fchrander ftaetbeleit;
 Dat, onvermoeit, vol zorg' en waekfaemheit,
 De hulk des Lands beveiligde voor ftranden,
 Zyn zucht tot vreê, die 't Landt den vrede fchonk,
 Zyn godvrucht, die uit al zyn daden blonk,
 's Volks leidfar was naer aller deugden haven,
 Zyn eël vernuft, zyn hoogverlicht verftandt;
 Doch bovenäl het puik dier hemelgaven,
 Zyn liefde tot het dierbaer Vaderlandt.

Door deze liefde en teedre zucht gedreven,
 Zocht Nasfaus VORST, kort voor zyn' jongsten dag,
 Aen Hollands Maegd, die hem aen 't harte lag,
 Een helder blyk van zyne gunst' te geven;
 De Koopvaerdy, die, van alöm gedrukt,
 Thans onder 't pak der lasten kwynend bukt,
 Van drukk' te ontflaen, te redden uit haer treuren,
 's Lands handelmagt genadig hulp te biên;
 Maer och! het mag dien HEILVORST' niet gebeuren
 De vrugten van dat grootsch Ontwerp te zien.

o FRISO! och! 't gedenken aen uw sterven,
 Het misfen van den rykdom uwer gunst',
 Bedroeft de Deugdt, doet Wetenschap en Kunst,
 Met Markt en Beurs', haer hoop en blydschap derven.

o Zon des Lands! o alverkwikkend Licht!
 Ontduikt gy op den middag ons gezicht?

Terwyl wy naer uw blyde weêrkomst haken,
 Uw afzyn 't Landt strekt tot een smertlyk kruis,

o VORST! zend ons het anders troostryk Aken
 U, met den dood' op uwe lippen, t'huis.

Men zegt ook dat de doot U reeds beloerde,
 Toen ge, uit het oog van uw beschermend hof,
 Den stroom bevoert daer hy uw' Vader trof,
 Maer dat gy hem naer 't schein in 't hart ontroerde,
 En stuitte door uw minnelyk gelaet.

Maer och! hy neemt den zwarten nacht te baet,
 Als schuw voor 't licht van uwe vriendlyke oogen,
 En treft, ondanks 't gekerm van uw VORSTINN'
 En Vorstlyk KROOST, U, door zyn wreed vermogen
 In de armen van uw schreijend hofgezin.

Gy,

Gy, hun geweën en zielverdriet ontstegen,
 Rust in Gods hof by Nasfaus Heldendrom;
 Daer voert, daer leid U 's Lands Stadhouderdom
 In zegepraël langs diämanten wegen.
 Uw Naemgenoot, 's Lands eerste WILLEM, kuschit,
 Omärmt in U zyn evenbeeldt, den lust,
 De hoop, de vreugdt, de kroon van Batoos dalen.
 Uw Vader, die op aerde U nimmer zag,
 Schiet toe om U, zyn' grooten Zoon, te onthalen,
 Te omhelzen in den eindeloozen dag.

ORANJEZON! al zonkt gy in de kimmén,
 Uw luister komt onze oogen nog te staê,
 Gy laet een spoor van licht en glansen na,
 Waer langs uw ZOON, 's Lands nieuwe ZON, zal klimmen,
 's Lands Jonge VORST, reeds yders hoop en vreugdt,
 Uw AERTSPRINSES verstrekt hem in zyn jeugd'
 Een Voedstervrouw, een hemelsche Minerve,
 Opdat, ten troost' in 't algemeen verdriet,
 Uw ERFPRIJS alle uwe eedle deugden erve,
 En 't Landt in Hem uw liefde en zorg geniet'.

Wy kuschen vast uw Vorstelyk gebeente,
Uit liefde die van gunstërkenning' gloeit,
Uw dierbaer Lyk beparelt en besproeit
Met tranen van 's Lands schreijende gemeente.
Dat Delf vry in het Prinslyk grafgewelf,
Doorluchte VORST! uw minste deel bedelf';
Uw groote deugdt, uwe onwaerdeerbare gaven
Bedekt men met metael noch marmersteen;
Uw heldenfaem is nergens te begraven,
Daer toe waer' zelfs al 't aerdryk veel te kleen.

17¹⁰/₂₃ 51.

GRAF-

GRAFDICHTEN.

GR AFDICHTEN

GRAF SCHRIFT
VOOR MYNE GROOTMOEDER,
JUFVROUWE
INGETJE ZORG,
WEDUWE VAN WYLEN
DEN HEER
DIRK MEEUWELS.

Hier Rust de ZORG, en deugd, en trouw,
Hier rust een Christen Weduwwrouw,
De vreugdt van al die deugd beminden:
Dees zerk bedekt haer zielloos lyk,
Haer ziel leeft in het Hemelryk,
Haer deugd in 't hart van hare vrienden.

17 $\frac{6}{9}$ 22.

Dd

GRAF.

GRAF SCHRIFT
VOOR HET JONGSTE
DOCHTERTJE
VAN MYNEN NEVE
DEN HEER
PIETER VANDER WALLEN,
DEN JONGEN.

Hier sluimert LYSJE VANDER WALLEN,
Hier legt die Morgestar gevallen;
Gevallen? neen. hier zonk ze neêr;
En na dat zinken blinkt ze weêr,
Verboven alle hemelkringen.
Bekranst dit graf, o Jeugdelingen:
o Ouders, treedt hier bly te moê:
De hemel hoort den Kindren toe.

17⁶/₃₀30.

GRAF.

GRAF SCHRIFT
VOOR
DEN HEER
MR. KORNELIS
VANDER POT.

Zucht vry, o Wandelaer, de Deugd, 't Vernuft, de Wysheit
En Rechtsgeleertheit, die gy hier aenschouwt in 't zwart,
Beweenen VANDER POT, wiens vlugge jeugd de grysheit
In wetenschap niet week, maer vaek heeft uitgetart;
Die Jongeling, wien elk beminde om zyne gaven,
Die schrandre Jongeling legt in dit graf begraven.

17 $\frac{8}{11}$ 30.

H E T G R A F
V A N
D E N H E E R
P I E T E R B A E L D E.

Deugdminnaers nadert vry, al klinkt hier veel getreurs.
Hier slaept de vreugdt en lust der Rotterdamsche Beurs;
Hier liet de Koopmanschap een van haer duurste panden;
Hier heeft de Koopvaerdy een kostlyk schip zien landen,
Met hemelgoederen en zielfieraedt gelaên;
Dat's BAELDE, die zoo trouw haer heeft ten dienst' gestaen:
Die nyvre Koopman rust hier van zyn' vromen wandel,
En vindt by Godt de winst van zyn' oprechten handel.

17¹/₂₁35.

GRAF.

GRAF SCHRIFT

VOOR DEN

EERWAERDIGEN HEERE

J A N P O S T,

LEERAER IN GODS KERKE TE VREESWYK
AEN DE VAERT, DOCH KORT VOOR ZYN
OVERLYDEN VAN ZYNEN PREDIK-
DIENST' ONTHEVEN.

DE vreêgezinde POST, die, byna vyftig jaren,
Te Vreeswyk, in Gods dienst', getrouw stond op zyn post,
En waekte, opdat de Vaert geen leet mogt' wedervaren,
Tot hy door ouderdom in 't end werd afgelost:
De eerwaerde POST, wien elk om zyne deugdt moest loven,
Liet hier zyn sterfelyk deel en trok te post naer boven.

17¹²/₂₂36.

GRAF SCHRIFT
VOOR DEN
HEER
CHARLES SEBILLE.

SEBILLE, de eer en roem der wyze Zanggodinnen,
De Neêrlandsche Aristarch, 't Orakel van Parnas,
De wellust, liefde en hulp van die de Dichtkunst minnen,
Die, nevens de eedle Deugd, zyn lust en leven was,
Gaf, stervende, aen Apol zyn frische lauwerbladen,
En wat hy ooit van hem ontfong eerbiedig weêr;
Hy lei zyn trouwheit in den schoot der vriendschapp' neêr,
Hong aen 't altaer der Deugd' het lofwerk zyner daden,
En zong zyn' zwanenzang op grootsch toneelmuzyk:
Toen steeg 's Mans geest omhoog en schonk dit graf zyn lyk.

DE GRAFSTEEN
VAN DEN
PRAXITELES DEZER EEUWE,
JOANNES BAPTISTA
XAVERY.

Hier legt XAVERY, die ivoor en hout en steen
Zoo wonderbaer herschiep, zoo kunstig kost bezielen,
Dat, voor de majesteit dier Aertsbevalligheên,
De Nydt en Vitzucht zelfs verwondert neder knielen.
Beween dien Vader van zooveel onsterfelyk kroost,
Dat, waer 't geen steen, van drukk' reeds waer' hervormt in steenen,
Nu staet het, bleek van rouw' en doof voor allen troost,
Daer 't door het reinste licht der kunstzonn' word omschenen,
En wacht, terwyl die glans weêrom stuit op dit graf,
De lykverryzenis zyns grooten Vaders af.

M I E T A E N S D E E

H E T G R A F

M Y N E R

M O E D E R.

GRootmoeder Aerde, berg, uit 's Lands gemeenen nood',
Wyl Vrankryks krygstrompet myn Vaderlandt doet beven,
Myn waerde Moeder, in den avondt van haer leven,
Ondanks myn moederliefde, in uwen zachten schoot.
Bewaer de brave Vrouw, wiens lichaem, onder 't klagen,
Door 't blinkend doodkleedt van myn tranen ligt bedekt;
Tot dat, in 't kriecken van den jongsten aller dagen,
De Aertsengelsche bazuin haer uit den doodslaep' wekt.

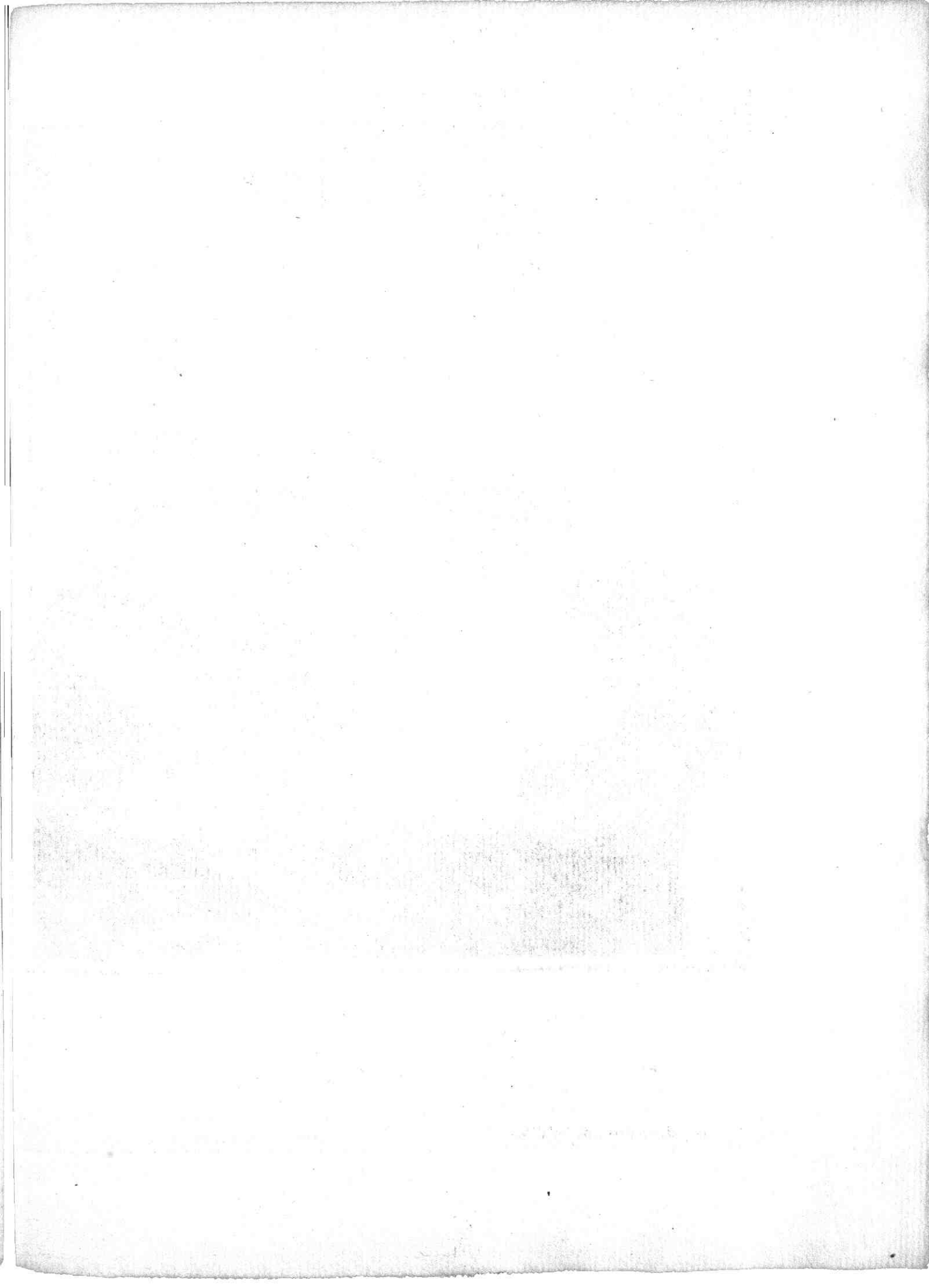
17⁷/₂₇47.

H E T

HET LEVEN

VAN

DIRK SMITS.

H E T L E V E N

V A N

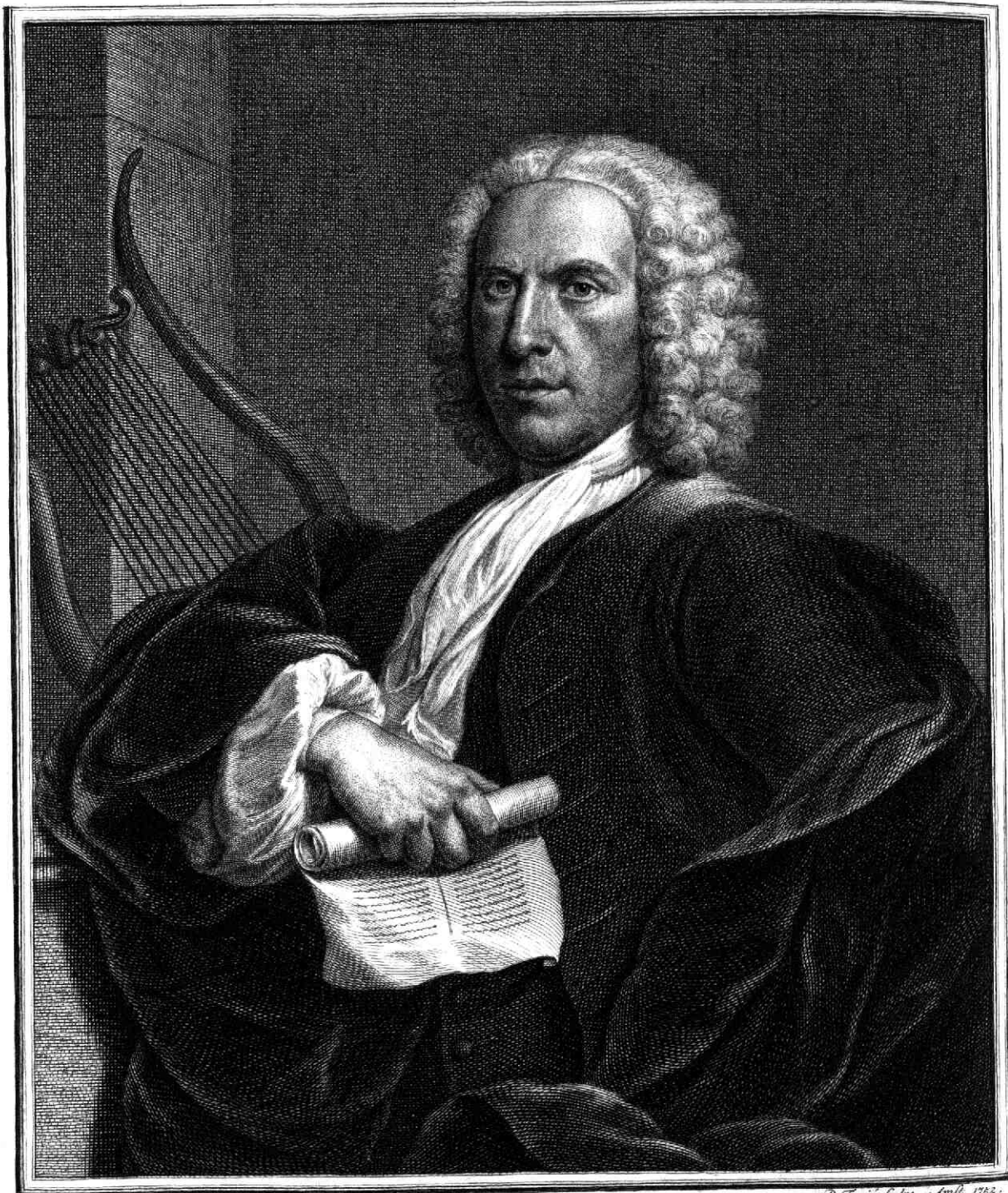
DIRK SMITS.

 Eermalen zagen wy, of voor of achter de werken van eenen beroemden Dichter, na zyne dood in 't licht gebragt, eene schets zynes Levens gestelt; nu eens breedvoerig, dan korter, 't zy naer den smaek des Schryvers, 't zy naer dat 'er veel of minder te zeggen viel: en het is my veelal voorgekomen, dat de meeste Lezers met dergelyke beschryvingen niet ongaerne gedient zyn geweest :

(A 2)

Hier

Geboren 1702. Overleden 1752.

D. v. Nijmegen pinx. Rotterdam.

J. Tanja' sculps. Amst. 1752.

Wat Kunstzoon poogt ons hier ten Zangberge op te leiën?
Is 't, fiere Rotte! uw Tolk? de Aartspriester van uw Reÿen?
Uw Dichter, die de Kunst gehuwt heeft aan Natuur?
Ja, 't is die Stroompoët, uw SMITS, wiens yvervuur,
Wiens vondryk liermuzyk gantsch Neêrland kan bekoren;
Of eer, 't is Vondel zelf, in dezen Zoon herboren.

J. Burgvliet excud. Rotterdam.

STUDIO FOVETUR INGENIUM.

4 HET LEVEN VAN DIRK SMITS.

Hier over heeft zich een Engels Schryver niet onbevallig uitgedrukt, en zyne woorden zyn genoegfaem begrepen in dit versje:

*Wy wenschen steeds, dat wy de omstandigheên van 't leven
Eens Schryvers kenden, als ons 't werk behagen kan;
Wy vormen vaek ons zelf een denkbeeld van den Man,
Uit dien byzondren smaek waerin hy heeft geschreven;
Ja wy verlangen zelfs naer duidelyk bescheit
Van zyne levenswys, van zyn gedrag en daden,
In hoop van dus, indien ons gisfen 't heeft geraden,
Een nieuw bewys te zien van onze schranderheit.
Maer, wat ons ook tot die nieuwsgierigheit moog' dryven,
Ze is billyk. dikwyls stelt de kennis van 't gedrag
Eens Schryvers, 't geen hy schreef, in een' veel klaerdren dag,
Zoowel als 't zynen roem en de eer zyns werks kan styven.*

En dus dan, zal ik, door eenige goede Vrinden daertoe aengespoort, hoe bekrompen myn tyd, door de moeilykheit myner bezigheden, ook zy, ondernemen, om der weereld eene schets te geven, van het Leven, van mynen zeer waerden Vriend en dierbaren

Kunst-

HET LEVEN VAN DIRK SMITS. 5

Kunstgenoot, den uitmuntenden Dichter, DIRK SMITS, wiens yroege dood van allen, die de Dichtkunst beminnen, betreurd word, en met wien ik een reeks van jaren achtereen, zonder de allerminste stoornisse, een oprechte Vriendschap onderhouden heb. Ik ben dus, om de woorden van den alömberoemden *Arnold Hoogvliet*, onzen onlangs overledenen Kunstvriend, met een weinig verandering, te gebruiken;

*Ik ben der Vriendschap', de eedle gaven,
Der kunste en het bekoorlyk dicht
Van mynen SMITS wel ruim verplicht,
Om zyn gedachtenis te staven.*

Kan ik dit doen, ik zal my der moeite dubbel betaelt achten, en den tydt, hieraen besteed, veilig durven rekenen niet geheel nuteloos vervlogen te zyn.

DIRK SMITS dan is geboren te Rotterdam, op den 20sten der zomermaend' des Jaers 1702; zyne Ouders zyn geweest, *Michiel Smits*, Zoon van *Paulus Smits*, Wynkooper te Breda, en *Elizabeth*, Dochter van *Dirk Meeuwels*, Wynkooper binnen

6 HET LEVEN VAN DIRK SMITS.

Rotterdam : en dus hebben deze brave en deugd fame Ouders van onzen Dichter, welke geen groote schatten hadden t'samen gebragt, ook uit de Wynkooperye, in Rotterdam burgerlyk levende, hun bestaen gevonden; schoon bezwaert wordende met een talryk gezin van zeven Kinderen, als drie Zonen, van welken onze DIRK de oudste was, en vier Dochteren, die alle vier, als ook zyn jongste Broeder, by 's Dichters leven overleden zyn.

Door deze trouwhartige Ouders werd DIRK in zyn kindsheit, in de Lees- Schryf- en Reken school bestelt, daer hy wel haest zulke blyken van vernuft gaf, dat hy zyne tydgenooten spoedig in alles voorby streefde; 't welk zyn Vader, die in hem meer dan kinderyke bekwaemheit ontdekte, wel deed denken, om hem in de Latynsche Tael te laten onderwyzen; maer, gelyk hy my daerna dikwyls met leetwezen geklaegt heeft, 't ging hem, als my, en zoo als het veelal in kinderryke huisgezinnen, waer het niet heel breet omkomt, gaet, het mogt 'er niet af. Hy was zoodra niet instaat om de school te verlaten, of men zag uit, om DIRK, op een kantoor te bestellen, waer mede men al spoedig klaer raekte, by den Heer *Jakob Verbrugge*, voornaem Koopman binnen Rotterdam: doch, gelyk 'er op een Koopmans kantoór voor aenkomelingen

HET LEVEN VAN DIRK SMITS. 7

gen weinig of niets te winnen is, zoo liet men hem hier geenen langen tyd; maer men trachtte weldra, met veel yver, den schrandren Jongeling, zoo het mogelyk was, ten steun van 't huisgezin, het een of ander te bezorgen, waerdoor wat gewonnen kon worden; en hier toe bood zich al vroeg de gelegenheit aen, dat hy geplaetst werd op het kantoor van den Impost op de Wynen, toen worden- de geïnt, ten behoeve van 't Wynkoopersgilde, waer hy, tot in 't laetste van 't Jaer 1746, van de laegste tot de hoogste plaets opgeklimmen zynde, zich zoo trouwhartig heeft gekweten, dat hy by allen, die met hem omgingen, ten hoogste bemint en geächt is geworden, zoo zelf, dat elk hem vandaer met weezin zag vertrekken.

In zyne vroege jeugd al, werd hy verslingert op loffelyke Kunsten, inzonderheit op de muzyk, waerin hy ook vry ver gevordert is geweest, en welke hy, tot zyne dood toe, met grooten lust heeft blyven behandelen.

Maer niet minder spoedig begon zyn Dichtgeest zich te ontdekken, en hy gaf dus, als door de natuur tot eenen Dichter gevormt, al vroeg heldre blyken van zyne overhellende drift. geen 14 jaren bereikt hebbende en niets van de regelen der Spel- Tael- of Dicht-

kunst

8 HET LEVEN VAN DIRK SMITS.

kunst wetende, enkel door het lezen van Dichters, als hun de Kunst afziende, maekte hy al vry goede Gedichtjes op verscheiden voorkomende gelegenheden en van verschillenden rymtrant; dan hy ontdekte wel haest dat'er in de Dichtkunste, zoowel als in de Muzyk en alle andere kunsten, regels moesten in acht genomen worden; maer in de Dichtkunste geen Leermeester wetende en geen kennis aen goede en in leven zynde Dichteren hebbende, werkte hy dus in deze onzekerheit voort, tot dat hy zag, waeraen het hem mangelde: toen hield hy eenigen tyd de handen van de geheiligde Dichtlier af, oeffenende zich dagelyks in de Muzyk, en begaf zich meer en meer om de beste Dichters te doorlezen, als *Hooft*, *Vondel*, *Huigens*, en inzonderheit *Jeremias de Dekker*, in den welken hy eenen byzonderen smaek vond, prenttede, de aen hem behaeglykste schoonheden, diep in 't geheugen en makende zich die als geheel eigen; maer bovenal kwam hem, het bondeltje met Gedichten, van het wonder onzer eeuw, den alömberoemden Landman en Feniks der Dichtkunste, *Huibert Korneliszoon Poot*, 't welk in den jare 1716, by *Arnold Willis* te Rotterdam gedrukt, het licht zag, ten uiterste bekoorlyk voor: dit las en herlas hy, en kon zich nooit genoeg verzadigen aen de wonderbare schoonheit van 't schilderachtige, de
be-

HET LEVEN VAN DIRK SMITS. 9

bevallige wys van woorden schikkinge, uitgezogte bywoorden en aertige slagen, die zich overal in de gedichten vertoonen, van dezen ongeletterden Abtswouder: dit spoorde onzen Dichter weder zoo krachtig aen, dat hy eerlang met allen yver en vuurigheid van geest, zyne, als van natuur aengeboren, drift, den teugel vierde; schoon hy mynes wetens nog niets in openbaren druk uitgaf; doch nu maekte hy zyne vaerzen met vry meer omzichtigheit, bedaertheit en overleg: Gelyk hy dikwils betuigde, dat hem het rymen en maken van vaerzen, als hy maer eerst wel wist wat hy 'er in wilde brengen, en in welke orde de zaken te schikken, zeer gemaklyk viel, en de woorden hem als van zelve toevloeide: zoo gewende hy zich ook al vroeg, om zelden eenig gedicht te beginnen (en dit heeft hy my daerna dikwerf aengeprezen) voor dat hy het geheele beloop daer van in zyne gedachten ontworpen hadde; waerdoor hy zyn vaerzen altyd een goede houding heeft gegeven, toen al wetende, dat de houding eenes gedichts, een der beste eigenschappen is, om de goedkeuring der kunstkenneren weg te dragen, en waerom ik, deze gewoonte van onzen Dichter, den jongen Liefhebberen der edele Dichtkunste, als een der noodzakelykste regelen, hier wel, als in 't voorbygaen, durf aenpryzen.

(B)

In

10 HET LEVEN VAN DIRK SMITS.

In den Jare 1725, op den 4den der Oegstmaende overleed de Vader van onzen Dichter, nalatende, by zyne Weduw, drie Zoons en eene Dochter, van welken onze DIRK de oudste was, en die, over 't verlies, van zynen braven Vader, zoodanig getroffen is geweest, dat hy toen buiten staet was om iet, ter gedachtenisfe zynes Vaders, wien hy teeder bemind en hoog geächt hadde, op 't papier te stellen, hebbende daarmede getoest, tot hy het treurge-waed allei, noemende zynen Lierzang op deszelfs dood: *Nagedachten over 't afsterven van mynen Vader Michiel Smits*, hier voor te vinden op de 71ste bladzyde.

Deze Vader van onzen Dichter, behoorende tot de Broederschap, die de Augsburgsche belydenis omhelst, en zyne Moeder Ledemaet by de Remonstranten, hadden DIRK de vryheit gegunt, om, naer zyne neiging by beiden ter Kerke te gaen, en zich in de gevoelens dier beide gezinthen te laten onderwyzen, en zelf te onderzoeken, welken by hem, of naer zyn begrip, best met de waerheit der H: Schriften overeen kwamen; dit is door hem zorgvuldig waergenomen, en, na een ryp overleg, zonder door eenig we-relds inzicht gedreven te worden, heeft hy zich, al in den Jare 1722, tot Ledemaet by de Remonstranten laten aennemen, en is

de

HET LEVEN VAN DIRK SMITS. II

de gevoelens dier gezintheit tot zyne dood, toegedaen gebleven; en dus geen mensch om verschillen in den Godsdienst, eenigen haet of vyandschap toedragende, maer genegen om alle menschen, welke van een goed gedrag waren, voor zyne Broeders en Vrienden te erkennen; dan dit in 't voorbygaen, zullende wy hierna, wat nader van zyne zedelyke en godsdienstige hoedanigheden verplicht zyn te melden.

Het Kunstgenootschap onder de zinspreuk *NATURA ET ARTE*, in den aenvang des jaers 1726, binnen Rotterdam, door *Willem* en *Kornelis vander Pot*, *Wilhem Suderman*, *Frans de Haes* en *My*, opgerecht zynde, had zoodra zyn eerste Stukje niet in 't licht gegeven, 't welk geschiede op den 23sten der Herfstmaende van dat jaer, of onze Dichter *SMITS*, hierdoor weder opgewekt wordende, en wel dra vernemende, dat de meesten der Leden hem geen Vremdelingen waren, liet wel haest zyn genegenheit blyken, van wel een lit van dat nieuw Genootschap te willen worden; doch gelyk hy zich zelve gewoon was kleinder en minder dan anderen te achten, 't geen anders zeer zeldsaem in aenkomende jonge Dichters, die iets wanen te weten, valt; zoo bleek hierin zyn schroom zeer klaer, want na lang dralens toetste hy eerst zynen Neef *Willem*

12 HET LEVEN VAN DIRK SMITS.

vander Pot, met wien hy anders gemeenzaem genoeg omging, om uit den zelve te vernemen, of 'er hoop voor hem zyn zou, om een Medelit van ons Genootschap te worden; en zulks verstaen hebbende, en hem goede voorspraek belooft zynde, verzogt onze SMITS zynen Neef, om zyn oogmerk den Leden te willen openbaren, gelyk die Heer ook, in een volgende Vergadering gedaen heeft, en waerop alle de Leden, kennende de zedelyke gemoedsgesteltenis en bekwaemheden van onzen SMITS vry wel, met een cenparig genoeg en zuivre genegenheit, daer toe, hunne toestemming gegeven hebben; zoo dat onze Dichter SMITS, als Lit van het Kunstgenootschap NATURA ET ARTE, zyne intrede gedaen heeft op den 30sten der Wynmaende des zelve jaers 1726, wanneer hy, door den toemaligen Voorzitter *Kornelis vander Pot*, met eene gepaste Redevoeringe, uit name van alle de Leden, is verwelkomt geworden.

Hier nu was SMITS in zyn element, hier vond hy het geen hy te voren gezogt hadde: wy, alle weken eens, des zaterdags na den middag, by een komende, waren gewoon, elkander, alles wat de Tael- en Dichtkunde betrof, openhartig te vragen, en goedwillig te leeren, *Wilhem Suderman* en *Frans de Haes*, die de

La-

HET LEVEN VAN DIRK SMITS. 13

Latynsche Tael magtig waren, en al eenigen tyd hadden gearbeid om ook de regels onzer moedersprake kundig te worden, waren wel de grootste vraegbaken, vooral der taelregelen; hier scherpte wy elkander, wekelyks, zoodanig op, alsden Liefhebber der Tael- en Dichtkunste kan gebleken zyn, uit de van tyd tot tyd uitgekomen Werkjes van ons Genootschap.

SMITS, schoon geen Kenner van eenige vremde Tael zynde, en dus nooit voorheen van taelregelen gehoord hebbende, had zoo dra, door zyne Kunstgenooten niet vernomen, de hooge noodzakelykheit die 'er is, om een Tael in den grond te moeten kennen, waerin men in 't openbaer schryven of spreken wil (schoon dit laetste helaes! by maer enkele gevonden word) of hy viel, met zulk eenen onafgebroken yver, vuurigen lust, en ongemeene gretigheit, aen het werk, dat hy niet afliet, voor dat hy eenen vasten grond had, waerop hy met alle gerustheit, het gebouw der Dichtkunste vestigen kon; hiertoe hielp hem niet weinig, dat hy, thans meerderen vryen tyd hadde, dan iemant der andere Kunstgenooten, en zeer veel ook de manier welken wy hielden, in het overzien van yders afgewerkte taek, die wy allen, met de uiterste naeuwkeurigheid gewoon waren te beschouwen, om 'er de mislagen van Tael- en

14 *HET LEVEN VAN DIRK SMITS.*

Dichtkunste in te verbeteren, alzoo op elke feil, die ontdekt en aangewezen werd, een zekere boete gestelt was; dit scherpte yder van ons meer en meer op, om met alle oplettenheit, zooveel in elks vermogen was, de feilen uit onze eigen werkjes eerst te wannen, eer ze den Kunstgenooten in handen kwamen: door al het welke, onze SMITS, in korten tyd, de meesten kloekelyk vooruit snelde. Ook lei hy zich in dezen tyd inzonderheit toe, om alle de zwierige schilderachtige en verrukkende bloemen uit de werken der beste Nederlandfche Poëten op te garen en 'er honig uit te puuren. Hy had eenen natuurelyken trek voor 't zwierige en schilderachtige, ja schoon hy in allerlei foorten van gedichten uitmuntend was, zoo is hy in de kiesfche fraeiheit der uitgezogfte bywoorden, en in het schilderachtige, 't alleruitfekenfte geweest: gelyk hy zich des aengaende, in den Voorzang voor zynen Israëls Baälfegorsdienste, ook dus laet hooren:

*Neen: wy, die 't éelmuzyk en zinnestreekend schoon
Der Dichtkunst' hoog waerden,
Verkiezen, boven haer stramklankig redeneren,
Den fchilderenden toon.*

Zoo

HET LEVEN VAN DIRK SMITS. 15

Zoo had hy ook een groote afkeerigheid van al wat brommende en oneigen was; brengende ons nu en dan eenige proeven, door hem, uit de Werken van anderen opgegaert, van beiderleije foort, te berde, om ze te beoordeelen, daerover te redekavelen en te ontdekken, welken voor echt en welken voor valsch gekeurt moesten worden. Dit bragt inzonderheit onzen Dichter tot zulk eene juiste kennis van de fynste gebreken der Tael- en Dichtkunde, die anders hier en daer by de beste Dichters somtyds nog al te vinden zyn, dat men 'er, in zyne uitgegeven Werken, weinig ontdekken zal.

En dus durf ik, op goeden grond, den aenkomenden Dichteren, de Dichtwerken van onzen Kunstgenoot SMITS, aenpryzen, en hun raden, onzen Dichter zich ten voorbeelde te stellen, op die wys, als de Schryvers der nieuwe Bydragen, in het onlangs uitgekomen eerste Stukje, by *Pieter vander Eik* te Leiden gedrukt, willen, dat men zich eenen goeden Dichter ter navolginge verkieze.

Op de voorgemelde wyzen heeft onze Kunstvriend al meer en meer vorderende, het Kunstgenootschap, niet alleen van zyne intrede af in 't zelve, tot dat het, met zyn vertrek naer Helvoetfluis (waervan wy nader te spreken zullen hebben) in den jare 1746,

wan-

16 HET LEVEN VAN DIRK SMITS.

wanneer het nog maer uit drie Leden bestont, gescheiden is, tot een zeer nuttig Lit verstrekt; maer zelf (myne andere Kunstgenooten, die nog in leven zyn, zullen dit gaerne met my erkennen) het waardigste van allen, dat, zoo niet al de meesten, en over het geheel genomen, de besten, ruim zyn aendeel der stukken in de werkjes, door het Genootschap in 't licht gegeven, heeft vervaardigt; ook de stukken der andre Leden, met alle genegenheit, bescheidenheit en vuurigen yver, helpen beschaven, en nooit nagelaten zyn opgeleide of aengenomen taek af te weven; dus liepen 'er in hem vele en ongemeene bekwaemheden te samen, waardoor hy zich den roem verworven heeft van een groot Dichter te mogen genaemt worden.

SMITS begaf zich, reeds 31 Jaren bereikt hebbende, in 't Huwelyk, en trouwde te Haerlem den 27sten der Herfstmaende des Jaers 1733, met *Kornelia Kloribus*, Dochter van *Kornelis Kloribus*, Handwerkmeester en Koopman in Garens binnen Haerlem, en *Margareta van den Boogaert*: En dus Huwde SMITS eene Vrouw van zyn eigen gezintheit, mede Ledemaet by de Remonstranten, schoon hy zoo min met de zelve veel schats heeft behuwlykt, alshem van zyne Ouderen is nagebleven, nochtans van deugdnamen geslachte,

HET LEVEN VAN DIRK SMITS. 17

flachte, onbesproken wandel en goeden naem', en dus naer den smaek van onzen Dichter, die zich altyd had voorgesteld om eene Vrouw naer zynen zin te trouwen.

Dit hem gelukt zynde, ging hy voort in 't volharden zyner kunst-oeffeningen, allezins yverende en geenen tyd latende voorby snellen, buiten zyne daeglykfche bezigheden die altyd eerst moesten afgedaen zyn, dien hy niet aen de muzyk, Dichtkunste of andere letteroeffeningen besteedde; want, buiten alle het geen hy als Lit van het Genootschap heeft gemaakt, zyn door onzen Dichter nochtans verscheiden Werken, zoo by zyn leven als na zyne dood, (welken wy nader zullen opnoemen) in het licht gekomen.

Den 27sten der Wynmaend van 't Jaer 1737. kwam van onzen SMITS te voorschyn, Israëls Baalfegorsdienst of Gestrafte Wellust, in 3 boeken. Een dichtstuk dubbel waardig van al wie Deugd en Dichtkunst mint, gelezen en herlezen te worden; Een dichtstuk waeraen onze Dichter, als zynde met den vuurigsten lust en yver toebereid, eenen langen tyd besteed heeft, om het te beschaven en te polysten, meer dan hy aen eenigen zyner werken gedaen heeft; Een dichtstuk, nog eens, door onzen Dichter aen de deugd opgedragen, 't welk als een vuurbake moet geächt worden, voor de

(C)

licht-

lichtverleibre Jeugd, om ze op 't glibbrig spoor der jonkheit voor te lichten en den rechten streek, die op den prys der deugd aenloopt, zonder afdwalen, ten einde toe, te doen houden: meer lofs wil ik hier aen dat heerlyk dichtstukje niet geven; 't is in yders handen, reeds voor de tweedemaal gedrukt, alleen wil ik hier maer aengemerkt hebben, dat in dit stuk en in genoegsaem alle de Werken van onzen Dichter zynen deugdgezinden aert te zien, te hooren, ja als met de hand' te tasten is.

Drie jaren daerna, en dus in den Jare 1740, bragt onze Dichter eenen bundel in 't licht, met uitgezogte Bybel- en Mengedichten, welken hy opdroeg aen den eerwaardigen en Kunstkundigen Heer *Pieter Fontein*, toen Leeraer der Doopsgezinden te Amsterdam; maer om niet te breedvoerig in 's Dichters lof te weiden, schoon yder stukje in dezen bondel, op zich zelve een meesterstuk is, zookan ik niet verzwynen, dat ik nooit meerder verrukt, verbaest en opgetogen ben geweest, van 't hooren of lezen van een fraei gedicht, dan toen my SMITS, de Hof der Rust, onder andre fraeiheden in dezen bondel te vinden, voorlas: een Lierzang, zookan ik niet verzwynen, dat ik dien toen, en verscheidenmalen daerna, altyd met eenen ongemeenen smaek heb gelezen:

onze.

HET LEVEN VAN DIRK SMITS. 19

onze Kunstdichter heeft zeer gelukkig dat stukje in zulke korte regels uitgevoerd; schilderachtig van 't begin tot het einde, en alles zoo zyzacht vloeiende, dat het allen Liefhebberē verwondren moet.

In den Jare 1743. kwam van hem in 't licht, Intrreden van *Pieter Burman*, den Jongen, over de Poëtische Verrukking, en Nederduitsche Vaerzen, het Latyn van den Heer Burman, aen wien ook de Opdragt gericht is, nagezongen. Een werk, hoe moeilyk, lastig en vol arbeids het voor eenen dichter is, hoogdravende en kunstryke Latynsche Vaerzen, in verheven en zwierige Nederduitsche naer te zingen, echter zoo gelukkig, door onzen SMITS uitgevoerd, dat het aller verwagting, hoe groot ook, te boven ging: waertoe hem niet weinig geholpen heeft, de naeuwkeurigheid van den Dicht- en Taelkundigen Heer *Jozua vander Poorten*, die hem uit enkele kunstlievenheit, in dit moeilyk werk, wel voor Tolk heeft willen strekken.

Ondertuschen vermeerden met zynen lof ook de last van zyn talryk huisgezin, zoo dat hy hierdoor merkelyk bezwaert, en weinig inkomen hebbende, zoo nu, zoo dan, in eene zwakke luimzynde, my wel eens begroette, met de woorden van den grooten *Poot*.

20 *HET LEVEN VAN DIRK SMITS.*

Gy weet wel, dat broodzorg belang,

De Dichtkunst bindren kan al is ze een' aengeboren,

Zoo is hem echter altyd by en als aengeboren gebleven, den trek ter Dichtkunste, en SMITS bleef, 't ging hoe 't ging, die hemelgaef hoog beminnende, zynen dichtlust steeds aenkweeken, waertoe zyn natuurlyk gestel, als zynde hy van eenen stillen aert en bezadigden geest, zoowel als de weinige beslommering, die hem zyne dagelykhe bezigheden veroorzaekten, niet luttel deden; hoewel hy, genoopt door den zwaren last zynes huisgezins, thans uitzien moest naer meerdere winsten, by de fobere inkomst van het Wynkantoor; en waertoe hy, na dat hy daer over verscheiden ontwerpen gemækt hadde, en met goede vrienden raedgepleegt, eindelyk verkoren heeft, om met zynen Broeder *Paulus Smits*, de Lootwitmakery te beginnen; welke hy, eerst eenige weinige jaren op een daer toe gehuurde plaets, aen de Oostzyde der Schiekade, niet verre van de hooge heul, oeffende; dan daerna eene Lootwitmakery, door koop magtig geworden zynde, aen de westzy der Rotte, in katshoek uitkomende, gelegen zynde, heeft hy zulks blyven oeffenen, totdat hy, op den 20sten der Wintermaende des Jaers 1746. door de Edelmogende Heeren Raden der Admiraliteit.

op.

op de Maes, is aengestelt geworden, tot Kommisfaris van de monsterring der Oorlogfchepen en Kommys ter Recherche te Hellevoetfluis.

Dit Ampt, door den Wel Edelen Gestrengen Heer Fiskael *Bisdom*, hem edelmoedig zynde aangeboden, bragt onzen Dichter in de grootfte verlegenheit der weerd, niet wetende of hy 't verkiezen of verwerpen zoude, als zynde 't zelve voor zyn Huisgezin een zeer geringe Broodwinning, wanneer het eerlyk en trouw werd waergenomen: onder zyne goede Vrinden, verkoos hy ook my tot zynen raedsman; en, na dat ik alles gehoord en met ernst overwoogen hadde, raedde ik hem, den Heere Fiskael *Bisdom*, voor zyne edelmoedige aanbieding, voor ditmael, vriendlyk te bedanken, en zyne gunst by eene nadere gelegenheit te verzoeken; voegende daer by, die Heer kan u, door den tyd, wel beter post geven: dit deed ik, om verscheiden goede redenen, en wel, om dat, naer myn oordeel, SMITS de man niet was, wien zulk eene bediening voegden, wel wetende, voor eerst, dat hy geheel onbekwaem was om 'er zooveel voordeels uit te puuren, als anderen die juist zoo teeder van gemoed niet waren dan hy, alzoohy niets ken begeren 't geen hem niet volstrekt toe kwam; ten anderen, om dat zyn gestel gansch ongefhikt was, om op het ongezonde Helvoetfluis, waerde

22 *HET LEVEN VAN DIRK SMITS.*

veranderende zeewinden het op den zelveu dag, nu zomer dan winter kunnen doen zyn, door regen, hagel, sneeuw en stormwinden, zich telkens, op het onverwagtfte, met roeibooten aen boord der Schepen te laten brengen, en nat en verkleumt, tegens dezelveu op te klauteren, van 't eene Schip, zich op die wys, naer het andere te laten voeren, en daer van naeuwlyks hersteld zynde, of al weder dezelve moeilykheden te moeten ondergaen; waerby daerenboven nog kwam, dat hy van die natuur was, dat hy altyd zynen post zoo volmaekt wilde waernemen als hem doenbaer was: uit al het welke ik hem voorspelde, dat hy, als hy deze hem aengeboden bediening aenvaerde, of in korten tyd berouw zou hebben, of ten minsten ongezont zou worden: deze en meer andere redenen troffen onzen Dichter zoodanig, dat hy my, na zich een weinig bedacht te hebben, daerop volmondig antwoordde: gy hebt gelyk, ik zal bedanken; maer by andere Vrinden komende en dit zyn besluit bekend makende, deden ze hem wel haest van gedachten veranderen, ontwyffelbaer met sterker drangredenen dan die ik hem voorstelde; en, gelyk hy my daerna, niet duister te kennen gaf, by 't nemen van zyn afscheid, het Amptje hem met weêrzin aennemen: dus verliet hy zyn Geboorteflat, alle zyne goede Vrinden, Magen en Kunst-

ge-

HET LEVEN VAN DIRK SMITS. 23

genooten, en was dus oorzaak, dat het Genootschap, 't welk nu 21 jaren geleden begonnen was, een einde nam.

Dus vertrok SMITS, in het midden van den winter van den jare 1747. naer het barre Hellevoetsluis, gevolgt wordende door zyne Vrouw en vyf Kinders, in het begin van Bloemaend daeraen volgende.

Te Helvoetsluis zynde, 't is waer, heeft onze Dichter wel eene stille rust genoten, onafgetrokken eenen geringen tyd geleest, en zyne Kunstoeffeningen verder voortgezet; hier wist hy, als een andre Orfeus, de woedende zeegolven, door zyn verrukkend maet-geluid tot bedaren te brengen, de rollende baren der woelende Flakkée glad te kemmen, en 't dorre strand naer zyn hemels muzyk te doen luisteren, de woestheit der Bewoonderen van dat Fort, door zyn verrukkende gezangen te breidelen, te streelen, te sichten en ten deugdespoor' op te leiden; maer andre onaengenaemheden hebben hem somtyds niet minder gedrukt.

Op den 27sten der Hooimaende dezes Jaers 1747. overleed binnen Rotterdam de Moeder van onzen Kunstgenoot, dewelke hy al zyn leven eene teedre Liefde toegedragen, zeerhoog gewaerdeerd en eenen trouwhartigen kinderplicht heeft bewezen, gelyk zy ook van haren kant hem insgelyks altyd teder beminde: aen haer Graf-

stede

24 *HET LEVEN VAN DIRK SMITS.*

stede schreef hy een versje, hier voor op de 212de bladzy te vinden; waeruit niet donkerlyk bleek, dat onze Dichter, als zynde toen het Oorlog met Vrankryk op 't hevigste, en terwyl Bergen op den Zoom zeer sterk werd aengetast, voor zyn Vaderland beducht, door schrik en vrees bekropen is geworden, te meer, daer hy van den zee kant zeer gereed lag, om onverwagt bestookt te kunnen worden.

Op den 17den der Sprokkelmaende van 't volgende Jaer 1748. werd onze SMITS, van de Edele Achtbare Heeren Bewindhebberen der Oostindischemaetschappye, ter Kamere Delf, en op den 18den der Lentemaend des zelve Jaers, van de Edele Achtbare Heeren Bewindhebberen ter Kamere Rotterdam, aengestelt; om aen die Kameren, wanneer 'er eenige Schepen uit de Indiën te Hellevoetsluis mogten binnen komen, nette en spoedige tydingen te bezorgen en acht te geven, dat 'er uit of in de Schepen dier Maetschappye, niets mogt gelost of geladen worden, buiten kennis van Heeren Bewindhebberen; yder op een jaerwedde van vyftig Guldens.

Op den 11den der Lentemaend van het volgende Jaer 1749. is onze Dichter van de Edele Heeren Penningmeesteren der Grootte vischerye op de Maes, aengesteld, tot opziender van de Lootsen, op een jaerwedde van een hondert Guldens.

Thans

Thans had onze Groote Dichter SMITS, zynen kunst- en geestryken Rottestroom afgewerkt, beschaeft en ter Drukpersse vervaerdigt: vervolgens liet hy hem, in 't volgende Jaer 1750, zeer zinlyk afdrukken, onder het opzicht van de Heeren *Pieter Fontein* en *Sybrand Feitama*, en met eene keurelyke tytelplaet, drie kunstryke platen en een zeer uitvoerig Kaertje van de Rotte, door onzen Kunstvriend *Jakob Kortebbrand* geteekend, voorzien; afgedrukt zynde, behalven het Voorwerk, werd hy te rade, om dat meesterstuk der Dichtkunste, aen den Doorluchtigen Vorst en Heere WILLEM KAREL HENDRIK FRISO, *Prinse van Oranje en Nassau, Erfstadhouder, Kapitein-en-Admiraal Generael der Vereenigde Nederlanden*, toete wyden: waervan ik dit volgende, met 's Dichters hand geschreven, dus vinde aengetekent:

„ Op Zaterdag den 21sten van November 1750, heb ik te
„ 's Gravenhage in persoon de Opdragt van de Rotte gedaen, aen
„ zyne Doorluchtige Hoogheit den Heere Prinse Erfstathouder,
„ WILLEM KAREL HENDRIK FRISO. Na dat ik 's mor-
„ gens ten half tien uuren, ten huize van den Wel Edelen Gestr:
„ Heer Secretaris *J. de Back* verzogt had, dat zyn Wel Ed: Gestr:
„ my particuliere audientie by zyne Doorluchtige Hoogheit geliefde
„ te bezorgen; bescheidde zyn Wel Ed: Gestr: my tegen 's middag,
„ ten half een uur ten Hove. Ik verscheen 'er voor twaelf uuren,

(D)

„ na

26 HET LEVEN VAN DIRK SMITS.

„ na aldaer wat vertoeft te hebben, zeide de gemelde Heer Secre-
„ taris *de Back*, dat ik in het Kabinet van zyn Hoogheit konde
„ gaen, voegende daer by: „ ga maer binnen gy zult daer iet
„ hooren dat U niet onaengenaem zal zyn"! Ik hier op binnen
„ tredende, vond zyn Doorluchtige Hoogheit alleen in 't vertrek,
„ zynde de deur achter my gesloten en ik dus met den Vorst alleen.
„ Waerop ik dus aenvong: „ Doorluchte Vorst! ik bid ootmoedig
„ „ de eer te mogen hebben van dit Dichtstukje aen Uw Doorluch-
„ „ tige Hoogheit op te dragen. Uw Hoogheit gelieve de goed-
„ „ heit te hebben van 't zelve gunstig in zyne bescherming te ne-
„ „ men". Straks nam de Vorst het Boek, 't welk in blaauw
„ Turksleer gebonden, en op 't plat en sneê fierlyk verguld was,
„ van my aen, en deed my de eer aen van te zeggen: „ Myn
„ „ Heer, Gy kunt verzekert zyn, dat het my zeer aengenaem is,
„ „ ik zal 't in waerde houden, ik weet dat Gy een groot Poëet
„ „ zyt, waer ik in staet kan zyn om u eenigen dienst te doen,
„ „ zal ik het nooit nalaten, gy kunt van myne gunst' verzekert
„ „ zyn. Het Contrarolleurschap te Hellevoetsluis is vacant, ik
„ „ zal uw' Persoon daertoe aen den Raed ter Admiraliteit laten
„ „ voordragen". Na zyn Hoogheit bedankt en alle heil toege-

„ wenscht

„ wenscht te hebben, trad ik buiten 't vertrek, daer ik door de Wel
„ Ed: Geftr: Heeren *de Back* en *Hasfelaer*, Representant van zyn
„ Hoogheit ter Admiraliteit, vriendelyk geluk gewenscht, en
„ voorts, door laetst gemelden Heer, op Dingsdag den 24sten van
„ November 1750, uit name van zyne Doorluchtige Hoogheit, te
„ Rotterdam in den vollen Raedt ter Admiraliteit werd voorgedra-
„ gen, en straks aengestelt tot Contrarolleur van de Equipagie te
„ Hellevoetsluis, waerop ik den Eed heb afgelegd.

Eigentlyk luid de brief van aenstelling daarvan, dat hy is aen-
gestelt, tot Werffschryver van den Raed te Hellevoetsluis en Tegen-
boekhouder van den onder Equipagiemeester.

Met deze bedieningen en inzonderheit met de laetst genoemden,
was SMITS zoo uitermate verheugd, dat hy de blydschap, welke
hy hier over in 't hart gevoelde, by zyne goede Vrinden niet kon
verbergen; verbeeldende zich nu de rykste man der weereld te zyn,
en denkende hier mede nu alle hoeken te boven gestevend te heb-
ben: toen hy, zyn Eed deswegen gedaen hebbende, te Rotterdam
van 't Admiraliteits Hof kwam, en eenigen zyner beste en gemeen-
zaamste Vrinden begroette, en onder andren by zynen boezem-
vriend den Heer *Pieter vander Wallen*, kon hy zich niet matigen

28 *HET LEVEN VAN DIRK SMITS.*

van vreugde; hy was verrukt, verbaest, vol vergenoeging; Lustiger en rustiger, dan hy ooit in al zynen levenstyd gezien was: maer, helaes! dit duurde niet lang.

Weinig vrucht heeft onze Dichter van deze bedieningen getrokken, en wel met name van de laetsten, welke hem anders wel het meeste voordeel zouden hebben aengebragt; en nog minder van de gunst welke hem door zyne Doorluchtige *Hoogheit*, in het vervolg van tyd, zoo gunstiglyk was toegezegd, en waerop onze SMITS geen kleen vertrouwen gesteld hadde, gelyk hy niet duister te kennen geeft in zyn Danköffer aen gemelden Vorst, te vinden in 't Eerste Deel zynere nagelate Gedichten op de 129ste bladzyde:

Want op den 23sten der Wynmaend' van 't volgende jaer 1751. overleed zeer onverwagt, zyn nieuwe, Groote en Doorluchtige Meccen, 's Lands Erffstadhouder, Hoogloffelyker Gedachtenisfe, op deszelfs Lusthuis de Oranjezael; tot onbeschryffelyke droefheit en onbedenkelyk verlies van geheel Nederland in 't algemeen, en onzen Dichter in 't byzonder; ja dit Sterfgeval trof hem zoo sterk en zoo geweldig, dat hy, in eenen geruimen tyd, niet bedaert denken kon: eindelyk echter, deed de groote genegenheit, die hy den Vorst toedroeg, hem de Dichtpen opvatten, en, door het vuur der liefde

HET LEVEN VAN DIRK SMITS. 29

aengezet, eenen verheven, fierlyken en zoo groot een Personagie waerdigen Lykzang, opzingen, zoo als hier voren te zien is op de 193ste bladzyde; en och! deze Lykklagt is ook zyn veege Zwane-zang, het laetste gezang van onzen grooten Dichter geweest: en dit ook zelf schein hy in dien zang te voorspellen; daer hy bladzyde 196 dus zingende zugt:

*Myn Zangdrift sterft en kweelt, van leet omringt,
Gelyk een Zwaen, die haer verscheijen zingt!
Ligt daer, myn Lier, ten prooi van wind en baren,
Of wind op 't strand, op 't dorre strand uw graf,
Berooft van klank en eertyds scbelle snaren;
Hy storf, die u het lieve leven gaf!*

Want maer weinig tyds daerna, hebbende pas zes jaren kunnen leven, op 't kwalen kweekend Hellevoetfluis, in die ongezonde bezigheden, wordende van tyd tot tyd al gewaer, dat zyn gestel met deze ongewone wys van leven, niet wel kon strooken, of SMITS begon te verzwakken, en hem, die aen de gezonde en frische lucht der Maes- en Rottestroomen gewent, en daer zelden

of nooit van eenige ziekte geweten had, scheelde dan dit dan weer wat anders: hier by kwam eindlyk nog, dat hem, in 't laetste der Lentemaende des jaers 1752, aen boord komende van een Schip dat voor Hellevoetfluis op stroom lag, om het uit te klaren, door den hond, die op dat Schip was, een beet in het been werd toegebracht; die wel de meeste aanleiding schynt gegeven te hebben tot de ziekte, welke hem eerlang wegrukte: want schoon de hond zoo ver ik ooit heb kunnen vernemen, noch van eenen kwaden aert noch met eenige dulheit behebt is geweest, gelyk ik dien zelve hond, niet zonder veel aendoeninge, ook meermalen daerna, aen boord van dat zelve Schip gezien heb, waervan hy vervolgens op een buiteplaets geraekt is; zoo verwekte nochtans dit voorval, in onzen Dichter, eene zoo hevige ontsteltenis en bekommering, dat hy kort daerna, door zware Koortsen geweldig wierd aengetast, die hem wel haest niet alleen buiten staet stelden, om zyn beroep te kunnen waarnemen, maer ook het verstand telkens bedwelmden, zoo nochtans, dat hy nu en dan, en nog zelfs des daegs voor zyne dood, weder volkomen by zyn kennis was, tot dat eindelyk het verzwakte lichaem, onder den last der aenhoudende en steeds feller woedende Koortsen bezweken, en hy, niet meer dan XLIX jaren x maenden

HET LEVEN VAN DIRK SMITS. 31

den en v dagen bereikt hebbende , op den 25ten der volgende Grasmaende van dat zelve jaer 1752 , tot de eeuwigheit is overgegaen: nalatende een bedroefde Weduw met zes onnoozele Kinderen , waarvan het oudste maer 17 jaren , en het jongste nog geen 3 maenden bereikt had; zyn Lyk werd te Hellevoetfluis ter aerde besteld , na dat het door Vrouw en Kinders , Vrinden en Magenrykelyk met tranen bedaeuwt was; ook is zyn Graf met Lykspresfen bestrooit , door de beroemde Dichteres *Lukretia Wilbelmina van Merken* , door zeer vele vermaerde Dichters , als *D^s. Kornelis Westerbaen W. Z. A. Hoogvliet , K. Kriek , L. Pater , B. de Bosch , van Winter* , en vele anderen , ook door zynie toen nog in leven zynde Kunstgenooten; welke allen zoo te Amsterdam als te Rotterdam , in druk zyn uitgekomen , uitgenomen , dat van zynen Kunstgenoot *Adriaen vander Vliet* , 't welk , door wat reden weet ik niet , toen alleen ongedrukt is gebleven , waerom wy 't zelve , en om dat wy 't zulks dubbel waerdig achten , hier achter zullen voegen.

Dit nu was het uiteinde van onzen Kunstgenoot , en waerden Vriend SMITS , een man die het , door zyn aengeboren drift tot de poëzy , door zyn goed oordeel en smaek , en door eenen onafge-

bro--

broken yver, in het beëffenen van alles wat daertoe vereischt word, in die kunst, zoover gebragt heeft, dat hy, zoowel als den grooten *Poot*, en eenige andere onzer Nederlandsche Dichteren, ten overtuigbaren blyke kan verstreken, dat men, vooral in een eeuw als de onze, waerin wy, door keurelyke Vertalingen, in staet gesteld zyn, om een meenigte van de schoonste Dichtwerken der oudheit in onze moedertale te lezen, ook zonder de kennisse van vreemde talen, eenen zeer hoogen trap in de Dichtkunde kan bereiken, en den naem van eenen uitmuntenden en grooten Dichter verwerven.

Dit nu al te ontydig, al te vroeg en al te smertlyk sterfgeval van onzen Grooten Dichter, 't welk zyne tot de dood toe bedroefde Weduw met zes Vaderlooze Kinderen, in eenen allernaersten jammerstaet eensklaps nederstortte, en van Hellevoetfluis naer Rotterdam henen dreef, is des te beklagelyker, van eenen man, die, zoowel om zyne hoedanigheden en deugden, als om zyne verrukkende Dichtkunst, hier beter lot verdient schein te hebben: maer wy leggen den vinger op den mondt, berustende in de volmaekte wyze bestieringe der allerheiligste Voorzienigheit, die over de uitkomsten der ondermaensche dingen, volgens eene allerjuiste rechtvaerdigheit en allerhoogste Wysheit, het eindig begrip der Sterve-

lingen oneindig verre te boven gaende, beschikt; en wy gaen voort met op te noemen 't geen'er, na zyn overlyden, van hem nog in druk is uitgekomen, en vervolgens nog eenige melding te maken van 's mans hoedanigheden.

In den Jare 1753, kwam van onzen Dichter in 't licht, het eerste deel zynér nagelaten Gedichten, 't welk door my opgedragen is aen den Welédelen Gestrengen Heere *Jozua vander Poorten*: bestaende genoegsaem in allerlei slag van keurelyke Zangen, elk in zyn foort den lof des makers verheffende.

Voorts kwam 'er in den Jare 1758, het tweede deel zynér nagelaten Gedichten te voorschyn, enkel bestaende in Bruiloftgedichten, Zilveren- en Gouden-Bruiloftzangen, yder om 't fraeifte; en dewyl beiden deze Deelen, door den eerwaardigen Heer *Kornelis Westerbaen W. Z.* en My, uitgegeven zyn, zal ik niets meer van die uitgaef of derzelve inhoud melden, maer wyzen den Lezeren ter beschouwinge der zelve.

Eindelyk nu, word het derde en laetste deel der Nagelaten Gedichten van DIRK SMITS, door my, der weerd medegedeelt, hebbende ik den E. Heer *K. Westerbaen* om zyne hoogklimmende jaren, daarvan wel willen ontheffen, en, uit enkele liefde voor

onzen afgestorven Dichter, na het afdoen myner dagelykſche bezigheden, alleen wel op my willen nemen.

Zie hier nu, genegen Lezer, nog een klein Schetsje van onzen grooten Dichter, zoo van zyne inwendige als uiterlyke hoedanigheden en geſtalte.

Wat zyne begrippen omtrent den kristelyken Godsdienst betreft, daarvan hebben wy reeds op de 10de en 11de bladzyden eenige melding gemaakt: maer hier kan ik niet voor by, op dat de weereld onzen Dichter, te beter moge kennen, om des mans zedelyke en godsdienstige Gemoedsgeſteltenis wat nader te beſchryven:

Hy was in de Leere van 't H: Euangeli zeerwel onderwezen en bedreven, kunnende over de Leerſtellingen van den Godsdienst, en wel in het byzonder over de kristelyke Zedekunde niet alleen zeerwel redekavelen, maer hy was zeerver gevorderd in de betragting derzelve, gelyk ze in allen zynen handel en wandel niet duister doorſtraelde: in het byzonder bezat hy eenen bezadigden geest; door welken hy, op eené geoorloofde wys, zonder laegheit, yder, dien hy meende van eene goede geſteltenis te zyn, tot zynen Vriend wist te maken, tot zynen Vriend te behouden en ten dien einde alles wat mogelyk was, van zyne zyde over te ſtappen, in te ſchikken en van den besten kant te beſchouwen.

Hier

. HET LEVEN VAN DIRK SMITS. 35

Hierdoor heeft hy ook de achting en genegenheit van zeer vele menschen, zoowel van hoogen als lagere stant, naer zich getrokken, gelyk niet donkerlyk uit zyne Gedichten te ontdekken is: maer boven al heeft hy hierdoor en door zyne lofwaerde Dichtkunst, zich in de Vriendschap weten te dringen, van de beste en voornaemste Dichteren zynes tyds; als den onnavolgbren *Hoogvliet*, den onvergelykelyken *Poot*, den arbeidsamen *Feitama*, den geestigen *Langendyk* en vele andere beroemde Mannen; doch in het byzonder ook van den alömberoemden en by alle Kenners hooggeächten Heer *Pieter Fontein*, toen Leeraer der Doopsgezinde Gemeente te Rotterdam, met wien onze SMITS een gemeenzame ommevang gehad, en tot het einde zynes levens eene onafgebroken en trouwhartige Vriendschap gehouden heeft: de lesfen van deze groote Mannen, met eene weergalooze gretigheid, snedige oplettenheit, en brandenden yver uit hunne monden, diep in zynen geest inprenttende, t'huis komende die op te teekenen, te herkaeuwen, met zyne Kunstgenooten 'er over te redekavélen, om ze dus als eigen, en overal waer 't pas gaf, zich ten nutte te maken.

Hy was van zulk eene gelukkige gesteltenis, dat hy met alle zyne Medemenschen vriendelyk kon omgaen, nooit gemelyk, nooit iemant,

36. HET LEVEN VAN DIRK SMITS.

ſchoon hy 't verdient mogt hebben, ſcherp bejegenende; maer gelyk hy een mensch is geweest, zoo had hy ook zyn zwakheden; want oprecht van hart zynde, was hy te gul in andre te vertrouwen, die hy niet genoeg had leeren kennen, waerdoor hy zich wel eens bedrogen gevonden heeft; doch ik weet niet, dat hy zich ooit aen eenig grof gebrek heeft ſchuldig gemaekt.

In het by zyn van goede Vrinden, kon hy fomtyds ongemeen vrolyk zyn, dan dit gebeurden maer zelden, doch dan ook wel eens zoo, dat hy, zonder zich lang te bedenken en byna zonder tuſſchenpozinge, op al wat'er voor viel, al wat hy zag of hoorde, of door invallende gedachten, voor de vuist, de aertigſte Versjes maekte; dat al 't gezelfchap hem de woorden uit den mond' zag, en hy 't dus, den geheelen avond door vervrolykte: jammer is het, dat'er velen niet op 't papier zyn gebragt; gelyk ik 'er vele van hem gehoord heb, die om hare geestigheit hoog te roemen waren.

Zoo vlug en zoo mild, als hy op zulke tyden fomtyds hiermede was; zoo dof en ſtil kon hy dikwils zyn, zittende geheele uren, zonder een woord te ſpreken, als in diepe gedachten en zonder te letten op 't geen door andren geſproken werd.

Goedaertig en innemende was hy altyd van aert; altyd eenen

andren beter dan zich zelve achtende, en dus ook gelyk wyal hebben aengeroert, klein gevoelig van zich zelve; ver van onbescheiden te zyn, had hy een afkeer van allerlei twist of tweedragt, willende liever lyden en verdragen, dan met iemand in vyandschap leven; waer van my, meer dan eens, de helderste blyken vertoon zyn, gelyk hy, niet lang voor zyne dood, van Hellevoetsluis by my gekomen zynde, zich met zeer veel teederheit beklagde, over eenen zynen oude Vrienden, die zich, zonder dat hy, gelyk hy my betuigde, eenige reden wist of weten mogt, tegens hem gansch onvriendelyk gedragen had; verzoekende my, met tranen in de oogen, door myne tusschenspraek, die breuk te willen heelen, 't geen ik hem beloofde en waerop hy vry wel gemoed van my ging. Zoo leefde hy, als een braef mensch, trachtende, zooveel in hem was, vrede te houden met alle menschen.

Hy had een zeer goed geheugen, zoo dat hy byna alles, wat hy las en fraei vond of waardig om het in zyn gedachten te bewaren, kon onthouden: en by dit alles was hy zeer naerftig en leestgierig, zoekende meer de eenzaamheit dan gezelschap, om zynen geest in de boeken te verkwikken.

38 HET LEVEN VAN DIRK SMITS.

Onder de Dichters, welken by hem in de hoogste achting waeren, en die hy poogde te volgen, of voorby te streven, is inzonderheit *Vondel* geweest, dien hy veel tyds in de hand had, aen welkers Lierzangen hy zich nooit kon verzadigen, en dien hy gewoon was Vader of Grootvader te noemen. *Vollenhoven* schatte hy zeerhoog om zyne zuivre tael, vloeiendheit en kracht. *Gerard* en *Kasper Brand*, woegen by hem zwaer; de eerste om zyne onvergelykelyke Byschriften, de laetste om zyne overal doorstralende Godvrucht en fierlykheit van zinuïtingen. niet minder achte hy *Jeremias de Dekker* en *Heiman Dullaert*, van de welken hy sommige Vaerzen, zoo schoon en Kunstryk vond, dat hy ze onverbeterlyk noemden. *Hoogvliets* vaerzen, waren in zynen zin onnavolgbaer, daerin was iets, 't geen by geen andre Dichters te vinden is; ook eene schilderachtige natuurlykheit, zachtvloeiendheit, aengename verrukkingen en verrasfingen, zonder wedergade. Doch *Poot*, werd by hem zoohoog gewaerdeert als een eenig Dichter; *Poot* plagt hy te zeggen, heeft flagen, die verwonderlyk schoon en verrukkende zyn. maer schoon hy deze allen wel op den hoogsten eere trap plaetste, zoo waren by hem alle goede Dichters in eene zeer hooge achtinge, dragende allen die in leven waren by zynen tyd, een

har-

hartelyke genegenheit toe, en zoekende by de meeste in kennis en vriendschap te komen, gelyk wy reeds eenigzins hebben aengetoont.

Wat zyne bedrevenheit in onze tael betreft, daarvan behoef ik niets te zeggen; blykende de kiesfche netheit daarvan, in zyne uitgegeven Werken, overal genoeg uit; en zulks is ook reeds by alle Kenners onzer moedersprake te overgenoeg bekend.

Om eindelyk hier nu ook nog van zyne uiterlyke gedaente bericht te geven: SMITS was ryzig van gestalte, kloeker dan een gemeen man, doch schrael en niet zeer gezet, vry van eenig natuurlyk gebrek: in de jaren zynen jonglingschap had hy zulk schoon haer op 't hoofd, als weinig gezien word, krullende van den nek af tot de lenden en over de schouders; doch het welk, toen de zorgen hem wat meerder knelden, en 't daerdoor op de kruin van 't hoofd, gansch kael zynde geworden, hy heeft moeten laten affcheren; zyn oogen waren helder en glinsterend, waeruit de vuurigheid van zynen geest wel te zien was, zyn neus was kloek en een weinig gebult, zyn wezen was schrael, niet bloozend maer deftig van aenzien; gelykende de afbeelding, door den beroemden Konstfchilder en zeer waerden Vriend van onzen SMITS, *Dionys van Nymegen* gemaelt, door den Kunstryken *Tanjé* gefneden, en die voor het

eerfte.

40 *HET LEVEN VAN DIRK SMITS.*

eerste Deel zyner Nagelaten Gedichten geplaetst is, hem vry wel; en op het gezicht van dewelke my dit volgende byschrift, eens uit de penne rolde:

*Nymegen trof dus wel den Fenix Dichter SMITS,
Die, als een zon der kunst', den Dichtren voor kon lichten,
Door zede- en bybelzang, verrukken, streelen, sichten,
En elk, op 't spoor der deugd', verstreken tot een' Gits;
Maer SMITS won zelf, dat, om zyn schilderende zangen,
Zyn beeldt, al vroeg, in 't koor der eer' werd opgehangen.*

NIKOLAES VERSTEEG.

HER-

HERDERSZANG,

OP DEN DOODT

VAN DEN UITMUNTENDEN DICHTER,

DIRK SMITS.

DE rouwplicht noopt, helaes! myn fluit tot treurig klagen,
Om braven TYTERS doodt. Die Veldknaep schiep behagen
In 't nedrig maetgeluidt van myn eenvoudig liedt,
Hem toegezongen op het zevenmondig riet,
Wanneer zyn Huwlykszon verrees, aen 't kronklend Sparen,
En 't hem gebeuren mogt met FILIDA te paren.
Maer och! de tortel treurt, om 't derven van haer gaê,
In sombere eenzaamheit. Bedrukte FILIDA
Betreurt haer' Echtgenoot; 't onnoozel Kroost zyn' Vader;
En al wat zang bemint dat kunstverlies te gader.

(F)

De

De Lente deinst te rug, nu zy, voor TYTERS fluit,
 (Gewoon, op hare komst, met streelend maetgeluid,
 Die vrolyke van aert, vol edlen zwier, te ontfangen)
 Niet hoort dan groven galm van schorre lykgezangen.
 Zy geeft haer hoofdsieraedt van krokus, hyäcint
 En tulpen, over aen den schralen noordenwindt;
 En aertzelt Vrouw Natuur in 't vrolyk groen te kleeden.
 Zoo waert, om TYTERS doot, de rouw door al haer leden.

De blonde Rotte, meer dan andren, hem verplicht,
 Voor 't proefftuk van zyn kunst, het vloeiend Stroomgedicht,
 Dat haren lof en roem ten Hemel heeft geheven,
 En haer' aelouden naem de onsterfkykheit gegeven:
 De blonde Rotte komt, met droefheit in 't gelaet,
 Vol bittere boezemsmert, in ongeplooit gewaedt,
 Op 't angstig lykgerucht, mistroostig neder schieten;
 Vergeet, door klem van rouw, haer Stroomkruik uit te gieten;
 En blyft geboeit daer zy, met haer kristal, de buurt
 Des ouden Bloemhelsdyks, in 't nederstroomen, schuurt.
 Hier hikt, en snikt, en zucht ze, en kan, noch wil gedogen,
 Dat haer de Poldernimf de tranen af zou droogen,

Die zy, om TYTERS doodt, uit bei haer oogen fchreit.
 Is 't vreemdt! Dees is de plaets waer zy, vol vrolykheit,
 Te feest ging, in 't gedrang der blyde golvelingen,
 Wanneer zy TYTER hier zyn' Stroomzang hoorde zingen.

Bedrukte Landstroom, ween; ons treurig maetgeluidt
 Verzelt uw jammerklacht. Wy derven TYTERS fluit,
 Die op haer' zuivren klank alle ooren deed verflingren.
 De doodt, helaes! verstyft des Veldknaeps vlugge vingren,
 Waer meê hy wonders op de fluit heeft uitgevoert.
 Al 't Kerspel werd het hart van rouw en smert geroert,
 Wanneer het hem geluste een treurgezang te kwelen.
 Behaegde het hem weêr een luchtig liedt te spelen,
 Dan was op elks gelaet de vrolykheit te zien,
 Wat Zanger heeft hem ooit den speelftrydt durven biên,
 Die hem, wanneer hy flechts zyn' toon had aengeheven,
 Den ftrydt en eereprys niet moest gewonnen geven!

't Geheugt, o TYTER, my, (en 't hart ontluikt van vreugdt
 Zoo dikwyls ik 't herdenk) hoe wy onze eerste jeugdt,
 Met Vroomaert, Melibé en Eelhart, rondt gezeten,
 By 't handlen van de fluit en rieten pypen fleten;

Van kunde min voorzien, dan gloeiend yveruur.
't Geheugt my ook hoe wy, by gunstig avontuur,
't Bezoek van Dorilas, dien grooten geest, ontfongen,
Die, op zyn heldenluidt, den Herder heeft gezongen,
Die Koningen versloeg, den naem droeg van Gods Vrindt,
En alles had voor God, tot zelfs zyn eenig kindt:
't Geheugt my hoe zich toen die Meester in het zingen.
Liet hooren: Vaert vry voort, o nyvre Jongelingen!
Beschaeft en vormt Natuur, door hulp der Kunst, maer weet,
Wat gloenden yver gy, ter vordering besteedt,
Dat T Y T E R u, eerlang, zoo ver zal overtreffen,
Als ryzige eiken zich by kreupelbosch verheffen.
En 't bleek haest hoe gegrondt dat oordeel is geweest:
Het zy we zongen op een vrolyk Huwlyksfeest;
De Maegdenreijen, met ons veldmuzyk, geleidden;
Of, op het somber graf, de lykcypressen spreidden;
Gy muntte in zuiverheit van vloeiend maetgeluid,
Verhevenheit van klank, en zwier van toonen uit:
Des keurden kleen en groot uw kunst den lauwer waerdig,
Een lager geest, zou zich verheffen, en hovaerdig,

Op zulke loffpraek zyn. Gy naemt ze slechts voor gunst,
Voor sporen, die u meer deên yvren in de kunst:
En zongt de rampen, die een Snorker heeft gebrouwen,
In Isrels Leger, door onkuifche en dartle vrouwen.
Elk juichtte u toe. En gy, terwyl uw kunstroem wast,
Hebt, op uw Duitsche fluit, Latynschen toon gepast,
Gezongen van een' Geest, die Dichters weet te ontfeken,
En hen Orakels doet, in gladde vaerzen, spreken.
Wie zou 'er, buiten u, niet dwalen in die wys!
Maer wat vermogt gy niet, daer uwe kunst den prys
Uit eigen handen van 's Lands Ruwaert heeft ontfangen.
Wy hielden ons te vreên dien Vorst, met blyde wangen,
Oprechten zegenwensch, en galmend vreugdgeluid,
Door bogen, tot zyn eer, gefiert met lachend kruid,
Met palm en bloemen, die een' frifchen geur verspreidden,
Trok hy door onze buurt, te ontmoeten en geleiden.
Maer gy, van grootfcher geest bezeten, toogt te Hoof,
En durfde uw fluit, in fchaêuw van 't Haegfche lindenloof,
Het Nafouwsch Huis ter eer, luidruchtig laten hooren;
Tot FRIZO, wien uw kunst, voor andren, kon bekoren,

U toeriep: 't is genoeg; ik ben voldaan; myn gunst
Zy 't loon, o Veldeling, van uw verheven kunst.

Maer och! 's Lands Ruwaert voer naer 's Hemels starrekringen;
En TYTER, die, by 't lyk, zyn klacht niet kost bedwingen,
Zong toen zyn' zwanenzang, en zette het, tot schaê,
Van al wat zang bemint, den Stedehouder na!
o Jammerlyk verlies van zoo veel kunst en gaven!

Wat troost waer 't; lag hy nog in onze buurt begraven,
En borg de Landkapel van Helgersberg zyn lyk,
By zyne kindertjes. Hoe zou ons veldmuzyk
Zyn uitvaart, jaer op jaer, met doffe klanken, vieren!
Hoe zouden wy het graf met wynruitkransfen fieren!
Belommren met cypres, en eeren, als gewydt!
Nu is hy, ver van hier, gefcheiden uit den tyd;
En ligt aen Helles voet, dien barren oort, te rusten,
Waer 't klotfen van de zee zyn kracht beproeft, op kusten,
Met kling en duin bezet, de windt afgryfelyk loeit,
En nimmer veldgezag uit fluit of rietpyp vloeit.

Maer fchoon wy TYTERS flait en dierbre lykbus, derven,
Zal zyn gedachtenis, by 't Kerspel nimmer fterven,

Dat,

Dat, om 's Mans kunst te hoên voor 't woên van nydt en tydt,
In beukensçhors en hout deszelfs gedichten snyd.
Als nu de Vreemdeling, verwondert, in 't aenschouwen
Van 't keurlyk kunstgewrocht, zal TYTERS lof ontvouwen;
Dan zal 't my glory zyn te zeggen: zulk een Geest
Is my, zyn leven lang, een heufche Vriendt geweest.

A. VANDER VLIET.

BLADWYZER

DER

GEDICHTEN.

GEBOORTEDICHTEN.

<i>G</i> eboortezang voor den Heere Willem vander Pot.	Bladz.	3
<i>A</i> en den Heere Frans de Haes, op zynen Verjaerdag.	—	8
<i>A</i> en mynen geächten Vriend Nikolaes Versteeg, op zynen Geboortendag.	— — — —	12
<i>O</i> p den Verjaerdag van mynen geächten Vriend en Kunstgenoot den Heer Frans de Haes.	— — —	13
<i>T</i> er Verjaringe van den Heer Kornelis vander Pot, mynen Vriendt en Kunstgenoot.	— — —	20
<i>O</i> p het Verjaren van mynen waerden Kunstgenoot en Vriend, Nikolaes Versteeg.	— — — —	24
<i>V</i> erjaerwensch aen Jufvrouw Françina Bezooien, Weduwe van den Heer Hendrik Brakel.	— — —	32
<i>V</i> erjaerzang aen myne Nichte Agatha Brakel, Huisvrouw van mynen Neef Pieter vander Wallen, den Jongen.		35
<i>A</i> en myne Nichte Agatha vander Wallen, op baren Geboortedag.		38
<i>W</i> iegzang, ter eerste Verjaringe van Elizabet vander Wallen.		41
<i>V</i> erjaerzang voor myne Nichte Agatha vander Wallen.	—	43
<i>T</i> er Verjaeringe van mynen Neef en Boezemvriend, Pieter vander Wallen, den Jongen.	— —	46
<i>V</i> erjaergroet aen den Heere Antoni van Vollenhoven.	—	49
<i>A</i> en den Heere Willem van Tsendoorn, op zyn Ed: drie en tachtigsten Verjaerdag.	— —	51
<i>V</i> erjaerzang voor Jongkvrouwe Meinarda Katharina Hulsbout.		57
Ee		Ten

B L A D W Y Z E R.

*Ten Verjaerdage van den Welëdelen gestrengen Heer Mr. Otto
Groeninx van Zoelen, Heer van Ridderkerk, Burger-
meester en Raedt der Stat Rotterdam, enz. enz. enz. Bladz. 61*

L Y K D I C H T E N.

<i>Uitvaert van myne Grootmoeder Jusvrouw Ingetje Zorg, Weduwe van wylen den Heer Dirk Meeuwels. —</i>	67
<i>Nagedachten, over het Afsterven van mynen Vader Michiel Smits.</i>	71
<i>Lykklagt over den Eerwaerdigen Heer Sebastiaen vander Lanen, Leeraer der Remonstranten te Rotterdam. —</i>	75
<i>Ter Gedagtenisfe, van myne waerde Moeije Adriana Meeuwels.</i>	81
<i>Op het Afsterven van Mejusvrouwwe Margareta Deinoot, Echtgenoot van den Heer Johan van Mierop. —</i>	86
<i>Lykklagt over mynen waerden Oom, Hendrik Meeuwels. —</i>	91
<i>Aen den Heere Marinus Oudenaerde, op het overlyden van Mejusvrouwwe Agnes Gargon, Huisvrouwwe van den Heer Pieter Muratel. — — —</i>	95
<i>Ter Gedachtenisfe, van den Eerwaerdigen, Godvruchtigen en Geleerden Heer Mattheüs Gargon, Leeraer van Gods Kerke en Reclor der Latynsche Schole te Vlissingen. —</i>	99
<i>Op het zalig overlyden van den Heer Pieter vander Wallen.</i>	104
<i>Lykzang op het ontydig Afsterven van mynen Hooggeächten Vriend en Kunstgenoot, den Heer Kornelis vander Pot.</i>	105
<i>Aen den Heer Kornelis vander Pot, Student in de Rechten, op het afsterven van zynen Vader, den Heer Jakobus vander Pot. — — — —</i>	110
<i>De Doodbaer van den Heer Jan vander Wallen. —</i>	111
<i>Troost aen myne Nichte Agatha Brakel, Echtgenoot van mynen Neef Pieter vander Wallen den Jongen, over het afster- ven van hare Dochtertjes, Elizabet en Kornelia. —</i>	114
<i>Gravstede van myne Moeije Alletta Meeuwels. — —</i>	117
<i>Op het overlyden van Mejusvrouwwe Alida vander Pot. —</i>	120
	Lyk-

B L A D W Y Z E R.

<i>Lykzang over den Eerwaerdigen Heer Kornelis de Wit Leeraer der Remonstrantsche Kerke, te Berkel. — Bladz.</i>	124
<i>Aen mynen geächten Kunstgenoot, Nikolaes Versteeg, op het overlyden van zyne Nichtc en lieve Hartvriendinne, Sofya Kruit. — — — —</i>	129
<i>Uitwaert van den Heer Alewyn Konink, aen mynen Neve Pieter vander Wallen. — — — —</i>	133
<i>Aen den Heere Mr. Nikolaes Mulder, Advokaet, enz. enz. op het overlyden zyner twee jongste Zoontjes, Adrianus en Nikolaes. — — — —</i>	136
<i>Eertombe voor den Godvruchtigen en Geleerden Jongeling, Justus Krighout. — — — —</i>	137
<i>Uitwaert van Hubert Korneliszoon Poot, Fenix der Nederduitsche Dichtkunste. — — — —</i>	144
<i>Lykzang voor den Heere Adriaen Sleght. — — — —</i>	150
<i>Op het overlyden van Mejufvrouwe Adriana vander Tooren, Echtgenootc van mynen Kunstgenoot Frans de Haes.</i>	155
<i>Lykzang over mynen Neve, den Heer Hendrik Schut, zyner Weduwe en Zonen Toegezongen. — — — —</i>	156
<i>Lykzang op het ontydig Afsterven van Vrouwe, Mevrouw Anna Maria Zegers, Gemalinne van den Wel Edelen Gestrengen Heer Mr. Jakob Bisdom, Raedt en Penfionaris der Stat Delf, en wegens hun Hoog Mog: Gedeputeert naer de Provintie van Groningen en Ommelanden, enz. enz. enz — — — —</i>	162
<i>De Rust des Hooggeleerden Heere Adriaen van Kattenburg, oud Hoogleeraer in de Godgeleerdheit onder de Remonstranten.</i>	168
<i>Aen den Hooggeleerden Heere Mr. Pieter Burman, op het overlyden zyner Echtgenootc, Vrouwe Maria Elizabeth vander Streng. — — — —</i>	169
<i>Roubeklag, aen den Eerwaerdigen Heere Pieter Fontein, wegens den dood zyner Echtgenootc. — — — —</i>	172
<i>Opwaert van Mejufvrouwe Klara Ghyben, Echtgenootc van mynen Friendt Joannes Badon. — — — —</i>	176
E e 2	Op

B L A D W Y Z E R.

<i>Op den doot van den Heer Hendrik Samuël Chatelain, aen Hulst.</i> — — — — — <i>Bladz.</i>	181
<i>Op het ontydig afsterven van myne Nichte, Jufvrouw Francina vander Wallen, Echtgenoot van den Heer Jan van Vollenhoven, Korneliszoon.</i> — — — — —	182
<i>Lykzang, op het ontydig afsterven van den Weledelen Gestrengen Heer Johan Görg van Rightern, Luitenant Kolonel van het vierde Regiment Oranje Nassau, ten dienste van dezen Staet.</i> — — — — —	187
<i>Eertombe, voor den Weledelen Gestrengen Heere Kornelis Esfelink, Kolonel van een Regiment Voetknechten, ten dienste dezes Lands, en Kommandeur van de Stat Brielle en de Fortres Hellevoetfluis, enz. enz.</i> — — — — —	191
<i>Klagt over den doot zyner Doorluchtige Hoogheit, Willem den Vierden, Erfstadhouder, der Vereenigde Nederlanden, aen den Weledelen Gestrengen Heere Mr. Jan de Back, Geheimen Raedt, Secretaris en Requestmeester van zyne Hoogvorstelyke Doorluchtigheid, Hoogloffelyker Gedachtenisje, enz. enz. enz.</i> — — — — —	193

G R A F D I C H T E N.

<i>Grasschrift voor myne Grootmoeder, Jufvrouw Ingetje Zorg, Weduwe van wylen den Heer Dirk Meeuwels.</i> — — — — —	203
<i>Grasschrift, voor het jongste Dochtertje van mynen Neve Pieter vander Wallen, den Jongen.</i> — — — — —	206
<i>Grasschrift voor den Heer Mr. Kornelis vander Pot.</i> — — — — —	207
<i>Het Graf van den Heer Pieter Baelde.</i> — — — — —	208
<i>Grasschrift voor den Eerwaerdigen Heere Jan Post, Leeraer in Gods Kerke te Vreeswyk aen de Vaert, doch kort voor zyn overlyden van zynen Predikdienst ontheven.</i> — — — — —	209
<i>Grasschrift voor den Heer Charles Sebille.</i> — — — — —	210
<i>De Grassleen van den Praxiteles dezer Eeuwe, Joannes Baptista Xavery.</i> — — — — —	211
<i>Aen het Graf myner Moeder.</i> — — — — —	212

H E T L E V E N D E S D I C H T E R S.

TREURZANGEN

O V E R

H E T A F S T E R V E N

V A N D E N D I C H T E R

DIRK SMITS,

OVERLEDEN TE HELLEVOETSLUIS

DEN XXV^{sten} VAN GRASMAAND

DES JAARS

M D C C L I I .

THE UNIVERSITY OF

THE STATE OF

DIRK S MITT

DEPARTMENT OF

LIBRARY

ST. LOUIS

K L A G T

OVER DEN DOOD VAN

DEN HEERE

DIRK SMITS.

Treur, Rotte! treur met alle uw Vlietnajaden;

Rol trager langs uw bogtige oevers voort;

Kleed uwen Stoet in donkre rouwgewaden;

Ban alle vreugd van uw' begraesden boord.

't Is billyk dat alle uwe Waterreien ,

Met u, een' vloed van heete traenen schreien;

De groote SMITS, uw Orfeus, is verscheien,

Wiens gouden lier gansch Neerland hadt bekoord!

Hy ftierf aen wien ge uw' luister hebt te danken;
Hy, die uw' naem, te vooren fchaers bekend,
Ten hemel hief door zyn verheven klanken;
En, met uw' naem, moest leeven zonder end!
Ontlast uw hart, verkropt van bittren rouwe;
Zoo blyke aan elk uw dankbaerheid en trouwe;
Zoo ftrekke uw finert zyn vroegverlaten Vrouwe,
En fchreiend Kroost, ten troost in hunne elend'!

Dan, och! gy houdt, van harteleed bevangen,
't Ontkranste hoofd verborgen in uw' vloed,
Verwonnen door de finerten die u prangen;
En fchreit, omringd van uwen Waterftoet,
Uwe oogen uit, terwyl uw vlotte Schaeren
Haer traenen met uw droeve traenen paeren,
En 't fchor geruisch van uwe ontroerde baeren
Den Maesfroom, in zyn kil, ontwaeken doet.

Straks

Straks roept hy uit: „ Wat doet myn Rotte klagen?

- „ Wie wekt haer' rouw? wat meldt dees Stroombodin?
- „ Och! ik verneem 't! de Dood heeft SMITS verflagen!
- „ Den wellust van haer zangrig Hofgezin!
- „ o Stroompoët! o Eer van Febus Zoonen!
- „ Die dikwerf my boeide aan uw hemeltoon,
- „ Zult gy niet meer my met uw stroomloof kroonen,
- „ Of zingen van het Voorwerp myner min!

- „ Och! gaet zoo vroeg dan al myn hoop verlooren,
- „ En, met myn hoop, de glorie van myn Stad,
- „ Voorheen zoo fier op SMITS, haer' ingeboren,
- „ Die zooveel kunst by zooveel deugd bezat!
- „ 't Scheen dat myn hart dien zwaeren slag voorzeide,
- „ En heimlyk reeds myn's Dichters dood beschreide,
- „ Toen hy voor 't laetst van myne Rotte scheidde,
- „ En, teêr ontroerd, van myne boorden tradt.

„ o Oceaen, die met uw holle golven
„ Op 't steigrend vlak der hooge duinen brandt,
„ Wat heeft myn' SMITS zoo vroeg in 't graf bedolven?
„ Myn' SMITS, om u gezonden naer het strand!
„ Gy vleide ons steeds dat niets zyn heil zou krenken;
„ Gy hadt beloofd dien Vriend ons weër te schenken;
„ Wat moet ik thans van die beloften denken?
„ In 't zand geprent, en, och! bedekt door 't zand!

„ Daer ligt de lier die harten wist te kluistren,
„ De woestheid van 't Flakkeefche strand bedwong,
„ De ontftelde zee naer haeren toon deedt luistren,
„ Als hy het duin verheugd aen 't hupplen zong.
„ Daer ligt de lier, de lust der Zanggodinnen,
„ De zoetste vreugd der dansfende Meerminnen;
„ Die nimmer zich in speelkunst liet verwinnen;
„ Die naer den prys van Febus citer dong.

„ o Nim-

„ o Nymfen, die in 't golvend ruim der froomen

„ Uw wooning flicht, by 't ruifchen van den wind!

„ Indien gy ooit aen dees verlaeten zoomen

„ Het speeltuig van myn' grootften Dichter vindt,

„ Vervoert het niet naer uwe waterzaelen;

„ Vergunt het ons, opdat wy ademhaelen;

„ Zoo zal 't omhoog by Flakkus kunstlier praelen,

„ Verheerlykt met den naem van onzen Vriend.

„ Gewyde rei van Duin- en Strandgodesfen!

„ Legt, weenende, aen myn' SMIT S den rouwpligt af;

„ Bekroont zyn lyk met heilige cipresfen;

„ Strooit lauwerloof op 't dichterlyke graf.

„ En gy, voor wie zyn kunst zich heeft gekweten,

„ o Negental, op Pindus kruin gezeten!

„ Betreurt, met ons, de glorie der Poëten:

„ Hy fierf die aen de Dichtkunst leven gaf.

„ Hy

„ Hy stierf, helaes! die, onder 't vrolyk roeien,
„ De Watergoôn geleidde in 't Vorstlyk Hof,
„ Myn Rotte door de Oranjezael deedt vloeien,
„ Waer in haer glans Prins FRISOOS oogen trof.
„ Dees zag, met lust, haer Waterkamenieren
„ Met vlugge schreên om haere stroomkoets zwieren,
„ En yverde om myn's Dichters kruin te fieren,
„ Daer Land en Stroom gewaegde van zyn' lof.

„ Myn SMITS, door hem geborgen uit de baeren
„ Van tegenspoed en drukkend hartewee,
„ Stichtte op het duin zyn' Redder dankaltaeren,
„ En zong zyn' roem aen de oevers van de zee.
„ Doch 't wreed geweld des Vyands van het leven
„ Hadt naeuw dien Vorst' den jongsten slag gegeven,
„ Of deze maer, die Nederland doet beven,
„ Grieft 's Dichters hart, en sleept zyn leven mee.

„ Hoe

„ Hoe treft dit leed zyn teedre Huwlykspanden;
„ Zyn droeve Weêuw, die op de strandrots zucht,
„ Om bystand smeekt met uitgestrekte handen,
„ En reikhalst naer myn Rotterdamsche lucht!
„ Haer dierbaer Kroost, van 's Vaders hulp verfteken,
„ Zwemt, aen haer zyde, in zilte traenenbeeken!
„ KORNELIA! gy zult niet vruchtloos smeeken;
„ 'k Gevoel uw' ramp, ik hoor uw rouwgerucht.

„ Ik zal uw Huis myn' BISDOM aenbevelen;
„ Ja die Meceen van uwen Echtgenoot
„ Zal in uw' rouw, gelyk een vader, deelen;
„ Geen weêuw, geen wees blyft van zyn hulp ontbloot.
„ O BISDOM! wien ik eeuwig zal waerdeeren!
„ Laet haer verdriet geen' blyden troost ontbeeren,
„ Zoo moete uw roem het woên des tyds braveeren!
„ Zoo levee uw lof veele eeuwen na uw' dood!

B

„ Maer

„ Maer ik, ik zelf, zal eindloos rouw bedryven,
„ En met myn Rotte aen hem zoo dier verplicht,
„ Al weenende op zyn graf dees woorden schryven,
„ Het Nageslacht ten eeuwigen bericht':
„ Hier sluimert SMIT S, verheerlykt door zyn snaeren,
„ Die Orfeus selv' in roem kon evenaeren.
„ Zyn groote naem verduur 't geweld der jaeren,
„ En de aerde vall' zyn koud gebeente licht”!

Dus jammerde de Maesstroom om 't verscheien
Van zynen SMIT S, te ontydig neêrgeveld.

Och! hy bezwymt voor 't oog van zyne Reien!

Zyn Hofgezin, om zynen rouw ontsteld,
Schiet toe, en helpt hem, in zyn' waterwagen,
Naer 't Stroompaleis der droeve Rotte dragen,
Daer hy, met haer, dit onheil zal beklagen

Totdat de tyd in de eindlooze eeuwen smelt.

LUCRETIA WILHELMINA
VAN MERKEN.

G R A F D I C H T

V O O R D E N H E E R E

D I R K S M I T S.

De groote Maaspoëet, door vloeiend dicht beroemd;
Hy, wien het bar Flakkee met recht zyn' Flakkus noemt,
Wiens lier elks hart verrukt door streelend kunstvermogen;
De vindingryke SMITS, ontydig 't licht onttoegen,
Te vroeg uit de armen van de Huwlyksmin gescheurd,
Door driepaar Telgen, door al 't Dichterdome betreurd,
Terwyl zyn stroommuzyk elks aandacht op kon wekken,
Is, toen dees koude zerk zyn sterfelyk deel moest dekken,
Toen zyne kunst op aard' geen' hooger toon kon slaan,
Den Hof der Hemelrust al juichende ingegaan,
En zingt op Englenwyz', nu hem geen dood doet beeven,
Den roem der Heilfontein, den lof van 't eeuwig leven.

L U C A S P A T E R.

OP HET AFSTERVEN

VAN DEN HEERE

DIRK SMITS.

Verheven Dichtkunst, ach! wat ramp is u beschooren!
Verstyft de tong, wier stem gantsch Neerland overklonk,
Waarvan 't gehoor der Deugd een' vloed van honig dronk,
Waarna de Wysheid met verrukking plag te hooren?

Ja, 't streeleendste Orgel van uw zangerige Chooren,
't Juweel, dat aan uw kroon in vollen luister blonk,
Uw' Liefving, wien Natuur met geestryk vuur beschonk,
Uw glorie hebt ge, in SMITS, tot aller finart, verlooren!

Maar had zyn dichtmuzyk, aan 't kabblend stroomkristal
Der Rotte, of in zyn' hof der Rust', dien zwier en val;
Hoe wil 't, aan 's Levens Bron, in 't zalig Eden vloeijen!

ô Fenix! heeft 's Lands Vorst u hier zyn gunst betoont,
Nu zweeft ge daar u God met eeuwig heillicht kroont,
En 't blinkend lauwerloof blyft om uw lykäsich groeijen.

BERNARDUS DE BOSCH.

TER

TER
LYKGEDACHTENISSE
VAN DEN HEERE

DIRK SMIT S.

Schrei, zilverblanke Maas! schreit, zilte Zeeuwfche froomen!

Schrei, Rotte! uw Flakkus leeft niet meer:

Zyn elpen Cyter, die uw woede wist te toomen,

Hoort ge aan uw boorden nimmer weer;

Uwe echoos zullen, op den toon van zyn gezangen,

Die veld en wouden luistren deên,

Daar zy ze aan uwen boord met greetige ooren vangen,

Niet meerder fchaatren als voorheen,

Noch 't zachtgevederd Choor der fhelle Nachtegaalen,

Den nazang van zyn zuiver lied,

Met teedre gorgels, in het fchommlend loof herhaalen,

Terwyl 't hem zingend hulde bied.

ô Neen, die Zanger zwygt; uw SMITS heeft uitgezongen;
Gy mist dien Dichter aan uw boord;
Helaas! de wreede dood heeft hem te vroeg bedwongen,
En dit geluid voor ons gesnoort.
Doch, zuivre Stroomen! die ik noopte droef te klaagen,
Rolt, rolt met bly geruisch in zee,
Spoeit u met luchten gang op uwen waterwagen,
En voert de bange droefheid meê.
't Is waar zyn zachte toon mag u niet meer gebeuren;
Gy bleeft verrukt aan uwen boord
Wanneer zyn dichtpen maalde in levendige kleuren
Het nut en schoon van ieder oord:
Wanneer 't hem luste mirth en lauwerloof te vlechten,
Tot eer van deugd en huwlykstrouw,
Of zegetekens by den grafzuil op te rechten,
Tot troost in bittren vriendenrouw,
Maar wilt ge noch dit groen in vollen bloei aanschouwen,
Doorwandel zynen Lettergaard;
Zyn Hof vol kunstgebloemt' kan dit aan u ontvouwen,
Daar ziet gy 't rei aan rei gefchaart,

Zo

Zo kunstig geschakeert, zo net door een geweeven,

Dat zich der kennren oog verblyd

Zo dikwylze in dien Hof volvrolyk zich begeeven,

Dien Hof aan rust en lust gewyd.

't Is waar, zyn dood doet u rechtmatig hem beklagen,

Doch uw verdriet zwicht voor den rouw,

Daar 't zestal kroost het huis van 't jammren doet gewagen,

Op 't naar gekerm der droeve Vrouw.

Doch, treurige Echtgenoot! laat u zyn heilfaat troosten;

't Is waar, gy mist uw' Toeverlaat;

Maar daalt zyn levenszon, zy ryst in 't hemelsch oosten,

En blinkt in heerelyker faat,

Daar haar geen nevels meer van aardsch verdriet verduistren;

Geen wolk van rampspoed haar bedekt;

Geen onrustdampen ooit haar' heldren glans ontluistren;

Geen onlusttaaning haar bevekt.

Wy vlechten Lykcipres, ('t is waar) by zyn verscheijen;

Maar voegde aan hem ooit de eerlouwrier,

Thans moest men hem te recht dit zegeloof bereijen;

Thans gaf die kroon hem eedlen zwier;

Wyl

Wyl hy den dood verwint door een bestendig leven,
Een leven dat geen rampen kent,
Alwaar hy juigchend mag op Englenwieken zweeven
En nooit zyn vreugde ziet volend.
Wat treurt ge, ó Poezy! wat klaagt ge, ó Neêrlands Dichters!
Zingt Zegeliedren voor uw' Vrind;
Weest, weest met hem verheugd, zyt druk en rouwverlichters,
Wyl hy in 't graf het leven vind.
Laat, laat zyn Dichtgeschenk zyn afzyn u vergoeden,
Vernoegt u met dien Letterfchat,
En wil, ó Kunstrei! wil met my u grafwaard spoeden,
Schoon 't slechts zyn koud gebeent' bevat;
Schryf, schryf daar op de zerk, ter nagedachtenisfe
Van hem die 't Kunstchoor dierbaar was,
Op dat geen tyd die ooit uit ons geheugen wisfe,
Al word zyn lyk verteert tot as:

*HIER LEGT DEROEMDER MAAS, HET PUIK DER LETTERBRAAVEN,
DE DUITSCHE FLAKKUS, IN DEN WAKKREN SMITS BEGRAAVEN.*

DIRK WILLINK.

L Y K.

L Y K Z A N G

OP DEN HEERE

D I R K S M I T S.

Ach! brave S M I T s! snelt gy zo dra van hier?

Wat zal uw dood al jammers baren!

De droefheid stelt een' klaagtoon op myn snaren,

Om u, die, met den ryksten zwier,

Aan 't zagt geluid der toverende lier

De blydschap wist te paren.

o Poëzy! volmaakte Hemelspruit!

Gy, die zyn groote ziel deed zweven,

Ver boven 't aardsch, naar 't onverganklyk leven,

Door uw verrukkend kunstgeluid!

Och! kost gy 't lyf, daar niets uw' invloed fluit,

De onsterfelykheid niet geven!

C

Helaas!

Helaas! de dood doet, in uw' Voedsterzoon,
Uw' Flakkus voor zyn' Scepter bukken;
Gy derft in S M I T S, dien zy u durfde ontrukken,
De Paerel van uw gloriekroon.
Wie zal voortaan, op zulk een' zuivren toon,
De gouden snaren drukken?

Wat baat het nu dat Rotterdam welëer,
't Geen zyne jeugd ten wieg verftrekte,
Met zyn Rivier Hem tot een' stroomzang wekte,
Zyn citer kuschte keer op keer?
ô Rotteftroom! het kunstlicht blinkt niet meer,
Waar' by ge uw' roem ontdekte.

Wat baat het nu dat korts de Poëzy,
ô S M I T S! uw kruin met lauwren tooide,
Toen ge uw gebloemt' voor hare voeten stroomde;
Toen ze uwe dichtmaagd vry en bly
Een feestgewaad, ter welkomfte aan het Y,
Om de achtbre leden plooide?

Wat

Wat baat het u dat FRISOOS minzaamheid
Haar kunst- en deugdbeminnende oogen
Sloeg op uw deugd en freelend kunstvermogen?
Uw huis een' heilstaat heeft bereid?
Gy, die 't verlies van uw' Meceen beschreit,
Gy word uw huis onttoegen.

Hoe zien we, ô SMIT S! uw trouwe en droeve Gaê,
Wier Naam gy roemryk hebt verheven,
Uw vreugd op aard, de wellust van uw leven,
Uw zielsvriendin, CORNELIA,
In 't hart gegriefd door de onherstelbre schaê,
Schier op uw lykbusch sneven.

Och! hoe word nu de Onnozelheid getroost,
Daar zespaar tranenbronnen vloeijen,
En 't blozend waas der tedre jeugd besproeijen!
Hoe moet, daar uw aanminnig kroost,
Verstomd van rouw, zyn bange zuchtjes loost,
De rouw der Moeder groeijen!

Kost gy welëer, door troostryk kunstmuzyk,
Der wezen jammerklagt bedwingen;
Deed gy voor haar een bron van heil ontspringen:
Wy zien, (wat droever liefdeblyk!)
Uw Weeskens thans, by 's Vaders lyk,
De teedre handjes wringen.

ô Wreede Dood! gy ziet noch wysheid aan,
Noch deugd, noch moed, noch kunstvermogen;
Toont nimmer Kroost noch Gade mededoogen;
Uw vuist fluit Vorst en Onderdaan,
Het zy hy juiche of zuchte op 's levens baan,
De blyde of schreijende oogen.

ô Bar Flakké! uw doodsch, uw aaklig strand
Hou vry het Puik der Letterbraven,
De Gloriekroon van Rotte en Maas begraven;
Uw Helvoetfluis, dekt met zyn zand,
In braven S M I T S, noch godsvrucht, noch verstand,
Noch kunst, noch eedle gaven.

ô Neen,

o Neen. Hy leeft, door leed noch zorg ontrust,
In 't Hof der ware Rust gezeten;
Vergeet het aardsch, schoon niet op aard vergeten.
Hy, door het Englenheir gekuscht,
Hy viert nu feest, ontvonkt in hemellust,
In 't onbesmet geweten.

De Poëzy fiert thans zyn elpen lier
Met lykicipres en lauwerblaëren;
Haar zangrei schreit, en kuscht de gouden snaren.
Daar zy den grootschen citerzwier
Van SMITS verheft, ontvonkt zy 't heilig vier
Der zanggezinde scharen.

NICOLAAS SIMON VAN WINTER.

L Y K Z A N G
O P H E T O V E R L T D E N

V A N D E N H E E R E

D I R K S M I T S.

Hield uw verrukkend zangvermogen,
ô S M I T S! gantsch Neêrland opgetogen;
Was 't keurigst' oor verliefd op 't klinken van uw luit?
't Is billyk dat wy 't lot beklagen,
Dat u ontrukkt aan Vriend en Magen,
Dat onverwacht uw vaart in 't edel kunstperk stuit.

Ja, S M I T S, schoon onze dichtlaurieren
Te dor zyn om uw graf te fieren,
Schoon u, door onzen lof, geene eerkroon word bereid:
Wy roeren echter onze snaaren,
Misfchien doen zy den rouw bedaaren
Van uw bedrukte Weetw, van 't Kroost dat om u schreit!

He-

Helaas! was ons dees ramp betchoren
Toen ge ons uw treurmuzyk liet hooren,
Om FRISO, uw' Meceen, ontrukkt aan 't Vaderland?
Te regt deên ons uw klagten schroomen.
Ach! had gy nimmer voorgenomen
Uw elpenbeenen lier te werpen op het strand!

Zy strekte, in 't grondloos diep bedolven,
Thans niet ten prooi der woeste golven,
Noch wierd tot gruis vermaald door 't brullend zeegeweld:
De Duitsche Zangberg zou haar eeren,
Als 't schoonste meesterstuk waardeeren,
Dat immer naast de lier van Flakkus wierd gesteld.

Wat baat nu dat uw zang de stroomen
Van 't woelende Flakké kost toomen;
Dat gy aan 't ftugge duin uw klanken hebt geleerd;
Dat gy de stranden, heuvels, weijen,
Wist vrolyk aan den dans te leijen,
Daar 't alles, by uw' dood, tot de oude woestheid keert?

De

De Zangrei, dien gy door uw toonen
En citerzwier wist meê te troonen,
Toen u de strenge zorg naar Hollands Pontus zond,
Staat by uw aaklig lyk te zuchten,
Gereed de barre streek te ontvluchten,
Daar lauerloof noch mirt ryst uit den dorren grond.

De gryze Maas, wiens vlyt wy pryzen
In 't eeren zyner Letterwyzen,
Vertoont zich in den rouw op zyn' ontselden vloed.
De Rotte, die door uw gezangen
Haar hoogste glorie heeft ontfangen,
Bezwykt in de armen van haar' vluggen Waterstoet.

Natuur en Kunst, die gy zo schrande,
Zo geestig huwde met elkander,
Staan spraakloos van verdriet, daar gy voor eeuwig scheid.
De nutte Wetenschappen treuren.
De Dichtkunst dreigt haar kleed te scheuren.
't Gelaat der Lente zelfs is vol droefgeestigheid.

ô Wree-

ô Wreede Dood! het mededoogen
Bepaald dan nimmer uw vermogen;
Gy fluit uw hol gezicht wanneer ge uw pylen fchiet;
Gy laat u door geen weduwklagten,
Door 't kermend weesje niet verzachten,
Het vindingrykst' verftand ontwykt uw woede niet.

Dus zucht het all' om uw verfcheijen;
Dus helpen we, u ten grave leiën,
Voldoende aan u, ô SMITS! den laaftten vriendenpligt:
Want, fchoon de dagbodin moog' keeren,
De vlotte kiel te rug laveeren,
Gy keert, verheven Ziel! nooit weêr voor 't aardfch gezicht.

Wat zou u tot dien togt bewegen,
Daar gy, van trans tot trans geftegen,
Den Hof der waare Rust blymoedig binnen treed?
Daar u geen zorgen meer vermoeijen,
Daar 't ooft des levens ftaat te bloeijen,
Daar 't zaligst vreugdgenot geen denkbeeld laat van leed!

D

Daar

Daar gy, in vlugge Serafyntjes,
In snelgewiekte Cherubyntjes,
Uw vroegverstorven kroost volmaakt herschappen ziet.
Hoe kranfen ze u met vredepalmen,
Terwyl zy Halelujaas galmen,
En leeren u 't muzyk van 't eeuwig zegelied!

Juich, juich dan SMITS: ons voegt het treuren.
Ach! mogt het ons een wyl gebeuren
Te hooren hoe uw stem klinkt onder 't heilgeschal!
Doch 't is vergeefs hier na te trachten:
Het vleesch zweeft niet op engelschachten;
De Hemel is te ver van 't aaklig tranendal.

Uw heil stuit echter onzen rouwe,
En troost uw droeve Weduwvrouwe,
Die met uw' telgenrei het oog ten hemel slaat:
Bewust hoe gy het mededoogen
Weleer voor weezen hebt bewogen,
Erkent ze in God - alleen haar' hoogsten Toeverlaat.

PIETER MEYER.

TE AMSTELDAM,
By PIETER METER, op den Dam.